

Kandidatafhandling

Danske skatteincitamenters forenelighed med GloBE Model Rules

Compatibility of Danish tax incentives with GloBE Model Rules

De skattemæssige incitamenters til F&U-virksomhed og samspillet med GloBE Model Rules

Nanna Dahlgaard Bay
Studienr.: 109663

Copenhagen Business School
Uddannelse: cand.merc.aud

Vejleder: Jesper Anker Howes

Antal sider/tegn: 79/179.629

Dato: 17. januar 2022

Abstract

On 20 December 2021, the OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS released the GloBE Model Rules which will assist in the implementation of a significant part of the OECD-agreement regarding a two-pillar solution. The agreement signed on 8 October by 137 jurisdictions follows up on the outstanding work under BEPS and introduces a 15 pct. Global minimum tax.

The Model Rules are particularly significant in the way they are intended to take into consideration more than 137 tax systems and make a combined approach to effectively determine whether a MNE is taxed below the minimum rate and thereby should be subject to additional taxation.

Meanwhile, with extensive work required to compute such rules, Governments worldwide have adopted various financial support instruments to promote R&D by businesses and increasingly rely on tax incentives. These incentives depart from general taxing principles resulting in favorable tax treatment or even a reduction of the overall tax burden. In that trend, Denmark is no exception and currently several R&D tax incentives are available through national tax legislation.

This thesis examines the main R&D tax incentives currently available in Danish legislation with the purpose of determining whether these will be able to coexist with the GloBE Model Rules.

Throughout the thesis, it will be evident that the Model Rules are designed in a way that take into consideration that the Model Rules should not harm national tax incentives supporting local innovation and economic growth. The intention with Danish R&D tax incentives are mainly focused on SMEs and start-ups, whereas the scope of GloBE is large MNE Groups.

Furthermore, the Model Rules apply the deferred tax accounting approach to address timing differences; however, there are a number of limitations incorporated to protect the integrity of the outcomes under the GloBE Model Rules.

The thesis concludes that the Danish R&D tax incentives and the GloBE Model Rules can coexist. But it also further highlights the complexity of the Model Rules because of the deferred tax attributes are limited at the minimum rate, even when the jurisdictional tax rate is higher, which could potentially cause some issues or even undermine the purpose of the Model Rules.

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
Anvendte forkortelser	4
1 Indledning og problemstilling	5
1.1 Indledning	5
1.2 Problemstilling	6
1.3 Problemformulering	7
1.4 Afgrænsning	7
2 Metode og disposition	10
2.1 Juridisk metode	10
2.1.1 Den retsdogmatiske metode	11
2.2 Komparativ metode	12
2.3 Disposition	13
3 Begreber og definitioner	14
3.1 OECD-publikationer	14
3.2 Skatteincitamerter	15
3.3 Forskning og udvikling	16
4 Dansk skatteret	18
4.1 Skatteretlig behandling af F&U	18
4.1.1 Fradrag for F&U-udgifter	18
4.1.2 Intention og begrundelse for LL § 8	23
4.1.3 Fradrag for F&U-udgifter som skatteincitament	25
4.1.4 Merfradrag for F&U-udgifter	26
4.1.5 Intention og begrundelse for merfradrag	27
4.1.6 Merfradrag for F&U-udgifter som skatteincitament	30
4.1.7 Anlægsaktiver i forbindelse med F&U-virksomhed	31
4.1.8 Intention og begrundelse for AL § 6, stk. 1, nr. 3	34
4.1.9 Afskrivninger som skatteincitament	34
4.1.10 Skatte kreditordningen	37
4.1.11 Intention og begrundelse for skatte kreditordningen	39
4.1.12 Skatte kreditordningen som skatteincitament	40
4.2 Sammenfatning	41
5 BEPS 2.0 - Pillar Two og GloBE	42

5.1	Tilblivelsen af BEPS 2.0	43
5.2	BEPS 2.0 indhold	45
5.3	Pillar Two	45
5.3.1	Income Inclusion Rule.....	46
5.3.2	Under-Taxed Payment Rule.....	47
5.3.3	Subject to Tax Rule	48
5.4	Scope	49
5.5	GloBE-beregning.....	51
5.5.1	GloBE-indkomsten eller tabet	52
5.5.2	Omfattede skatter	54
5.5.3	Beregning af ETR og Top-up Tax.....	65
5.6	Sammenfatning	68
6	Danske skatteincitamenter i samspil med GloBE	70
6.1	Implementering af GloBE	71
6.2	Danske skatteincitamenters effekt på GloBE	71
6.2.1	Merfradrag for F&U-udgifter	72
6.2.2	Accelererede-, forhøjet- og straksafskrivninger	74
6.2.3	Skattekreditordningen og GloBE	76
6.3	Sammenfatning af samspillet mellem danske skatteincitamenter og GloBE.....	78
7	Konklusion og perspektivering	79
	Litteraturfortegnelse	82
	Bilag 1 – Økonomiske betragtninger i forhold til skatteincitamenter	87
	Bilag 2 – Modelreglerne Artikel 3	98
	Bilag 3 – Modelreglerne Artikel 6 til 8	102
	Bilag 4 – Modelreglerne Artikel 9 Transition rules.....	103
	Bilag 5 – Definitioner af 'Tax Credits'	104
	Bilag 6 – ETR-beregning med merfradrag.....	106
	Bilag 7 – ETR-beregning med accelererede afskrivninger	107

Anvendte forkortelser

AL	Afskrivningsloven
BEPS	Base Erosion and Profit Shifting
CbCR	Country-by-Country Reporting
CE	Constituent Entity
CFC	Controlled Foreign Company
ETR	Effective Tax Rate
EU	European Union
F&U	Forskning- og udvikling
GloBE	Global Anti-Base Erosion
IF	Inclusive Framework
IFRS	International Financial Reporting Standards
IIR	Income Inclusion Rule
LL	Ligningsloven
ME	Main Entity
MLI	Multilateral Instrument
MNE	Multinational Enterprise
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
PE	Permanent Establishment
R&D	Research & Development
SEL	Selskabsskatteloven
SL	Statsskatteloven
SME	Small and medium-sized enterprises
STTR	Subject To Tax Rule
UPE	Ultimate Parent Entity
US	United States
UTP	Uncertain Tax Position
UTPR	Under-Taxed Payment Rule

1 Indledning og problemstilling

1.1 Indledning

Den 8. oktober 2021 offentliggjorde OECD¹/G20² Inclusive Framework³ en aftale om beskatning af den digitale økonomi og en global minimumsbeskatning, som skal reformere internationale skatteregler og sikre, at multinationale selskaber betaler en retfærdig andel af skat uagtet placering af aktivitet, immaterielle aktiver eller koncernstruktur⁴.

Aftalen opnåede imponerende bred tilslutning fra hele 137 lande, hvilket må ses som udslag af et udbredt ønske om at sætte en stopper for de lande, der bruger særlig lav selskabsskat til at tiltrække den indkomst, som er blevet langt mere mobil som følge af globalisering og digitalisering og dermed sætter andre lande under pres for at sænke deres selskabsskat⁵.

To måneder efter denne aftalte fulgte offentliggørelsen af *Global anti-Base Erosion Model Rules* (herefter "GloBE-modelreglerne")⁶, som skal danne grundlag for implementering i gældende ret, og derigennem sikre en global minimumsskat på 15 pct, ved at pålægge multinationale koncerner (herefter "MNE'er") en yderligere skat, såfremt det effektive skat på jurisdiktions basis er lavere end minimumssatsen. Det vil således medføre, at jurisdiktioner med en skattesats under minimumssatsen på 15 pct., eller som tilbyder favorable ordninger, der resulterer i en effektiv beskatning under 15 pct.

Det vil således medføre, at en jurisdiktion ikke kan tilbyde favorable skatteregler, der resulterer i en effektiv skattesats under 15 pct., da det blot vil udløse en yderligere beskatning og dermed fjerne effekten af en enten lav skattesats eller incitamenter der resulterer i en lavere beskatning.

For MNE'er med hovedsæde i Danmark eller danske datterselskaber og filialer betyder det, at samspillet mellem dansk skattelovgivning og de nye GloBE-modelregler kan betyde, at de vil blive pålagt en ekstra skat, såfremt den gennemsnitlige skat til Danmark er under minimumssatsen.

¹ Organisation for Economic Co-operation and Development (herefter "OECD")

² Forkortelse for 'Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors'

³ Inclusive Framework on Base Erosion and Profit Shifting (herefter "IF")

⁴(OECD, 2021i) - *Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy*, 8. oktober 2021

⁵ (Bertelsen, 2021b) – *Historisk aftale om international skat – hvad betyder det for Danmark og danske virksomheder?*

⁶ (OECD, 2021f) - *Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two)*

En sådan minimumsbeskatning baseret på effektive skattesats medfører derfor samtidig en risiko for, at nationale skattepolitiske incitamer undermineres som følge af GloBE-modelreglerne.

Gennem de senere år er der set en markant stigning i antallet af lande, der benytter sådanne skattepolitiske instrumenter til at fremme vilkårene for forskning- og udviklingsaktiviteter (herefter F&U)⁷. Hvilket blandt andet skyldes, at F&U-aktiviteter generelt bidrager til samfundsmæssig, herunder specielt også produktions- og økonomisk vækst samt opnåelse af en række sociale mål, hvorfor lokale regeringer har en væsentlig interesse i at øge disse aktiviteter, både i den offentlige og private sektor⁸.

Skatteincitamer betyder, at skatteretlige grundprincipper afviges og resulterer i mere favorable beskatningsforhold og dermed en reduktion af den effektive beskatning for virksomheder, der anvender disse incitamer.

I Danmark har der ligeledes i dag en række skatteincitamer til F&U, der har til hensigt at fremme erhvervslivets F&U-aktiviteter og investeringer, hvoraf flere af disse bestemmelser blevet yderligere intensiveret igennem de senere år.

1.2 Problemstilling

Implementering af GloBE-modelreglerne kan betyde, at effekten af danske skatteincitamer til F&U undermineres som følge af, at de skattepligtige virksomheder, som incitamerne er rettet mod, bliver pålagt en yderligere skat efter GloBE-modelreglerne og dermed helt eller delvist udligner den skattebesparelse, som var opnået i forbindelse med et skatteincitament.

Det vil ikke blot resultere i en yderligere administrativbyrde for virksomhederne, men samtidig resultere i, at intentionen med skatteincitamentet undermineres. Såfremt dette er tilfældet, vil det betyde, at Danmark, som følge af GloBE-modelreglerne, bliver begrænset i muligheden for at anvende disse skatteincitamer til at fremme national økonomisk vækst.

Formålet med denne afhandling er at belyse i hvilket omfang nuværende danske skatteincitamer til F&U kan forenes med implementering af GloBE-modelreglerne.

⁷ (Bloom et al., 2019) - *A toolkit of policies to promote innovation*

⁸ (Appelt et al., 2016) - *R&D Tax Incentives: Evidence on design, incidence and impacts.*

1.3 Problemformulering

Ovenstående problemstilling konkretiseres gennem følgende problemformulering, som danner grundlag for afhandlingens videre indhold:

”Vil en implementering af GloBE-modelreglerne i dansk skatteret være forenelige med nuværende incitamentsordninger til forsknings- og udviklingsvirksomhed?”

Den overordnede problemformulering søges besvaret ved hjælp af følgende underspørgsmål:

- Hvad er gældende ret ved de danske skatteregler for F&U og hvad har været intentionen fra lovgivers side været i forbindelse med indførslen heraf?
- Hvad er intentionen med GloBE og hvordan understøttes denne af GloBE-modelreglernes operative elementer?
- Hvordan vil nuværende danske skatteincitament til F&U påvirke en beregning efter GloBE-modelreglerne og er denne påvirkning hensigtsmæssig?

1.4 Afgrænsning

Afhandlingen beskæftiger sig med emnerne internationale skatteregler og danske skatteincitament, hvorfor det er nødvendigt at foretage en række afgrænsninger, der alle har til hensigt at tydeliggøre afhandlingens problemstilling samt at adressere afhandlingens problemformulering.

Afgrænsning i relation til dansk skatteret

OECD's BEPS⁹ Two Pillar Solution¹⁰ er rettet mod MNE'er, hvorfor der i afhandlingen afgrænses til selskaber, som er omfattet af selskabsskatteloven (herefter "SEL") i overensstemmelse med bestemmelserne i lovens § 1, stk. 1, nr. 1 og § 2, stk. 1, litra a. Afhandlingen behandler derfor ikke forskerordningen jf. kildeskatteloven §§ 48, E-F.

Afhandlingen har til formål at afdække hvorvidt danske skatteincitament til F&U kan sameksistere med GloBE-modelreglerne, som følge af BEPS Two Pillar Solution, hvilket medfører at afhandlingen afgrænses til at omfatte skatteregler, der er gældende for virksomheders F&U-aktiviteter. Afhandlingen behandler derfor reglerne i

⁹ Base Erosion and Profit Shifting (herefter "BEPS")

¹⁰ (OECD, 2021i) - *Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy*, 8. oktober 2021

ligningslovens (herefter "LL") §§ 8 B og 8 X samt afskrivningslovens (herefter "AL") § 6, stk. 1, nr. 3, med undtagelse af LL § 8 B, stk. 2 og fradragsmuligheden for udgifter til eftersøgning af råstoffer. Ligeledes behandler afhandlingen ikke LL § 8 H, om gaver til forskning og udvikling. Det bemærkes, at hvor det er fundet hensigtsmæssigt inddrages relaterede bestemmelser i dansk skattelovgivning.

I forbindelse med AL afgrænses der ligeledes fra en nærmere behandling af definitionen af aktiver i forbindelse med inddeling i kategorier.

Afgrænsningen er foretaget ud fra en betragtning om, at stigende skattekonkurrence er præget af skatteretlige reguleringer med henblik på at intensivere F&U gennem private investeringer i den enkelte jurisdiktion. Dette understøttes af at nyere udgivelser fra OECD; *Corporate Tax Statistics*, som har fokus på skatteincitament til F&U¹¹.

Skatteretlig regulering i forhold til F&U i Danmark synes ligeledes at have en lang række lighedspunkter med tilsvarende reguleringer i andre OECD-medlemslande, hvorfor afhandlingens overvejelser og konklusioner, vil findes relevante fra et ikke udelukket dansk perspektiv.

Det erkendes, at der i forbindelse med en implementering af GloBE-modelreglerne vil være andre danske skatteretlige aspekter, som kunne påvirke koncerners skatteberegning i henhold til GloBE-princippet. Dette kunne blandt andet være den generelle selskabsskattesats, andre offentlige tilskud samt andre reguleringer af det regnskabsmæssige resultat, der foretages i forbindelse med opgørelsen af den skattepligtige indkomst, disse områder vil ikke behandles i forbindelse med afhandlingen.

Afgrænsning i relation til OECD's BEPS Two Pillar Solution og GloBE-modelreglerne

OECD's Two Pillar Solution består af to søjler, der tilsammen har til formål at imødekomme de resterende BEPS-udfordringer. Afhandlingens problemformulering er primært rettet mod Pillar Two og GloBE samt tilhørende modelregler, hvorfor Pillar One kun vil inddrages i begrænset omfang, hvor det er fundet relevant ved besvarelse af problemformuleringen.

Af hensyn til afhandlingens formål og problemformulering, vil der primært være fokus på de dele af GloBE-modelreglerne, som indeholder de centrale operative elementer i forbindelse med GloBE-beregningen, hvilket omfatter dele af artiklerne 2-5 i GloBE-modelreglerne¹².

¹¹ (OECD, 2021a) - *Corporate Tax Statistics, Third edition*

¹² (OECD, 2021f) - *Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two)*

De øvrige artikler i modelreglerne, som ikke er direkte behandlet i forbindelse med afhandlingen, samt dele af ovenstående artikler, fremgår i hovedtræk af afhandlingens bilag 2, 3 og 4. Samtidig bemærkes, at Pillar Two foruden GloBE består af en Subject To Tax Rule (herefter "STTR"), som ikke er en del af GloBE-modelreglerne. STTR inddrages i det omfang, det er fundet relevant.

Afslutningsvist bemærkes, at der jf. GloBE-modelreglerne er mulighed for at anvende en alternativ ordning til håndtering af midlertidige forskelle i forbindelse med den skattepligtige opgørelse. Denne ordning behandles i forbindelse med afhandlingen ikke yderligere.

Andre afgrænsninger

I afhandlingen anlægges først og fremmest en skatteretlig synsvinkel, hvorfor spørgsmål relateret til reglerne om ulovlig statsstøtte ikke vil blive behandlet¹³.

I forlængelse af GloBE-modelreglerne offentliggjorde Europa Kommissionen (herefter "EU-Kommissionen") den 22. december et direktivforslag, der fastlægger regler, der skal sikre et globalt minimumsskatteniveau for MNE'er¹⁴. Det fremgår af den pågældende pressemeddelelse, at forslaget "*læner sig tæt op ad*" OECD-aftalen. Af tilhørende *Questions and Answers*, fremgår det, at direktivforslaget vil tilpasse anvendelsesområdet til ligeledes at omfatte indenlandske koncerner og derudover ikke afviger yderligere fra de af OECD offentliggjorte GloBE-modelregler¹⁵. I forhold til afhandlingen afgrænses der fra at foretage en nærmere gennemgang med henblik på at identificere eventuelle forskelle.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at der i afhandlingen udelukket er medtaget materiale offentliggjort til og med den 3. januar 2022.

¹³ Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsområde (TEUF) art. 107

¹⁴ (Europa-Kommissionen, 2021) - *Fair beskatning*

¹⁵ (European Commission, 2021) - *Questions and answers Questions and Answers on Minimum corporate taxation*

2 Metode og disposition

Til besvarelse af afhandlingens problemstilling anvendes den juridiske og komparative metode.

I de efterfølgende to afsnit redegøres for hvorledes de to metoder finder anvendelse i forbindelse med besvarelsen af afhandlingens problemformulering.

2.1 Juridisk metode

Den juridiske metode finder anvendelse i forbindelse med problemformuleringens to første underspørgsmål. Første spørgsmål har til formål at udlede først gældende ret ved den skattemæssige behandling af F&U-udgifter, til hvilket den retsdogmatiske metode findes anvendelig. Den retsdogmatiske analyse leder derefter til en vurdering af, hvad lovgiver har haft til hensigt i forbindelse med indførslen af de gældende bestemmelser, og om i hvilken grad retsstillingen synes at opfylde det formål, som disse var tiltænkt, hvor der i den forbindelse anvendes retspolitiske betragtninger.

Andet underspørgsmål har til formål at udlede, fremtidig gældende ret i forbindelse med GloBE-modelreglerne. Modelreglerne er ikke folkeretlige men derimod "soft-law", såfremt modelreglerne endeligt implementeres i dansk ret, så vil det formentlig være en afart at disse modelregler. I forbindelse med EU-Kommissionens direktivforslag bliver der lagt op til, at en implementering i Danmark vil ske gennem et EU-direktiv, som direkte implementerer GloBE-modelreglerne som offentliggjort af OECD, med undtagelse af hvilke selskaber, der bliver omfattet. I forbindelse med en sådan implementering i gældende ret er det oplagt, at reglerne kan fortolkes i overensstemmelse med disse modelregler jf. EU-konform fortolkning¹⁶.

Indenfor den internationale skatteret er det af væsentlig betydning, at OECD har udarbejdet modellen, hvorpå den gældende lovtekst er baseret. Dette har ligeledes været tilfældet i forbindelse med konkrete dobbeltbeskatningsoverenskomster, idet disse har været baseret på OECD's modeloverenskomst. På trods af, at denne modeloverenskomst ikke udgør folkeretlig bindende aftaler, synes det at være almindelig opfattelse, at modeloverenskomsterne med kommentarer kan tillægges betydning ved fortolkning af konkrete dobbeltbeskatningsoverenskomster¹⁷. Tfs 1993, 7H er en højesteretsdom, der er eksempel på, hvordan Højesteret i sin vurdering lagde vægt på international retspraksis.

¹⁶ (Tvarnø & Nielsen, 2021) - *Retskilder og retsteorier*, afsnit 6

¹⁷ (Schmidt et al., 2020) - *International skatteret - i et dansk perspektiv*, s. 25-26

Ovenstående forudsætter, at der i forbindelse med udformning af et endelig EU-direktiv ikke sker væsentlige afvigelser fra de oprindelige OECD modelregler og ikke mindst at det pågældende direktivforslag vedtages.

2.1.1 Den retsdogmatiske metode

For at en retsdogmatisk analyse kan anses som valid eller rigtig, er det nødvendigt at den juridiske metode følges, da der derved sikres, at denne foretages ud fra samme metode, som andre fagfolk følger, så alle kommer frem til det samme resultat¹⁸. Grundlæggende betyder det, at det må udledes, at hvis alle har samme forforståelse og fortolkningsstil, så vil man nå til samme resultat.

Gennem retsdogmatiske analyse systematiseres, beskrives og fortolkes/analyseres retskilderne med henblik på at komme frem til en retssætning om gældende ret "*de lege lata*"¹⁹. De lege lata er således det konsensusresultat om hvad retten er.²⁰

Den skatteretlige regulering af F&U-udgifter findes i LL § 8 B og LL § 8 X, og regulering af F&U-kapitalinvesteringer findes i AL, hvor AL § 6, stk. 1, nr. 3 er af primær interesse. I forbindelse med GloBE-modelregler tages der udgangspunkt i de offentliggjorte *Global Anti-Base Erosion Model Rules*.

Afhandlingen gør brug af objektiv ordlydsfortolkning, hvor udgangspunktet er den skrevne lovtekst. Desuden gøres der brug af subjektiv fortolkning af lovforarbejder til de nævnte bestemmelser, hvor der i forhold til GloBE-modelreglerne inddrages forudgående OECD-rapporter herunder blueprints, statements og tilhørende publikationer. I forbindelse med afhandlingens ønske om at redegøre for lovgivers intentioner i forbindelse med reglerne, er der i afhandlingen i forbindelse her med lagt vægt på forarbejderne, da man igennem disse kan komme nærmere på den mening, som har været lovgivers intention²¹.

I den nordiske retskildelære har der i komparativ sammenligning traditionelt været lagt særlig vægt på forarbejder til national lovgivning²², hvorfor det ligeledes findes hensigtsmæssigt at sikre inddragelse heraf til brug for den senere komparative analyse.

¹⁸ (Tvarnø & Nielsen, 2021) - *Retskilder og retsteorier*, s. 55-56

¹⁹ (Tvarnø & Nielsen, 2021) - *Retskilder og retsteorier*, s. 34 + 35

²⁰ (Tvarnø & Nielsen, 2021) - *Retskilder og retsteorier*, s. 57

²¹ (Blume, 2016) - *Retssystemet og juridisk metode*, s. 208

²² (Tvarnø & Nielsen, 2021) - *Retskilder og retsteorier*, s. 65-66

Skulle der være modstrid mellem lovens ordlyd og lovens forarbejder, vil det være lovens ordlyd, der har forrang. Derimod udgør lovforarbejder i stedet et væsentligt fortolkningsbidrag ved fastlæggelse af retsfaktum og retsfølge og har derfor stor praktisk betydning²³. Det synes at være almindeligt anerkendt i skatteretten, at basere fortolkning på ordlyd og dernæst forarbejder.

Til trods for vigtigheden af lovens ordlyd, vil den subjektive fortolkning af forarbejderne anses som nødvendigt særligt i forbindelse med afdækning af afgrænsning af F&U i dansk skatteret samt i fraværet af kommentar til GloBE-modelreglerne.

Til den retsdogmatiske analyse af danske skatteregler for F&U anvendes ligeledes prognoseteorien, hvilket skyldes, at analysen ikke kun bygger på objektiv og subjektiv ordlydsfortolkning, men også på retspraksis²⁴. Denne kombination af de skrevne regler og andre retskilder vil give det bedste grundlag for at udlede gældende ret²⁵. Principielt anses alle retskilder for ligestillede, hvilket har den konsekvens at de alle kan være udslagsgivende. Der vil dog være en tendens til at prioritere de formaliserede retskilder, så som lovtekst, fremfor de uformaliserede, hvor der i tilfælde af hovedvægt på disse vil kræves stærkere juridisk argumentation²⁶.

2.2 Komparativ metode

Afhandlingens problemformulering søger at afdække samspillet mellem nuværende danske skatteregler for F&U og GloBE-modelregler, til hvilket der følgelig vil gøres anvendelse af komparativ metode.

Gennem den komparative metode både beskrives og analyseres nationale regler med henblik på at skabe klarhed, sammenligne, udfordre og forandre national ret gennem en forståelse af forskelle mellem national ret og fremmed ret²⁷, hvor fremmed ret i dette tilfælde er GloBE-modelreglerne.

I forbindelse med en komparativanalyse benyttes typisk enten Länderbericht- eller analytisk metode. Ved den analytiske metode forstås, at retssystemernes løsning på en problemstilling behandles hver for sig. Overfor denne metode står Länderbericht-metoden, hvor der redegøres samlet hvert retssystem for sig.²⁸

²³ (Blume, 2016) - *Retssystemet og juridisk metode*, s. 224

²⁴ (Tvarnø & Nielsen, 2021) - *Retskilder og retsteorier*, s. 465

²⁵ (Blume, 2016) - *Retssystemet og juridisk metode*, s. 179

²⁶ (Blume, 2016) - *Retssystemet og juridisk metode*, s. 194

²⁷ (Tvarnø & Nielsen, 2021) - *Retskilder og retsteorier* s. 298

²⁸ (Lando, 2009) - *Kort indføring i komparativ ret*, s. 206

I forbindelse med denne afhandling anvendes en kombination af de to metoder; hvor der i forbindelse med de to første underspørgsmål behandles dansk skatteret og GloBE-modelregler særskilt, hvorefter andel del af afhandlingen i forbindelse med det tredje underspørgsmål har til formål at sammenholde reglerne. Hvorefter, der med udgangspunkt i denne komparative analyse inddrages retspolitiske overvejelser i forbindelse med vurdering af nuværende danske skatteregler for F&U i samspil med GloBE-modelreglerne. Retspolitik "*de lege ferenda*" anvendes til at angive hvorvidt og hvordan en lov eller regel skal være.²⁹

2.3 Disposition

Afhandlingens kapitel 1 har til formål at introducere læseren til afhandlingen og præsentere problemstilling og problemformulering samt den efterfølgende afgrænsning.

I kapitel 2 redegøres for metodevalg i forbindelse med besvarelsen af problemstillingen, herunder hvordan metoden finder anvendelse i forbindelse med problemformuleringens underspørgsmål.

I kapitel 3 gennemgås en række begreber og definitioner, hvilket har til formål at danne grundlag til forståelsen af, hvilken betydning de centrale begreber i afhandlingen tillægges.

I kapitel 4 behandles første underspørgsmål med formålet at udlede gældende ret i forbindelse med danske skatteincitamenter til F&U og de bagvedliggende intentioner i forbindelse med implementeringen heraf.

Efterfølgende i kapitel 5 behandles andet underspørgsmål, som har til hensigt at redegøre for GloBE-modelreglerne og udlede de operative elementer heraf. Hertil ligeledes det overordnede formål med GloBE og intentionerne bag de enkelte operative elementer.

I kapitel 6 vil samspillet mellem danske skatteincitamenter til F&U og GloBE analyseres med henblik på at udlede, hvilke effekter de danske skatteincitamenter til F&U har i forbindelse med en beregning i overensstemmelse med GloBE-modelreglerne.

I den forbindelse vil det ligeledes analyseres, i hvilket omfang disse effekter er i overensstemmelse med de grundlæggende intentioner bag hhv. danske skatteincitamenter til F&U og GloBE-modelreglerne.

²⁹ (Tvarnø & Nielsen, 2021) - *Retskilder og retsteorier*, s. 57

Kapitel 7 indeholder en sammenfatning af afhandlingens retsdogmatiske og komparative analyser med henblik på besvarelse af problemformuleringen. Derudover indeholder kapitlet en række mere overordnede retspolitiske betragtninger angående danske skatteincitamerter til F&U og GloBE. Afslutningsvist indeholder kapitlet afhandlingens perspektivering.

3 Begreber og definitioner

I gennem afhandlingen anvendes en række begreber. For at tydeliggøre, hvilken betydning de enkelte begreber tillægges er de væsentligste begreber defineres nedenfor.

3.1 OECD-publikationer

I forbindelse med afhandlingen anvendes en række begreber, som er nærmere defineret nedenfor:

GloBE-ETR: Den effektive skattesats beregnet i overensstemmelse med GloBE-modelreglerne

GloBE-Indkomst eller tab: Indkomst eller tab som opgjort efter GloBE-modelreglerne (GloBE-Income or loss)

Omfattede skatter: Opgjorte skatter som anvendes i forbindelse med beregning af GloBE-ETR (Adjusted covered taxes)

GloBE-modelregler/Modelreglerne: Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two) som offentliggjort 20. december 2021³⁰. I forbindelse med henvisning i fodnoter anvendes ”*Model Rules*”

Artikler/Art.: anvendes til at referere kapitler/afsnit i modelreglerne.

Tax credit: I anerkendelse af, at der synes at være væsentlige nuancer i forhold til den danske generelle opfattelse af ’skattecredit’ og hvad der på engelsk og jf. GloBE-modelreglerne og for at undgå misforståelser bemærkes det at ’Tax credit’ ikke er at ligestille med den danske ’skattecredit’. Der henvises til yderligere behandling her af i afsnit 5.5.2.2.1.

I afhandlingen vil der samtidig, anvendes en række begreber, som ikke oversættes i erkendelse af, at der er tale om begreber, som enten nye og dermed ikke findes i det danske sprog, eller hvor en oversættelse ikke er fundet hensigtsmæssigt. Afslutningsvist henvises til de i indledningen anvendte forkortelser.

³⁰ (OECD, 2021f) – *Model Rules*

3.2 Skatteincitamerter

Der eksisterer ikke en konsensus om en definition af begrebet **skatteincitament**. Nedenstående er et par eksempler udvalgt fra de forskellige definitioner i litteraturen:

“In statutory terms, it would be a special tax provision granted to qualified investment projects (however determined) that represents a statutorily favorable deviation from a corresponding provision applicable to investment projects in general (i.e., projects that receive no special tax provision). ... In effective terms, a tax incentive would be a special tax provision granted to qualified investment projects that has the effect of lowering the effective tax burden—measured in some way—on those projects, relative to the effective tax burden that would be borne by the investors in the absence of the special tax provision.”³¹

“In general terms, tax incentives depart from a general and neutral tax system. They can be implemented in different forms, resulting in a favourable tax treatment or a reduced combined overall tax burden for the investor.”³²

Det konstateres, at der med begrebet skatteincitamerter må forstås en række skattemæssige forhold, der er konstrueret på en sådan måde, at der er tale om en afvigelse fra skatteretlige grundprincipper, der resulterer i favorabel beskatning og dermed en reducereing i den effektive beskatning.

Skatteincitamerter anvendes som oftest som et politisk instrument, dette gøres ved, at de konstrueres på en sådan måde, at det må forventes at stimulere en specifik adfærd hos den skattepligtige.

Innovation er som regel den eneste måde for de fleste udviklede lande at sikre bæredygtig langsigtet produktivtetsvækst, hvorfor **innovation, forskning og udvikling** er øverst på den politiske agenda i disse lande³³.

Når en et land ønsker at fremme F&U-aktivitet i den private sektor, kan man vælge at tilbyde direkte finansiel støtte til innovation, forskning og udvikling gennem bevillinger og tilskud eller offentligt køb af innovations-, forsknings- og udviklingservices i den private sektor; eller man kan vælge indirekte at styrke incitamerter for den private sektor til at investere via skattesystemet³⁴.

³¹ (Zee et al., 2002) - *Tax Incentives for Business Investment*, s. 1498-1499

³² (Cotrut & Munyandi, 2018) - *Tax Incentives in the BEPS Era*, s. 21

³³ (Bloom et al., 2019) - *A toolkit of policies to promote innovation*

³⁴ (Cinta et al., 2021) - *Corporate effective tax rates for R&D*

Sidstnævnte er den metode, der er mest udbredt og i større og større grad benyttes blandt OECD-landene³⁵, og som ligeledes er en beskrivelse af skatteincitamenter til investering i F&U-aktiviteter.

Skatteincitamenter tilbydes til virksomheder, der kvalificeres hertil på baggrund af en række forudbestemte forhold. Dette medfører, at det er op til virksomhederne at beslutte hvilke konkrete projekter og områder, der vil prioriteres. Det betyder, at denne type af incitamenter er mindre differentierende sammenlignet med direkte støtte.

I forhold til skatteincitamenter, skelnes der mellem de omkostningsbaseret incitamenter og de indkomstbaseret incitamenter. Hvor de omkostningsbaserede ordninger tilbyder skattemæssige fordele i forhold til de udgifter, der relaterer sig til F&U, så vil de indkomstbaserede ordninger give skattemæssige fordele ved indtægter, der stammer fra udnyttelse af den af virksomheden fortaget F&U. De fleste indkomstbaserede ordninger giver skattemæssige fordele ved indtægter, der stammer fra udnyttelsen af immaterielle rettigheder, der er opstået på baggrund af en virksomheds F&U-arbejde³⁶.

F&U-aktivitet består som regel af en blanding af driftsudgifter og kapitaludgifter, hvorfor der ligeledes kan skelnes mellem skatteincitamenter alt efter hvilken type omkostning, incitamentet er rettet mod.

Der vil i forbindelse med gennemgangen af gældende danske skatteregler for F&U-aktivitet blive redegjort for, hvilken type ordning, der i det enkelte tilfælde, er tale om og relevante observationer i forbindelse med sådanne ordninger vil inddrages.

3.3 Forskning og udvikling

I forbindelse med anvendelse af begrebet *forskning og udvikling* (F&U) i afhandlingen, vil denne betegnelse dække over udtrykket *forskning og udvikling* samt *forsøg og forskning*.

Af lovforarbejderne til LL § 8 X (skattekreditordningen) anvendes udtrykket *forsknings- og udviklingsaktivitet*, mens der i lovforarbejderne til LL § 8 B, stk. 1 anvendes udtrykket *forsøgs- og forskningsaktiviteter*. Samtidig

³⁵ (OECD, 2021a) - *Corporate Tax Statistics, Third edition*

³⁶ (Appelt et al., 2016) - *R&D Tax Incentives: Evidence on design, incidence and impacts* s 22-23 og (OECD, 2021a) - *Corporate Tax Statistics, Third edition*

fremgår det af lovforarbejderne til LL § 8 X at forsknings- og udviklingsaktiviteter skal afgrænses i lighed med LL § 8 B, stk. 1³⁷.

Lovforarbejderne til seneste ændring til LL § 8 B, stk. 4 indeholder følgende *”Med henblik på at øge virksomhedernes incitament til at investere i forskning og udvikling foreslås det at forlænge forhøjelsen af fradraget for udgifter til forsøgs- og forskningsvirksomhed...”*³⁸

På baggrund heraf er der derfor ikke lagt til grund, at de to begreber har selvstændig betydning fortolkningsmæssigt som definitions­mæssigt. Dertil er der i skattereglerne for F&U en systematik, der resulterer i, at det er definitionen i LL § 8 B, stk. 1, der er gældende for anvendelsesområdet for de øvrige bestemmelser LL § 8 X og AL § 6, stk. 1, nr. 3, som behandles i afhandlingen.

Research and Development

I forlængelse af ovenstående og med henblik på afhandlingens behandling af danske skatteincitamenter til F&U under GloBE-modelreglerne, er det ligeledes fundet relevant at redegøre for sammenhæng mellem det danske F&U-begreb og det af OECD anvendte R&D-begreb.

Afhandlingen tager udgangspunkt i at ligestille R&D-begrebet med F&U-begrebet. Denne ligestilling retfærdiggøres ud fra nedenstående betragtninger, hvor der samtidig belyses eventuelle begrænsninger i forhold til en sådan betragtning.

OECD har udgivet *Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development* med henblik på at ensarte definitionen af F&U på tværs af medlemslandene til brug for blandt andet statistiske opgørelser³⁹. Samtidig har skatteincitamenter til R&D et særskilt kapitel i manualen⁴⁰. Der er tale om en officiel OECD-udgivelse, hvorfor det må antages at i mangel af direkte definition i GloBE-modelreglerne, kan denne anvendes som fortolkningsbidrag.

I forhold til ligestilling mellem F&U-begrebet og R&D-begrebet tages der udgangspunkt i eksisterende litteratur omkring Frascati-manualens anvendelse i vurderingen af, om en udgift er omfattet af LL § 8 B, stk. 1.

³⁷ LFF 2011-11-21 nr. 29

³⁸ LFF 2021-02-24 nr. 178 – Afsnit 2.2.2

³⁹ (OECD, 2015) - *Frascati Manual 2015*

⁴⁰ (OECD, 2015) - *Frascati Manual 2015*, Part III

Jf. artikel SR 2021.229 konstaterer forfatteren, at skattemyndighederne i vidt omfang baserer deres opfattelse af F&U-begrebet jf. LL § 8 B, stk. 1 på Frascati-manualen, hvis indhold ligeledes i et vist omfang er gengivet i Den Juridiske Vejledning⁴¹.

I en anden artikel konstateres det *”Manualen er et omfattende værk; men særligt kapitel 2 yder væsentlige bidrag til fortolkningen af, hvad der efter OECD's opfattelse kan anses for forsøgs- og forskningsaktiviteter, og som efter vores opfattelse ligeledes kan anvendes i vurderingen af, om en udgift er omfattet af ligningslovens § 8 B, stk. 1, og dermed kan danne grundlag for ekstrafradrag og eventuelt skattecredit”*⁴².

Det konstateres, at der mangler grundlag for at antage, at lovgiver skulle have tilsigtet, at LL § 8 B skal fortolkes i overensstemmelse med Frascati-manualen, hvorfor afgrænsning af, hvad der omfattes af LL § 8 B, må foretages i overensstemmelse med sædvanlige retskildelære⁴³.

På baggrund af ovenstående kan det konkluderes, at Frascati-manualen ikke giver hjemmel til fradrag af F&U-udgifter i dansk skatteretlig henseende. Fra et mere praktisk synspunkt, synes der at være væsentlige ligheder mellem definitionen af F&U i dansk skatteret og definitionen jf. Frascati-manualen, hvorfor det vurderes forsvareligt at ligestille F&U-begrebet med R&D begrebet til brug for afhandlingen.

4 Dansk skatteret

4.1 Skatteretlig behandling af F&U

Nedenstående afsnit har til formål gennem retsdogmatisk metode at udlede gældende ret for skattemæssigbehandling af udgifter til F&U-virksomhed, som defineret jf. afhandlingens afgrænsning. Hvorefter den juridiske analyse anvendes til forståelse af intentionerne bag disse bestemmelser.

4.1.1 Fradrag for F&U-udgifter

Dette afsnit behandler fradrag for F&U-udgifter efter LL § 8 B, stk. 1, som er det skatteretslige udgangspunkt for behandlingen af udgifter, der karakteriseres som F&U-udgifter. Samtidig danner denne bestemmelse grundlag for de efterfølgende særordninger.

⁴¹ (Bolander, 2021) - *Kommentarer til udvalgte afgørelser - Ligningslovens § 8 B, stk. 1 – Forsøgs- og Forskningsudgifter, ligningslovens § 8 X – Udbetaling af skattecredit*, Afsnit ”Retskilder”

⁴² (Mortensen & Rasmussen, 2018) - *Skattemæssig behandling af forsøgs- og forskningsudgifter*, Afsnit 6.1

⁴³ (Winther-Sørensen, 2021) - *Kommentarer til udvalgte afgørelser - Forskning og udvikling*

4.1.1.1 LL § 8 B – Udgangspunktet for skatteretligbehandling af F&U

Ligningsloven § 8 B, stk. 1 giver hjemmel til at fradrage udgifter til F&U-virksomhed, som den skattepligtige afholder i tilknytning til dennes erhverv, jf. 1 pkt. Udgifterne kan vælges at fratrækkes fuldt ud i det år, hvor de er afholdt, eller de kan afskrives lineært over 5 år med start i afholdelsesåret, jf. pkt. 2.

Det er altså op til den skattepligtige at bestemme, hvilken af de to metoder, som ønskes anvendt.

Udgifter til anskaffelse af maskiner, inventar og lignende driftsmidler, skibe og fast ejendom kan kun fradrages eller afskrives efter gældende regler i AL jf. LL § 8 B, stk. 3.

Ligeledes er det i LL § 8 B indførte stk. 4, der giver mulighed for forhøjet fradrag eller afskrivning efter LL § 8 B, stk. 1.

4.1.1.2 Skatteretlig F&U-begreb

Det fremgår indledningsvist af LL § 8 B, stk. 1, at fradragsretten omfatter udgifter som *”... afholdes til forsøgs- og forskningsvirksomhed”*, og er derved ikke nærmere uddybende omkring den praktiske afgrænsning heraf.

Derfor har dette afsnit til formål at afdække begrebets skatteretlige anvendelse ved brug af relevante fortolkningsbidrag til at analysere den praktiske afgrænsning.

4.1.1.2.1 F&U-udgifter og tilknytning til den erhvervsdrivendes skattepligtige erhverv

Fradragsretten jf. LL § 8 B, stk. 1 er begrænset til udgifter til F&U-virksomhed *”... i tilknytning til den skattepligtiges erhverv”* og udgifter til grundforskning der *”... afholdes af en igangværende virksomhed”*.

Det fremgår af lovforslaget fra indførelsen af bestemmelsen, at fradragsretten begrænses til F&U-udgifter, der knytter sig til en reel erhvervsvirksomhed.⁴⁴

Jf. afhandlingens afgrænsning til udelukket at omfatte juridiske selskabsformer, så må det konstateres, at dette krav er opfyldt ved en egentlig selskabsoprettelse, hvorfor der ikke foretages en nærmere analyse af praksis for tilknytning til reel erhvervsvirksomhed.

Dernæst konstateres det, at afholdte F&U-udgifter skal have tilknytning til den skattepligtiges erhverv, der må derfor foretages en vurdering af, hvornår der kan konstateres at være en tilstrækkelig tilknytning mellem de

⁴⁴ LFF 1973-05-17 nr. 95.

afholdte F&U-udgifter og den erhvervsmæssige aktivitet, som må bero på en vurdering af den skattepligtiges erhvervsaktivitet ift. de afholdte F&U-udgifter.

Det konstateres, at lovforarbejder ikke i større omfang behandler denne tilknytning, hvorfor der må skelnes til hidtil praksis og inddragelse af juridisk vejledning.

JV C.C.2.2.2.20 fremhæver at den skattepligtige skal beskæftige sig med F&U-virksomhed, så de enten driver en erhvervsvirksomhed indenfor det aktuelle felt allerede på tidspunktet for afholdelsen af F&U-udgiften, eller agter at starte en sådan erhvervsvirksomhed senere. Dertil kommer, at fradragsretten kun tilfalder den, der har skabt resultatet og derved har udnyttet det forskningsarbejde, der svarer til udviklingsudgifterne⁴⁵.

I landsskatteretsdommen LSRM 1983,85 fandt retten, at en opgjort merværdi i forbindelse med overdragelse af varelager og inventar fra selskab B til selskab A kunne karakteriseres som betaling for udviklingsomkostninger. Da det til udviklingsomkostningerne svarende forskningsarbejde ikke blev benyttet af samme retssubjekt, som havde skabt resultatet. (Selskab A som udnytter og selskab B som skaber), fandt landsskatteretten, at beløbet ikke var fradragsberettiget i medfør af LL § 8 B.

I TfS1996, 845, fandt retten ikke tilstrækkelig sammenhæng mellem den skattepligtiges erhverv og de afholdte forsøgs- og forskningsudgifter til udvikling af et isolerings- og byggemateriale af halm og betingelsen i LL § 8 B, stk. 1, var derfor ikke opfyldt. Konklusionen byggede i høj grad på, at LSR ikke fandt det godtgjort, at virksomheden på længere sigt kunne forventes at give overskud, ligesom virksomheden ikke syntes at være drevet erhvervsmæssigt.

Sammenfattende for ovenstående må det udledes, at erhvervsmæssig virksomhed må karakteriseres ved en virksomhed, der for egen regning og egen risiko udøver aktiviteter med formålet at opnå et økonomisk overskud. Virksomheden må jf. ovenstående drives professionelt og med formål.

4.1.1.2.2 Aktiviteter omfattet af F&U-begrebet

I forlængelse af ovenstående og for at kunne vurdere, hvorvidt en udgift kan kvalificeres som en F&U-udgift, er det centralt at afklare hvilke hensigter og betænkninger, lovgiver havde i forbindelse med vedtagelse af bestemmelsen.

⁴⁵ JV 2021-07-30

Forarbejderne til en lov udgør en væsentlig retskilde, da de har til formål dels at begrunde, hvorfor det er ønskeligt, at en lov gennemføres, dels at forklare meningen med de enkelte regler i loven⁴⁶.

I forbindelse med at definere F&U-udgifterne, som er omfattet af LL § 8 fradragsretten, så fremgår det af forarbejderne, at lovgiver oprindeligt har arbejdet med udgangspunkt i de forskellige aktiviteter, som tilhørende omkostninger relaterer sig til.

Definitionen af F&U-omkostninger i forarbejderne LFF 1973-05-17 nr. 95 til bestemmelsen i LL § 8 B, stk. 1, omfatter følgende:

Fradragsretten skal i første omgang omfatte det udviklingsarbejde, som er knyttet til erhvervsvirksomheden. *”Herved forstås anvendelsen af videnskabelig eller teknisk viden til at frembringe nye eller væsentligt forbedrede materialer, mekanismer og produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser”⁴⁷.*

Ligeledes omfattes den anvendte forskning, som forstås værende *”... originale undersøgelser med sigte på at opnå ny videnskabelig eller teknisk viden og forståelse, primært rettet mod praktiske mål og anvendelse.”⁴⁸*

Jf. LFF 1973-05-17 omfatter bestemmelsen ikke den såkaldte grundforskning, som forstås *”originale undersøgelser med sigte på at opnå ny videnskabelig viden og forståelse, uden at undersøgelserne primært er rettet mod praktiske mål og anvendelser”⁴⁹*. I forlængelse heraf nævnes, at grænserne til den anvendte forskning imidlertid er flydende, og derfor vil det ofte ikke være muligt at adskille.

Der er senere indført adgang til fradrag for udgifter til grundforskning jf. nuværende LL § B, stk. 1, 2. pkt. ved L 1987.835⁵⁰. Begrebet grundforskning er allerede defineret i LFF 1973-05-17 nr. 95 jf. ovenfor, og af LFF 1987-12-13 nr. 6 fremgår det, at det kun er igangværende virksomheder, der skal kunne gøre brug af denne regel. Reglen skulle medføre, at en igangværende virksomhed kunne iværksætte forskning på et område, som ikke har tilknytning til virksomhedens erhverv. Herefter ville en igangværende virksomhed fradrage udgifter, som denne anvender på grundforskning, uden at virksomheden ved, om denne forskning fører til resultater, som virksomheden senere vil kunne gøre brug af. De to begreber forskning og grundforskning adskiller sig grundlæggende i, at

⁴⁶ (Blume, 2016) - *Retssystemet og juridisk metode*, s. 185

⁴⁷ LFF 1973-05-17 nr. 95. Til § 1, nr. 1

⁴⁸ LFF 1973-05-17 nr. 95. Til § 1, nr. 1

⁴⁹ LFF 1973-05-17 nr. 95. Til § 1, nr. 1

⁵⁰ Lov 1987-12-18 nr. 835

grundforskning ikke har et direkte formål eller kommercielt mål. At det derfor er et krav at denne aktivitet kun kan fradrages, såfremt det sker i en igangværende virksomhed, for netop at sikre tilknytning til erhvervmæssig virksomhed.

Samlet udgør; udviklingsarbejde, anvendt forskning og grundforskning det overordnede grundlag for, hvad der er omfattet af forsøgs- og forskningsbegrebet og dermed omfattet af fradragsretten i LL § 8 B.

4.1.1.2.3 Udgifter omfattet af LL § 8 B, stk. 1

I LFF 1973-05-17 nr. 9 oplystes hvilke typiske udgiftsformer, som bestemmelsen rummer. Denne liste bekræftes ligeledes i ligningslovscirkulæret 1996-04-17 nr. 72, afsnit 14.4. De mest almindelige omkostninger, som falder under LL § 8 B, stk. 1, 1. pkt. lønudgifter, udgifter til råstoffer og udgifter til leje af lokaler, maskiner, inventar og lignende driftsmidler.

Ligeledes fremgår det af cirkulæret at udgifter til F&U udført af tredjepart og indkøbt af den skattepligtige også fratrækkes efter reglen. Hvorimod udgifter til anskaffelse af maskiner, inventar og lignende driftsmidler samt skibe og fast ejendom ikke er omfattet af LL § 8 B, stk. 1, men behandles efter reglerne i AL. Cirkulæret præciserer ligeledes, at udgifter til anskaffelse af immaterielle rettigheder også fratrækkes efter reglen i § 8 B, stk. 1, 1 pkt. Det påpeges endnu en gang i cirkulæret, at F&U-aktiviteten skal udføres i tilknytning til erhvervsvirksomheden. Praksis eksempel her på findes ligeledes i følgende domsafsigelser.

I Tfs 1996, 776 kunne et medicinalfirma fratrække rejse- og opholdsudgifter til en række læger, som i overensstemmelse med aftale mellem medicinalindustrien og lægestanden foretog forskningsmæssig afprøvning af ikke markedsførte lægemidler, jf. LL § 8 B. LSR fandt at de involverede læger udførte et stykke forskningsarbejde, som var nødvendigt for medicinalproducentens eventuelle godkendelse og videreudvikling. Konklusionen havde derfor udgangspunkt i det faktum, at lægerne udførte et stykke forskningsarbejde nødvendigt for medicinalfirmaets færdig/videreudvikling af medicinalprodukter. I forbindelse med domsafsigelsen henvises der ligeledes til, at det af forarbejderne til den oprindelige bestemmelse fremgik, at det var uden betydning, at udgifterne var afholdt til aktiviteter foretaget af 3. part.

I modsætning til ovenstående blev et andet medicinalselskab i SKM2004.502.LSR nægtet fradrag for udgifter til rejser, symposier, uddannelse mv. efter reglerne i LL § 8 B, men blev derimod anset som repræsentationsudgifter. Der blev i afgørelsen lagt vægt på, at selskabet var en salgfilial, der ikke udfører egentlig forskning eller

produktion. Og det blev ligeledes fundet, at ingen af udgifterne kunne sidestilles med de udgifter til afprøvning af ikke markedsførte produkter, der blev anset som omfattet af bestemmelsen i afgørelsen refereret ovenfor.

Sammenfattende for ovenstående kan det således konkluderes, at der ved vurdering af hvorvidt der er sammenfald mellem de afholdte F&U-udgifter og den erhvervsmæssige aktivitet må bero på en konkret vurdering.

Det konstateres, at der stadig eksisterer en væsentlig tilstedeværelse af tvivl omkring den nøjagtige afgrænsning af det skatteretlige F&U-begreb jf. seneste lovforslag på området, hvor det fremgår af høringsspørgsmålene fra de respektive organisationer. Skatteministeren udtaler også tilsvarende i forbindelse med L30 og L178 *”Det anerkendes fuldt ud, at der er tale om en vanskelig sondring”*⁵¹ og *”... Det kan være svært at give generel vejledning”*⁵².

I forbindelse med, at LL § 8 B danner grundlag for efterfølgende særordninger for F&U-udgifter er det blevet af større væsentlighed at kunne foretage en afgrænsning af, hvad der omfattes af LL § 8 B og ligeledes, hvad der *ikke* omfattes af denne. Efterspørgslen af en klarer afgrænsning ses blandt andet af ovenstående, men også ift. det stigende antal tvister i klagesystemet⁵³.

I forbindelse med denne afhandling behandles definitionsspørgsmålet ikke yderligere, men det erkendes, at der er behov for konkret stillingtagen til definitionen i forbindelse med virksomheder, som ønsker at benytte fradragsmulighederne i LL § 8 B samt tilhørende ordninger, der gennemgås nærmere i afhandlingens efterfølgende afsnit.

4.1.2 Intention og begrundelse for LL § 8

Det traditionelle driftsomkostningsbegreb er forankret i SL § 6, stk. 1, litra a, og giver erhvervsdrivende mulighed for at fradrage *”Udgifter, som i årets løb er anvendt til at erhverve, sikre og vedligeholde indkomsten, herunder ordinære afskrivninger”*. Af bestemmelsen fremgår således en række krav, før en udgift kvalificeres som fradragberettiget efter denne. Afholdte udgifter, der ikke har den nødvendige og tilstrækkelige driftsmæssige begrundelse og med ingen direkte tilknytning til et eksisterende indkomstgrundlag, vil derfor ikke kvalificere til fradrag jf. SL § 6, stk. 1, litra a. Disse kriterier kan være særligt udfordrende at vurdere i forhold til udgifter i forbindelse

⁵¹ LFF 2020-10-07 nr. 30, Høringssvar til Dansk Erhverv

⁵² LFF 2021-02-24 nr. 178, Høringssvar til Dansk Erhverv

⁵³ (Winther-Sørensen, 2021)

med F&U-aktivitet, da disse har mere præg af at vedrøre selve indkomstgrundlaget og ikke selve indkomsten, som bestemmelsen påkræver.

Ved forarbejderne er det forudsat, at de udgifter til F&U, der omfattes af LL § 8 B, stk. 1 ikke kan rummes i det skattemæssige driftsomkostningsbegreb jf. SL § 6, stk. 1, litra a⁵⁴.

LL § 8 B råder bod på den manglende fradragsret til at fratække eller afskrive F&U-omkostninger for virksomheder, der ikke har det *som erhverv at drive forskning*, da udgifterne i så fald ville betragtes som egentlige driftsudgifter omfattet af reglerne i SL § 6, stk. 1, litra a.

I forbindelse med det oprindelige lovforslag i 1973 modtog skatte- og afgiftsudvalget en henvendelse fra Foreningen af Danske Medicinfabrikker, som udtrykker bekymring om den begrænsning, der oprindeligt var en del af LL § 8 B og betød, at når udgifterne, der fradrages efter bestemmelsen i LL § 8 B, i det år hvor de var afholdt oversteg 30 pct. af det skattepligtige overskud opgjort uden fradrag og afskrivning af udgifter til F&U-virksomhed, skulle udgifterne i stedet afskrives over en årrække, der skulle fastsættes af skatteministeren.

Foreningen af Danske Medicinfabrikker lagde til grund for bekymringen, at dette ville stille den danske medicinalindustri med dårlige konkurrencevilkår, da de ville blive begrænset af 30 pct reglen, medmindre de anvendte dispensationsregler i § 8 B, stk. 3, pkt. 2. Hertil ligger der til grund at F&U-omkostninger indenfor medicinalindustrien i andre lande anses som ganske almindelige driftsomkostninger.

Af svaret fra finansministeriet fremgår det, at den gældende retstilstand, inden indførslen af LL § 8 B, har været, at der ikke har været hjemmel for fradrag af denne type udgifter, men at der ofte rent *faktisk* er opnået fradrag eller afskrivning af sådanne udgifter. *Baggrunden herfor er, at det i praksis ofte er vanskeligt at udskille en virksomheds forskningsudgifter fra de almindelige udgifter.*

Det udledes heraf, at man fra lovgivers side har været opmærksom på manglende hjemmel til fradrag af F&U-omkostninger i skattelovgivningen grundet driftsomkostningsbegrebet i SL § 6, stk. 1, litra a. I svaret fra finansministeriet kommenteres der ikke direkte på bemærkningen omkring konkurrencevilkår, men henvises til, at lovforslaget ikke skal give virksomhederne en ringere stilling, end de i praksis havde haft årene forinden⁵⁵.

⁵⁴ LFF 1973-05-17 nr. 95

⁵⁵ LFB 1973-06-11 nr. 95

Der gik dog kun 5 år inden begrænsningen på 30 pct. blev ophævet og erstattet af den nuværende bestemmelse om valgfrihed mellem straksfradrag eller afskrivning over 5 år⁵⁶.

Ved indførelse af fradragsret for udgifter til grundforskning ved L 1987.835⁵⁷, fremgår det af forarbejderne, at de omfattede ændringer sker som led i forbedring af konkurrenceevnen og omlægning af erhvervspolitikken⁵⁸.

Jf. bemærkninger til de enkelte bestemmelser nr. 2, 3. pkt. står *”Det foreslås nu, at igangværende virksomheder skal kunne fradrage udgifter, der afholdes til forskning og forsøg, selv om forsknings- og forsøgsudøvelsen ikke har tilknytning til virksomhedens erhverv, og selv om forsknings- og forsøgsudøvelsen heller ikke i sig selv indebærer et mål”*. Med udgangspunkt i forarbejderne til den oprindelige bestemmelse, udledes det derfor, at definitionen af F&U-udgifter afholdt *”uden at undersøgelserne primært er rettet mod praktiske mål og anvendelser”*⁵⁹ nu omfattes af LL § 8 B. Bestemmelsen indeholder dog stadig krav om, at det sker i tilknytning til den skattepligtiges erhverv jf. LL § 8 B, stk. 1, 1 pkt. Heraf må det udledes, at lovgiver har lagt til grund for beslutningen, at virksomhederne ikke har interesse i at forske eller udvikle noget, der er helt uden tilknytning til deres businesscase og dermed deres erhverv, og dette også uagtet, at der kan foretages fradrag.

Derimod fremgår det af bemærkninger til de enkelte bestemmelser nr. 2, 4. pkt. at forslaget skal give mulighed for, at virksomhederne kan udøve F&U-arbejde, der ikke relaterer sig til den igangværende virksomhed og at det især vil give virksomhederne mulighed for at deltage i forskerparker.

Det må her formodes, at intentionen er at give virksomhederne mulighed for at engagere sig i forskning, hvor der er mulighed for at opnå viden, der på sigt kan være med til at udvide indkomstgrundlaget. Intentionen med opfordringen til at indgå i samarbejde og videns produktion, må ligeledes formodes at være samfundsøkonomiske gevinster som følge af overførselseffekter til samfundet⁶⁰.

4.1.3 Fradrag for F&U-udgifter som skatteincitament

For at vurdere, om der er tale om et reelt skatteincitament må det tages i betragtning, hvad der har været intentionen bag bestemmelsen samt hvorledes bestemmelsen adskiller sig fra generelle skatteregler, når man sammenholder med gældende ret for andre typer af virksomheder og med andre lande.

⁵⁶ Lov 1977-12-14 nr. 607

⁵⁷ Lov 1987-12-18 nr. 835

⁵⁸ LFF 1987-12-13 nr. 6

⁵⁹ LFF 1973-05-17 nr. 95, Til § 1, nr. 1

⁶⁰ (Cinta et al., 2021) - *Corporate effective tax rates for R&D*

Som det fremgår af ovenstående, så har den primære intention med bestemmelsen været at give hjemmel til fradragsret. På daværende tidspunkt var praksis allerede, at flere virksomheder nok allerede havde opnået denne fradragsret, samt at der hidtil havde været en opfattelse af, at sondringen mellem vedligeholdelse og udvidelse af indkomstgrundlaget havde resulteret i, at aktiviteter, der opfattes som sædvanlige driftsomkostninger i en lang række brancher, ikke kunne fradrages i lighed med andre sædvanlige driftsomkostninger.

Sondringen mellem udgifter til vedligeholdelse og udvidelsen af indkomstgrundlaget er en primær dansk ting, hvorfor der i andre skattesystemer som udgangspunkt ikke foretages denne sondring og fradrag for disse udgifter i indkomstopgørelsen er normalt⁶¹, som ligeledes bakkes op af seneste undersøgelse af skattemæssig behandling af R&D aktiviteter.⁶²

Uagtet at der i forbindelse med forarbejderne til bestemmelsen omkring fradrag for udgifter afholdt i forbindelse med grundforskning kommenteres på, at det sker som led i et ønske om forbedret konkurrenceevne, så må forbedringen ses som et initiativ til mere ligestilling med andre lande.

4.1.4 Merfradrag for F&U-udgifter

Dette afsnit behandler merfradraget for F&U-udgifter efter LL § 8 B, stk. 4. F&U-begrebet og de omfattede udgifter følger af LL § 8 B, stk. 1, og er nærmere behandlet i afhandlingens afsnit 4.1.1.2 og de hertil underliggende afsnit. Det fremgår klart af forarbejderne, at det ikke har til hensigt at ændre på den eksisterende afgrænsning af fradragsberettigede F&U-udgifter⁶³, hvorfor ændringen udelukket vedrører fradragsprocenten.

4.1.4.1 LL § 8 B, stk. 4 – Merfradrag for F&U

Med virkning fra og med indkomståret 2018 er der indført gradvis hævnning af fradraget fra 100 pct til 110 pct. efter LL § 8 B, stk. 1 for alle private virksomheders F&U-udgifter efter det ny stk. 4.

Denne hjemmel blev indsat ved L 2018.722⁶⁴, hvorefter fradrag eller afskrivning efter LL § 8 B, stk. 1, for udgifter afholdt i indkomstårene 2018 og 2019 foretages med et beløb svarende til 101,5 pct. af den faktiske udgift, for

⁶¹ (EY Global, 2021) - *Worldwide Corporate Tax Guide 2021*, samt konsultation med Timothy Holmes, Partner i PwC Transfer Pricing and Tax Technology afdeling.

⁶² (Appelt et al., 2016) - *R&D Tax Incentives: Evidence on design, incidence and impacts* s. 9

⁶³ LFF 2018-04-25 nr. 227, Afsnit 3.2

⁶⁴ Lov 2018-06-08 nr. 722

udgifterne afholdt i 2020 med 103 pct., for 2021 og 2022 med 105 pct. for 2023-2025 med 108 pct. og fra og med 2026 med 110 pct. Svarende til ordlyden i LL § 8 B, stk. 4, 1. pkt.

Ved L 2020.2219⁶⁵ og L 2021.672⁶⁶ blev dette fradrag yderligere hævet med henholdsvis 27 pct. for indkomståret 2020 og 25 pct. for indkomstårene 2021 og 2022 jf. LL § 8 B, stk. 4, 2. pkt. Hvilket betyder, at der for indkomstårene 2020-2022 er et samlet fradrag for udgifterne på 130 pct.

Samtidig blev der indført et loft over straksafskrivningen eller fradraget, hvilket betyder, at merfradraget på henholdsvis 27 pct. og 25 pct. ikke kan overstige 845 mio. kr. i 2020 og 910 mio. kr. i 2021-2022.

Til opgørelsen af de samlede fradrag medregnes ligeledes de forhøjede fradrag jf. AL § 6, stk. 1, nr. 3, 3 pkt.

Hertil er det vigtigt at bemærke, at begrænsningen finder anvendelse på koncernniveau jf. LL § 8 B, stk. 4, 4 pkt.

4.1.5 Intention og begrundelse for merfradrag

Fra og med indkomståret 2018 blev fradraget efter LL § 8 B, stk. 1 for alle private virksomheders udgifter til F&U øget gradvis fra 100 pct. til 110 pct.

Det fremgår af forarbejderne⁶⁷ til bestemmelsen, at denne har til formål at skabe incitament til at danske virksomheder skal kunne udvikle nye innovative løsninger, som ikke blot vil komme virksomheden selv til gode, men samtidig gavne andre virksomheder, som kan udnytte disse nye innovative løsninger. Samlet set skal mere innovation styrke de danske virksomheders konkurrence position på det internationale marked. Det bemærkes, at forskning er et bærende element i virksomhedernes fortsatte vækst.

Ligeledes fremgår det, at private virksomheders F&U giver anledning til samfundsøkonomiske gevinster, fordi F&U ikke blot får virksomheden til at vækste selv, men ligeledes smitter det af på konkurrencedygtighed og produktivitet i andre virksomheder.

Det fremgår konkret af lovforarbejdet at *”Formålet med dette lovforslag er at gøre det mere attraktivt for virksomheder at investere i forskning og udvikling”*⁶⁸ samt *”Det er derfor vigtigt, at virksomhedernes incitament til at investere i forskning og udvikling bakkes samfundsøkonomisk op”*⁶⁹.

Derfor udledes det, at bestemmelsen har til formål at skabe incitament til øget F&U-aktivitet, med henblik på at styrke virksomhedernes konkurrenceevne og dermed vækst. Det fremgår af de økonomiske konsekvenser ved

⁶⁵ Lov 2020-12-29 nr. 2219

⁶⁶ Lov 2021-04-19 nr. 672

⁶⁷ LFF 2018-04-25 nr. 277

⁶⁸ LFF 2018-04-25 nr. 277

⁶⁹ LFF 2018-04-25 nr. 277

forslaget, at den omkostning, som staten ved indførslen af dette merfradrag, kommer til at have på sigt vil kunne opvejes af øgede indtægter gennem skatter på den øget aktivitet.

I foråret 2020 rammes Danmark, i lighed med resten af verden, af den globale Covid-19 pandemi, der får væsentlig indflydelse på erhvervslivet. Folketinget og regeringen iværksatte som følge heraf en række støtteordninger og incitamentstiltag for at understøtte dansk erhvervsliv under pandemien.

Adskillige af disse ordninger og tiltag havde skatteretlig relevans herunder særligt i relation til F&U-aktiviteter og den 15. juni 2020 blev der indgået en bred politisk aftale om *stimuli-initiativer*⁷⁰, som blandt andet indeholdt en forøgelse af fradragprocenten for F&U-udgifter. LFF 2020-10-07 nr. 30 havde til formål at udmønte den del af aftalen, der vedrører F&U-aktiviteter.

Intentionen med forslaget var at gøre det mere attraktivt for virksomheder at investere i F&U og derved udvikle og udnytte nye innovative løsninger, der kan bidrage til at styrke dem i den internationale konkurrence. Baggrunden for at skabe et sådant incitament skal ligeledes findes i forslaget, der fremhæver, at innovative virksomheder er gode til at omsætte viden og ideer til forretningsmuligheder, og forskning er et af de bærende elementer i virksomhedernes fortsatte vækst og konkurrencedygtighed. Det fremgår ligeliges at det er regeringens opfattelse, at private virksomheders F&U-aktivitet i anledning af ovenstående giver anledning til samfundsøkonomiske gevinster, fordi F&U i en virksomhed kan smitte af på produktivitet og konkurrencedygtighed i andre virksomheder⁷¹. Af lovens forarbejder fremgår det, at der er tale om et målrettet, midlertidigt initiativ i en aktuel svær situation som følge af covid-krisen.

I forbindelse med indførslen af det forhøjede fradrag sker der ligeledes indførsel af et loft for dette forhøjede fradrag, hvilket betyder, at forøgelsen er begrænset til maksimalt at udgøre 50 mio. kr. i reelle merfradrag. Med den nuværende selskabsskatteprocent på 22 pct.⁷² resulterer det i, at de sammenlagt 130 pct. fradrag finder anvendelse på udgifter, der maksimalt udgør 845 mio. kr. i 2020 og 910 mio. kr. i 2021. Udgifter herudover vil forsat kunne fradrages efter de almindelige fradragssatser på 103 pct. i 2020 og 105 pct. i 2021. De nævnte fradragbegrænsninger gælder sammenlagt for udgifter under AL § 6, stk. 1, nr. 3 og LL § 8 B, stk. 1⁷³.

⁷⁰ Aftale mellem regeringen, Venstre, mfl. om udfasning af hjælpepakker, stimuli-initiativer og eksportinitiativer af 15. juni 2020.

⁷¹ LFF 2020-10-07 nr. 30

⁷² SEL § 17, stk. 1

⁷³ LFF 2020-10-07 nr. 30, afsnit 2.1.2

For så vidt angår de beløbsmæssige begrænsninger, fremgår det, at de maksimale udgiftsbegrænsninger på hhv. 845 mio. kr. for 2020 og 910 mio. kr. for 2021, i koncernforhold gælder samlet for hele sambeskatningskredsen og skal fordeles forholdsmæssigt mellem de enkelte sambeskattede selskaber⁷⁴. Begrundelsen for koncern-begrænsningen må antageligt findes i forarbejderne til LL § 8 X, da det fremgår af høringsskema⁷⁵, at begrænsningerne i koncernforhold er i lighed med gældende ret for skattekreditordningen⁷⁶. Det fremgår af høringssvar til LFF 2011-11-21 nr. 29, at LL § 8 X, stk. 3 *”Reglen skal sikre, at muligheden for udbetaling af skattekreditter ikke skal være afhængig af, om forsknings- og udviklingsaktiviteterne er opdelt på et eller flere kontrollerede selskaber mv. Dette gælder, uanset om der er tale om eksisterende selskabsstruktur...”*⁷⁷

Koncern-begrænsningen må altså udledes at have til hensyn at sikre, at den væsentlig forøget fradragsprocent i LL § 8 B, stk. 4, ikke kan skabe utilsigtet incitament til, at selskaber, hvor udgiftsbegrænsningerne overstiges, stifter nye datterselskaber, hvor F&U-aktivitet udføres.

Ved L 2021.672⁷⁸ forlænges den midlertidig forøgelse af fradragsprocenten jf. LL § 8 B, stk. 4 til 2022, hvilket betyder, at der for indkomståret 2022 er en forøgelse i fradraget på 25 pct, svarende til hvad der var gældende for 2021. Ligesom det var tilfældet ved den oprindelige vedtagelse og ændringen i 2020 af LL § 8 B, stk. 4, fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at forslaget alene har til hensigt at forøge fradragsprocenten for F&U-udgifter og ikke ændrer på afgrænsningen af, hvad der må anses for fradragsberettigede udgifter⁷⁹.

Det fremgår af høringssvar⁸⁰ at lovforslaget om forlængelsen af den midlertidig forøgelse af fradragsprocenten sker som led i gennemførelsen af aftalen om at forlænge udfasning af tidligere vedtaget stimuli-initiativer⁸¹, hvorfor intentionerne formodes i al væsentlighed uændret.

⁷⁴ LFF 2020-10-07 nr. 30, §§ 1 og 2 samt LL § 8 B, stk. 4, 4 pkt.

⁷⁵ LFF 2020-10-07 nr. 30, Bilag 1: Høringsskema – Svar til Dansk Erhverv

⁷⁶ LL § 8 X, stk. 2

⁷⁷ LFF 2011-11-21 nr. 29, Bilag 4 Høringsskema, s. 12

⁷⁸ Lov 2021-04-19 nr. 672

⁷⁹ LFF 2021-02-24 nr. 178, afsnit 2.2.2

⁸⁰ LFF 2021-02-24 nr. 178 - Bilag 1: Høringsskema – Svar til Dansk Erhverv

⁸¹ Aftale mellem regeringen, Venstre, mfl. om udfasning af hjælpepakker, stimuli-initiativer og eksportinitiativer af 15. juni 2020.

4.1.6 Merfradrag for F&U-udgifter som skatteincitament

Den gradvise forøgelse af fradraget for F&U-udgifter fra 100 pct. til 110 pct. er resultatet af aftalen om en række erhvervs- og iværksætterinitiativer⁸², hvoraf det fremgår, at den gradvise forøgelse af et merfradrag sker i erkendelsen af et stigende fokus på F&U-aktiviteters mobilitet i forhold til placering af denne type aktiviteter. Parterne har derfor ønsket, at Danmark skal være konkurrencedygtige på dette punkt og ekstrafradraget bliver således et instrument i ønsket om at gøre det attraktivt at placere denne type aktiviteter i selskaber, der er skattepligtige i Danmark. Ordningen forventes at have et varigt finansieringsbehov, hvorfor der er tale om en offentlig udgift og en finansiel støtte, der har til formål at regulere virksomheders adfærd i en ønsket retning. Samtidig udledes det, at man har en bekymring om, at Danmark på sigt vil miste noget af den aktivitet, såfremt virksomheder vælger at placere deres F&U-aktiviteter i lande med mere fordelagtige skatteregler. I virksomheders overvejelser i forbindelse med placering af F&U-aktiviteter, vil det dog afhænge af adskillige andre faktorer end blot skatteregler.

Med indførslen af bestemmelsen om merfradrag i LL § 8 B, stk. 4, sker der en afvigelse fra de normale regler for beskatning, hvor skatteyder får en fordel, som direkte medfører en reduktion af skatteprovenuet for staten, hvorfor det ligeledes ses af listen over skatteudgifter⁸³. Det bemærkes ligeledes, at den begrænsning, der er indført i forbindelse med yderligere merfradrag, ikke finder anvendelse på denne del af merfradraget, hvorfor der ikke forsøges yderligere at målrette incitamentet.

Med indførsel af det midlertidige yderligere merfradrag på F&U i 2020 ses det imidlertid, at denne bestemmelse på flere punkter adskiller sig fra den oprindelige forøgelse af merfradraget. Først og fremmest, så sker der nu en begrænsning i det der kommer et loft over anvendelse af merfradraget, med henblik på at sikre, at der ikke sker utilsigtet incitament til, at selskaber gennem deres koncernstruktur skal udnytte de gunstige muligheder for merfradrag. Det må derfor udledes, at den primære intention ikke er at indgå i en væsentlig konkurrence med andre lande om at tiltrække F&U-aktivitet fra større koncerner, som planlægger aktiviteter ud fra skattemæssige fordele.

Ligeledes adskiller det midlertidige merfradrag sig fra det oprindelige merfradrag ved netop at være en midlertidig ordning, som indføres som en reaktion på en svær situation som følge af Covid-19. Der lægges i forbindelse

⁸² Aftale mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Radikale Venstre om Erhvervs- og iværksætterinitiativer af 12. november 2017

⁸³ (Skatteministeriet, 2020) - *Skatteudgifter – samlet liste 2018-2021*

med indførelsen af bestemmelsen vægt på, at initiativet har til formål at støtte de dele af det danske erhvervsliv, som er væsentligt påvirket af krisen.

F&U-aktiviteter er kendetegnet ved deres usikkerhed i udfald og investeringerne i disse aktiviteter er ofte langsigtede. Dette betyder, at det primært er denne type af projekter, som en virksomhed normalt vil stoppe i forbindelse med væsentlig nedgang i indtjeningen, hvor man for overlevelse vil fokusere på at reducere omkostninger, som ikke har direkte tilknytning til indkomstgrundlaget. Ved at tilbyde yderligere merfradrag for disse aktiviteter skabes der økonomisk incitament til at holde F&U-aktiviteter i gang og eventuelt opstarte flere. Såfremt dette sker, så vil man også opleve, at de virksomheder, som har gjort dette vil komme stærkere ud af en krise end virksomheder, som har været nødsaget til at lukke F&U-projekter ned med henblik på blot overlevelse gennem krisen.

Det konstateres at merfradraget for F&U-udgifter er at betragte som et skatteincitament, der har til formål at styrke både Danmarks evne til at være attraktiv for F&U-aktiviteter, men ligeledes incitament til at sikre, at eksisterende danske virksomheder forsker og udvikler med henblik på at vækste og styrke konkurrenceevnen. Samtidig bemærkes det, at der i forbindelse med det yderligere merfradrag som følge af covid-19 er en midlertidig ordning, hvor der samtidig søges at målrette incitamentet til små- og mellemstore virksomheder.

4.1.7 Anlægsaktiver i forbindelse med F&U-virksomhed

Ovenstående afsnit har haft til formål at redegøre for de løbende F&U-udgifter, som skattemæssigt fradrages i indkomståret for afholdelse. Dette afsnit har til formål at behandle kapitaludgifterne i forbindelse med F&U-virksomhed. Jf. LL § 8 B, stk. 1 kan udgifter til anskaffelse af maskiner, inventar og lignende driftsmidler, skibe og fast ejendom kun fradrages eller afskrives efter AL. Bestemmelsen tilsiger derved modsætningsvist, at udgifter til indkøb af nævnte aktiver, som overordnet efterlever kriterierne i LL § 8 B, stk. 1, ikke kan fradrages efter bestemmelserne i LL.

4.1.7.1 Afskrivningsloven

De skattemæssige afskrivninger er et udtryk for fordelingen af anskaffessummen over en periode, men adskiller sig fra regnskabsmæssige afskrivninger, da de ikke på samme måde er udtryk for en konkret vurdering af værdiforringelse, idet de er standardiseret og normalt kan vælges frit inden for en given maksimumgrænse eller straksafskrives. De skattemæssige afskrivninger bruges ofte som et politisk instrument til for eksempel at

stimulere erhvervslivets investeringer og i andre tilfælde hindre investeringer, som et politisk flertal finder uønskede.

AL er opdelt på afskrivningsgrupper efter arten af aktiver. Nedenfor skitseres opdeling af diverse aktiver kort, hvorefter der i overensstemmelse med afhandlingens afgrænsning fokuseres på AL § 6, stk. 1 nr. 3, som er særligt rettet mod driftsmidler til F&U-virksomhed.

Driftsmidler og skibe

I AL kapitel 2 findes bestemmelserne omkring afskrivning af driftsmidler og skibe. Jf. AL § 6, stk. 1, nr. 3, er der mulighed for, at driftsmidler og skibe til F&U-virksomhed kan straksafskrives.

Bygninger og installationer

Udgifter til køb af bygninger og installationer til F&U-virksomhed afskrives efter reglerne i AL kapitel 3, nærmere AL §§ 14 og 15, da de ikke omfattes af AL § 6, stk. 1, 3 pkt.

Andre afskrivninger

Udgifter til indretning af lejede lokaler falder under AL § 39 og kan derfor ikke straks afskrives eller indgå med et forhøjet afskrivningsgrundlag.

Udgifter til erhvervelse af knowhow, patenter og licens- eller brugsrettigheder falder under AL § 41, stk. 1, hvorfor disse kan straks afskrives. Dog er der også mulighed for at foretage almindelig afskrivning jf. AL § 40, stk. 2. Begge er uden mulighed for forhøjelse af afskrivningsgrundlaget.

Det fremgår af ovenstående, at de fordelagtige regler omkring afskrivninger for F&U-investeringer primært er rettet mod den type af aktiver, som hedder *Driftsmidler og skibe*, hvorfor det er af betydning, hvorvidt et aktiv falder inden for denne definition med henblik på at opnå de fordele som AL § 6, stk. 1, nr. 3 tilbyder.

4.1.7.2 AL § 6, stk. 1, nr. 3

Kapitalinvesteringer i driftsmidler kan til F&U-aktivitet ved anskaffelsen vælges at straksafskrives fuldt ud i indkomståret for anskaffelsen jf. AL § 6, stk. 1, nr. 3. Ved vedtagelsen af L.2018.722⁸⁴ blev afskrivningsgrundlaget i AL § 6, stk. 1, nr. 3, hævet således at anskaffede driftsmidler til F&U-virksomhed i 2018 kunne afskrives med

⁸⁴ LFF 2018-04-25 nr. 227

101,5 pct, og herefter med samme gradvist stigende procentsats, som ved løbende driftsudgifter jf. LL § 8 B, stk. 4, frem til 110 pct. i 2026 og efterfølgende år.

Det fremgår af AL § 6, stk. 1, at det er et valg at afskrive fuldt ud i anskaffelsesåret, hvorfor der ligeledes er mulighed for at benytte AL § 5, hvor der i jf. stk. 2, 4. pkt., kan foretages saldoafskrivninger med udgangspunkt i den jf. AL § 6, stk. 1. nr. 3 forhøjede saldo.

Med denne mulighed kan den pågældende F&U-virksomhed derfor bruge de skattemæssige afskrivningsmuligheder som et instrument i forhold til likviditetsstyring.

I forbindelse med covid-19 initiativerne og efterfølgende ændringer af LL § 8 B⁸⁵, blev AL § 6, stk. 1, nr. 3 tilsvarende ændret, således at afskrivningsgrundlaget forhøjes tilsvarende det forhøjede fradrag i LL. Ligeledes blev de forhøjede fradrag jf. AL § 6, stk. 1, nr. 3 ligeledes begrænset af loftet jf. LL § 8 B, stk. 4.

Jf. AL § 2, stk. 1 finder kapitel 2 i AL anvendelse på ”*Maskiner, inventar og andre driftsmidler...*” der benyttes erhvervsmæssigt og AL § 51 regulerer, at udgifter til anskaffelse af aktiver, der er afskrivningsberettiget efter AL, til brug for F&U-virksomhed, kan afskrivning påbegyndes før igangsættelsen af den erhvervsvirksomhed, hvorpå forsøgene eller forskningen tager sigte. Dette gælder dog kun for aktie- eller anpartsselskaber, mens andre virksomhedsformer skal indhente tilladelse fra skatteforvaltningen⁸⁶, hvilket er i lighed med LL § 8 B, stk.1.

Afgrænsningen af hvad der jf. AL § 6, stk. 1. nr. 3 udgør driftsmidler til F&U-virksomhed bygger grundlæggende på den samme afgrænsning som efter LL § 8 B, stk. 1, jf. forarbejderne⁸⁷. Det må derfor udledes, at der i forbindelse med vurdering af, hvilke driftsmidler der er omfattet af AL § 6, stk. 1, nr. 3 forhøjede afskrivningsgrundlag må tages i betragtning hvorvidt de konkrete driftsmidler indgår i aktiviteterne; udviklingsarbejde, anvendt forskning og grundforskning.

⁸⁵ Lov 2020-12-29 nr. 2219 og Lov 2021-04-19 nr. 672

⁸⁶ AL § 51, stk. 1, 2 pkt.

⁸⁷ LFF 2018-04-25 nr. 227

4.1.8 Intention og begrundelse for AL § 6, stk. 1, nr. 3

Med indførslen af LL § 8 B i skattelovgivningen blev der etableret skattemæssige fradrag for de løbende udgifter i forbindelse med F&U-virksomhed, hvorfor der ligeledes var behov for at indføre en tilsvarende bestemmelse for at håndtere de kapitaludgifter, der forekommer ved F&U-aktivitet⁸⁸.

For at sidestille anskaffelse af driftsmidler mfl. til brug for F&U-aktivitet med den gradvise for højelse af merfradraget jf. LL § 8 B, stk. 4, blev den gradvise for højelse af afskrivningsgrundlaget indført i AL § 6, stk. 1, nr. 3 og AL § 5, stk. 2. Dette var ligeledes tilfældet for de midlertidige yderligere merfradrag som følge af covid-19 tiltag.

Intentioner og begrundelse for indførsel af bestemmelsen i AL er derfor identiske med, hvad der tidligere er konstateret i forbindelse med LL § 8 B for såvel det almindelige som for de forhøjede fradrag.

4.1.9 Afskrivninger som skatteincitament

I forbindelse med vurderingen af hvorvidt bestemmelserne i AL § 6, stk. 1, pkt. 3, er et skattemæssigt incitament skelnes der i lighed med tidligere til intentionen med bestemmelsen samt hvad de generelle regler for skattemæssig afskrivning af driftsmidler mv. med henblik på at vurdere, hvorvidt der er tale om, at bestemmelsen stiller den skattepligtige med et mere fordelagtigt regelsæt sammenholdt med andre skattepligtige, altså hvorvidt kapitalinvesteringer i forbindelse med F&U beskattes mere fordelagtigt end andre kapitalinvesteringer.

Den oprindelige indførsel af bestemmelse om fradragsret for driftsmidler mv. til brug for F&U-virksomhed sker samtidig med indførsel af fradragsretten jf. LL § 8 B for F&U-udgifter, hvorfor det i lighed hermed må konstateres at der er tale om en ligestilling af fradragsretten og ikke en begunstigende bestemmelse. Afskrivninger på disse kapitaludgifter følger indledningsvist de almindelige bestemmelser i AL med undtagelse af, at afskrivningen kan påbegyndes inden igangsættelse af den erhvervs-mæssige virksomhed, hvilket har været nødvendigt som følge af definitionen af F&U-aktiviteter.

Afvigelse fra de almindelige bestemmelser i AL sker i forbindelse med indførslen af muligheden for at straksafskrive driftsmidler mv. til F&U-virksomhed jf. AL § 6, stk. 1, 3 pkt. Med denne bestemmelse differentierer reglerne i AL sig i forhold til hvorvidt, der er tale om driftsmidler til brug for F&U-aktivitet eller ikke.

⁸⁸ LFB 1973-06-11 nr. 95

Når muligheden for straksafskrivninger er at betragte som et skatteincitament skyldes dette, at det medfører en likviditetsfordel, som følge af at fradraget overstiger den regnskabsmæssige afskrivningsperiode og resulterer i en udskudt skatteforpligtelse i stedet for en større skat i året. Straksafskrivning synes dog generelt at betragtes som mest fordelagtige i tilfælde, hvor den pågældende virksomhed har en skattepligtig indkomst at modregne fradraget i.⁸⁹

Straksafskrivninger er således en mulighed, som virksomheder kan tage i betragtning i forbindelse med likviditetsplanlægning. For større selskaber og danske sambeskatninger må det dog samtidig tages i betragtning, at der jf. gældende lovgivning er en række forhold, der har til formål at begrænse effekten af disse straksafskrivninger.

Først og fremmest SEL § 12, stk. 2⁹⁰, som begrænser anvendelsen af fremførte underskud til anvendelse i efterfølgende indkomstår, hvilket betyder, at såfremt den skattepligtige indkomst er negativ, vil det være mest hensigtsmæssigt ikke at vælge muligheden for straksafskrivning, da anvendelsen i senere indkomstår kan begrænses.

I forbindelse med danske koncernforbundne enheder gælder der yderligere bestemmelser, som kan have betydning for valget om straksafskrivning. Her nævnes blandt andre SEL § 31, stk. 2⁹¹, der begrænser nye selskaber i sambeskatningskredsen at anvende af tidligere års skattemæssige underskud, som er opstået forud for et nyt selskabs indtræden i sambeskatningen og SEL § 31, stk. 4⁹², hvor skattemæssige underskud bortfalder i forbindelse med en skattefri omstrukturering. Disse bestemmelser behandles ikke yderligere, men det bemærkes, at straksafskrivninger som udgangspunkt er mest fordelagtige, såfremt der er skattepligtig indkomst, som fradraget kan modregnes i.

Ovenstående mulighed for straksafskrivning giver umiddelbart ikke nogen provenumæssig effekt i forhold til staten, men resulterer blot i en tidsmæssig forskydning. Med indførslen af underskudsbegrænsningen i 2011 var formålet dog at sikre, at denne tidsmæssige forskydning ikke skulle have for væsentlig konsekvens for staten og begrænsningen var således et udtryk for, at man ønskede, at det ikke var de store danske selskaber, som

⁸⁹ Samspillet mellem straksafskrivning af skattecreditorordningen behandles jf. afsnit 4.1.10

⁹⁰ Lov 2012-06-18 nr. 591

⁹¹ Lov 2012-06-18 nr. 591

⁹² Lov 2012-06-18 nr. 591

primært benyttede sig af mulighederne for straksafskrivninger, men at det i større grad var de små- og mellemstore virksomheder.

Med den gradvise forøgelse af afskrivningsgrundlaget fra 100 pct. til 110 pct. sker der en ændring i lovens bestemmelser, som nu ikke blot har en tidsmæssig effekt på skatteprovenuet, men samtidig reducerer skatteprovenuet i det der tillades fradrag, der overstiger den faktiske udgift. Dette betyder således, at der for staten kommer en finansiel udgift ved at tilbyde ordningen, og det betragtes derfor som en skatteudgift⁹³.

Hvor mulighed for straksafskrivning afveg fra de generelle bestemmelser, så er forhøjelsen af afskrivningsgrundlaget med til at den skattemæssige behandling af kapitaludgift i forbindelse med F&U-virksomhed adskiller sig i større grad fra andre kapitalinvesteringer og den skattemæssige behandling heraf. Det er således tydeligere, at der er tale om en incitamentsordning, der har til formål at øge F&U-investeringer i Danmark.

Ved gennemgangen af merfradraget for F&U-driftsudgifter i LL § 8 B, stk. 4 blev det konstateret, at bestemmelsen var udtryk for, at man fra regeringens side udover at øge incitamentet til F&U-aktiviteter i Danmark, så havde det også til formål at sikre, at Danmark ikke ville være dårligere stillet sammenlignet med andre lande, som var begyndt at tilbyde skattemæssige favorable ordninger til virksomheder, der har væsentlige F&U-aktiviteter. Hertil bemærkes det, at på tidspunktet for påbegyndelse af det stigende fradragsgrundlag allerede var indført begrænsningen ift. fremførsel af skattemæssige underskud jf. SEL § 12, stk. 2 samt tidligere omtalte SEL § 31, stk. 2 og 4, hvorfor dette taler imod, at forslaget skulle gøre det attraktivt for alle størrelser af virksomheder at placere F&U-investeringer i Danmark.

Seneste ændring i AL som vedrører F&U er det yderligere merfradrag som følge af en række covid-19 initiativer, som i vurderingen af hvorvidt der er tale om skatteincitament er henvises til afhandlingens afsnit 4.1.6. Det bemærkes dog her, at hvad det angår kapitaludgifter, så er der stadig den ekstra lille del, som adskiller sig fra de generelle bestemmelser i form af, at der kan foretages straksafskrivninger.

Ovenstående sammenfattes i, at der er tale om skattemæssige incitament til F&U-aktiviteter som har til formål at tilskynde til yderligere investeringer i F&U. Som det ligeledes var tilfældet ifm. merfradraget jf. LL § 8 B,

⁹³ (Skatteministeriet, 2020) - *Skatteudgifter – samlet liste 2018-2021*

stk. 4, så synes det primært at være med national økonomisk mål for øje og ikke med henblik på at deltage i en aggressiv konkurrence med andre lande om at tiltrække aktivitet fra store multinationale selskaber.

4.1.10 Skattecreditordningen

I forbindelse med afsnittet omkring AL og muligheden for at anvende bestemmelsen omkring straksfradrag til at frigøre likviditet i anskaffelsesåret, såfremt der er skattepligtig indkomst, som dette fradrag kan modregnes i, blev dette skatteincitament betinget af netop tilstedeværelsen af en indkomst, som der kunne modregnes i. Såfremt en sådan skattepligtig ikke eksisterer, eller hvor fradraget overstiger indkomsten, så kan virksomheder anvende skattecreditordningen som gennemgås i dette afsnit.

I Danmark har der altid været mulighed for fremførsel af skattemæssige underskud til modregning i kommende skattepligtige overskud, dog med begrænsninger i form af SEL § 12, stk. 2 og SEL § 31, som blev indført i 2012⁹⁴. Hvor fremførsel skaber mulighed for fradrag ved senere positive skattepligtige indkomster, så giver en udbetaling også kaldet skattecredit, mulighed for at få den skattemæssige værdi af de skattemæssige underskud udbetalt. Dette er primært ordninger, som er specielt målrettet start-ups og iværksættervirksomheder samt virksomheder i opstartsfasen, hvor der er behov for likviditet og hvor muligheder eller omkostninger ved anden finansiering enten ikke eksisterer eller er for dyrt.

4.1.10.1 LL § 8 X

I ønsket om at gøre F&U-aktiviteter mere attraktive for mindre virksomheder og virksomheder i opstartsfasen blev LL § 8 X indført ved L 2011.1379⁹⁵. Bestemmelsen giver mulighed for at selskaber og selvstændigt erhvervsdrivende, der anvender virksomhedsskatteordningen⁹⁶, fra og med indkomståret 2012, kan anmode om udbetaling af skatteværdien af underskud, som stammer fra udgifter afholdt i forbindelse med F&U-aktiviteter, der er omfattet af bestemmelserne i LL § 8 B, stk. 1 eller AL § 6, stk. 1, nr. 3⁹⁷.

I indkomståret 2012 udgjorde det maksimale underskud efter ordningen 5 mio. kr., hvilket var svarende til 1,25 mio. kr. i udbetalt skatteværdi efter den daværende selskabsskattesats på 25pct.

⁹⁴ Lov 2012-06-18 nr. 591

⁹⁵ Lov 2011-12-28 nr. 1379

⁹⁶ LL § 8 X, stk. 1, 1. pkt.

⁹⁷ LL § 8 X, stk. 1, 1. pkt.

I 2013 blev udbetalingsgrænsen ændret, således at der maksimalt kunne udbetales skatteværdien af underskud på 25 mio. kr., med forudsætning af et indkomstår på 12 måneder⁹⁸. Det fremgår af LL § 8 X, stk. 1, 3. pkt. at udregningen af underskud, skal foretages på baggrund af den i SEL gældende selskabsskatteprocent⁹⁹, som siden indkomståret 2020 har været 22pct, hvilket betyder, at det er muligt for erhvervsdrivende med underskud, der opfylder de nævnte kriterier at få udbetalt op til 5,5 mio. kr.

I forbindelse med Covid-19 blev det muligt at få fremrykket udbetaling af skatte kredit¹⁰⁰, denne er bortfaldet igen.

For sambeskattede selskaber efter SEL §§ 31 og 31 A anses koncernen for én samlet enhed i relation til skatte-kredit, hvilket betyder, at der indenfor sambeskatningskredsen maksimalt kan udbetales 5,5 mio. kr. jf. LL § 8 X, stk. 2, 1. pkt.

Ligeledes fremgår det af LL § 8 X, stk. 3 at i tilfælde, hvor den sambeskattede koncern kontrolleres af samme aktionær jf. LL § 16 H, stk. 6, skal udbetalingen til den sambeskattede koncern begrænses yderligere, hvis der samtidig anmodes om udbetaling til andre selskaber mv., der kontrolleres af samme aktionær¹⁰¹.

Det fremgår af bestemmelsens stk. 1, at skatte kreditordningen giver mulighed for udbetaling af skatteværdien af underskud, der stammer fra udgifter, der straks afskrives som F&U-udgifter efter LL § 8 B, stk. 1 eller AL § 6, stk. 1, nr. 3.

Det fremgår af forarbejderne: *”Forsknings og udviklingsaktivitet afgrænses på samme måde, som forsøgs- og forskningsaktivitet afgrænses i forbindelse med straks afskrivninger”*¹⁰² altså afgrænsning i lighed med LL § 8 B, stk. 1. Hvorfor der henvises til afsnit 4.1.1.

Da LL § 8 X forudsætter en skatteretlig allokering af F&U-udgifter jf. definitionen i LL § 8 B, stk. 1, bidrager praksis i forbindelse med LL § 8 X ligeledes til afdækningen af omfanget af F&U-begrebet i LL § 8 B, stk. 1.

Anvendelsen af skatte kreditordningen er som nævnt ovenfor forbundet med en række begrænsninger.

⁹⁸ LL § 8 X, stk. 1, 4. pkt.

⁹⁹ SEL § 17, stk. 1.

¹⁰⁰ Lov 2020-05-05 nr. 572

¹⁰¹ LFF 2011-11-21 nr. 29 – Bemærkninger til lovforslaget afsnit 2

¹⁰² LFF 2011-11-21 nr. 29

Jf. LL § 8 X, stk. 1, 2. pkt. kan der højst udbetales skatteværdien af underskud svarende til de afholdte udgifter jf. LL § 8 B, stk. 1 og AL § 6, stk. 1, nr. 3. Der er således i bestemmelsen indført en yderligere begrænsning i skatte-kreditordningens anvendelsesmulighed i forhold til de forhøjede fradragssatser¹⁰³.

Den del af underskuddet, som vedrører merfradraget vil dog fortsat kunne fremføres til modregning i overskud i senere indkomstår¹⁰⁴.

I forbindelse med SKM2012.634 vil det være muligt for virksomhederne at anmode om bindende svar i forhold til skatte-kreditordningen, hvor der i udtalelsen blev lagt vægt på, *”at når der skal anmodes om udbetalingen, skyldes det, at skatteyderen skal vælge skatte-kredit. Den skattepligtige har et retskrav på skatte-kredit, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt. Der kan dermed godt gives et bindende svar på spørgsmålet”*¹⁰⁵

4.1.11 Intention og begrundelse for skatte-kreditordningen

Skatte-kreditordningen i LL § 8 X, blev indført som en udmøntning af en del af finanslovsaftalen 2012 og skulle blandt andet være med til at understøtte en forøgelse af likviditet for virksomheder i opstartsfasen, som i mange tilfælde ikke havde en skattepligtig indkomst, hvori udgifter jf. LL § 8 B kunne fradrages. Likviditeten ville så kunne udnyttes til intensivering af udviklingen og forskningen i nye produkter, viden mv., samt bidrage til at undgå virksomhedsnedlukninger og konkurs blandt F&U-virksomheder¹⁰⁶.

Det fremgår af lovforslaget, at regeringen ønsker vækst, forskning og udvikling i erhvervslivet. Lovforslaget er derfor et politisk instrument til at tilføre likviditet til en bestemt branche med henblik på de virksomheder, der endnu ikke havde opnået overskud, samt for at opmuntre tilsvarende selskaber til at igangsætte studier.

I forbindelse med indførsel af merfradraget jf. LL og AL, blev der samtidig indført en begrænsning i skatte-kreditordningen, således, at det kun skulle være muligt at få udbetalt værdien af faktiske afholdte omkostninger. Jf. lovforarbejderne fremgår, at dette har til formål at *sikre*, at der kun kan ske udbetaling af faktiske afholdte udgifter¹⁰⁷. Det betyder, at ordningen ikke er at betragte som et tilskud, men blot som en tidsmæssig forskydning.

I umiddelbar forlængelse af indførslen af bestemmelsen om skatte-kreditordningen flyttes reglerne i LL § 15 om fremførsel af skattemæssige underskud til nye paragraffer i SEL § 12-12D og der indføres begrænsning af

¹⁰³ Lov 2018-06-08 nr. 722

¹⁰⁴ LFF 2018-04-25 nr. 227

¹⁰⁵ SKM2012.634.SR

¹⁰⁶ LFF 2011-11-21 nr. 29 - Bemærkninger til lovforslaget

¹⁰⁷ LFF 2018-04-25 nr. 227 - Bemærkninger til lovforslagets bestemmelser

adgangen til at fremføre skattemæssige underskud til modregning i efterfølgende års positive skattepligtige indkomst jf. SEL § 12, stk. 2¹⁰⁸. Begrænsningen medfører, at de første 8,8 mio. kr. (2021)¹⁰⁹ af de skattemæssige underskud altid kan modregnes i positiv skattepligtig indkomst, hvorefter de resterende skattemæssige underskud højst kan nedbringe den resterende skattepligtige indkomst med 60 pct. Den del af underskuddene som begrænses, kan i stedet fremføres til modregning i senere års positive indkomst.

De nye regler indebar for mange selskaber en likviditetsbelastning, i det de vil skulle betale selskabsskat tidligere hidtil, hvilket ligeledes var intentionen med indførslen af reglerne¹¹⁰. Formålet var at sikre, at selskaber og særligt sambeskatningskredse, skal betale selskabsskat i de indkomstår, hvor de har en positiv skattepligtig. Formålet med at lade bundgrænsen gælde på sambeskatningsniveau er, at der ikke skal være mulighed for at opnå flere bundfradrag ved at ændre koncernstruktur¹¹¹.

Jf. lovforsarbejde til SEL § 12, så er formålet med denne, at man vil sikre et robust skattegrundlag og at erhvervslivet med fremhævelse af multinationale selskaber, skal bidrage mere til finansiering af samfundet. Jf. Forslaget var det konstateret, at en del multinationale og store danske selskaber havde oparbejdet meget store underskud, hvilket medførte, at disse selskaber ikke ville komme til at betale skat i Danmark inden for en overskuelig fremtid. I forhold til den fastsatte bundgrænse, så har det været formålet, at denne skulle være med til at sikre, at underskudsgrænsningen primært vil være rettet mod de store selskaber¹¹².

4.1.12 Skattekreditordningen som skatteincitament

Skattekreditordningen giver mulighed for udbetaling af skattemæssige underskud, som stammer fra F&U-aktiviteter, såfremt der ikke er en skattepligtig indkomst, som disse kan modregnes i. Såfremt ordningen anvendes, så reduceres det fremførbare skattemæssige underskud, hvorfor ordningen synes som en tidsmæssig mulighed, medmindre virksomheden aldrig bliver overskudsgivende.

Disse udbetalingsordninger er ligeledes udbredte i andre lande, når det ønskes at tilføre likviditet til SME'er og start-ups, disse typer af ordninger varierer dog meget, da de kan sammensættes på mange måder¹¹³.

¹⁰⁸ Lov 2012-06-18 nr. 591

¹⁰⁹ Beløbsgrænse for begrænsning af fremførsel af underskud for tidligere indkomstår jf. SEL § 12, stk. 2 reguleres efter PSL § 20 med et grundbeløb i 2010-niveau på 7,5 mio. kr.

¹¹⁰ LFF 2012-04-25 nr. 173 – Bemærkninger til lovforslaget

¹¹¹ (Gimsing, 2012) - L 173 - styrkelse af indsatsen mod nulskatteselskaber

¹¹² LFF 2012-04-25 nr. 173 – SPMSVAR Spørgsmål 8

¹¹³ (OECD, 2003) – *Tax incentives for research and development: Trends and issues*, s. 9

Incitamentet er med de indbyggede begrænsninger ift. merfradrag og loft over ordningen konstrueret på en sådan måde, at den synes mere målrettet end de andre incitamentet. Dertil kommer samspillet med SEL § 12, der målretter ordningen yderligere.

Ordningen skal fungere i samspil med de andre særregler i forhold til F&U, hvilket kan betyde, at det er en administrativ forholdsvis tung ordning for de virksomheder, den er rettet mod. Det stiller ligeledes et krav til, at der skal holdes yderligere styr på skatteregnskabet i forhold til faktiske F&U-udgifter, merfradrag, begrænsning og udbetaling af skattecredit og ikke mindst hvorvidt de afholdte udgifter reelt kvalificeres jf. LL § 8 B, stk. 1.

Det bemærkes ligeledes, at skattecreditordningen gør det mulig for virksomhederne at sikre sig mod at blive ramt af u hensigtsmæssigt af underskudsbegrænsningen i SEL § 12 i det år, hvor der er en stor indtægt efter flere år med underskud. Fx indenfor medicinal- og biotekbranchen, hvor mindre virksomheder foretager F&U og måske kun har ét eller to igangværende studier, når ét af de pågældende studier viser succes er tilfældet for mange mindre virksomheder, at de sælger projektet til en virksomhed, der har ressourcerne til at tage det videre i større forsøg. Dette resulterer i et år med en høj skattepligtig indkomst, som muligvis ikke ville kunne rummes af de fremførte underskud grundet SEL § 12 og årets skattemæssige underskud.

Afslutningsvist bemærkes det, at der i forbindelse med indførslen af ordningen er lagt vægt på social og samfundsøkonomiske fordele for Danmark og ikke at incitamentet, som har til hensigt at skulle være konkurrence dygtig i forhold til andre lignende ordninger i udlandet¹¹⁴.

4.2 Sammenfatning

Det er konstateret, at der i de danske skatteregler for F&U er en række bestemmelser, som må betragtes som skatteincitamentet. Dette gør sig gældende for; merfradrag for F&U-udgifter (LL § 8 B, stk. 4), straksafskrivning og forhøjet afskrivningsgrundlag (AL § 6, stk. 1, 3 pkt.) samt skattecreditordningen (LL § 8 X).

Fælles for disse bestemmelser er, at de afviger fra skatteretlige grundprincipper og resulterer i en mere favorable beskatning. Ligeledes er fælles for disse bestemmelser, at intentionen bag indførsel af disse har været at skabe incitament til mere F&U-aktivitet i den private sektor.

¹¹⁴LFF 2011-11-21 nr. 29. Bilag 4: Høringssvar til Danish Venture Capital and Private Equity Association

Hvor merfradrag og forhøjet afskrivningsgrundlag er bestemmelser, der resulterer i et fradrag, der overstiger den faktiske omkostning og dermed resulterer i en reduktion af den effektive skattesats, så er straksafskrivninger og skatte kreditten ordninger, som resulterer i tidsmæssige forskelle, givet at virksomheder, der anvender skatte kreditten, bliver overskudsgivende i fremtiden.

Generøsiteten af merfradrag og forhøjet afskrivningsgrundlag er derfor også højere, hvorfor disse incitamerter er stærkere.

For SME'er og start-ups er skatte kreditordningen dog væsentligt mere attraktiv, da de som følge af at være underskudsgivende, ikke har mulighed for at benytte de andre ordninger på kort sigt.

Der er i forbindelse med de pågældende skatteincitamerter samtidig indført en række direkte eller indirekte begrænsninger, hvor intentionen med dette har været at yderligere målrette incitamerterne mod SME'er og start-ups. Dermed skal begrænsningerne sikre, at incitamerterne ikke anvendes af MNE'er som led i profitoptimering og at disse løbende bidrager til finansiering af velfærdssamfundet¹¹⁵.

Intentionen med incitamerterne har været at øge F&U-aktiviteter i erhvervslivet. Hvis man kigger på sammenhæng mellem indførsel af ovenstående bestemmelser og omfanget af F&U som andel i pct. af BNP, synes der dog ikke at være en bemærkelsesværdig effekt, og i sammenligning med andre lande, som ligeledes har indført skatteincitamerter til F&U fremstår de danske incitamerter ikke som værende konkurrencedygtige, som følge af generøsiteten.¹¹⁶

5 BEPS 2.0 - Pillar Two og GloBE

Følgende afsnit har til formål at udlede intentionen bag GloBE-modelreglerne samt at redegøre for de operative elementer heraf. GloBE-modelreglerne sættes indledningsvist i kontekst ved at redegøre for tilblivelsen af BEPS-projektet og Pillar Two. Efterfølgende redegøres for hovedelementerne i Pillar Two og efterfølgende for de operative elementer af GloBE-modelreglerne med henblik på i efterfølgende afsnit at kunne udlede samspillet mellem danske skatteincitamerter til F&U og GloBE-modelreglerne.

¹¹⁵ (Gimsing, 2012) - L 173 - styrkelse af indsatsen mod nulskatteselskaber

¹¹⁶ Bilag 1 - Økonomiske betragtninger i forhold til skatteincitamerter

Afsnittet afrundes med opsummering af relevante observationer i forhold til udformning af GloBE-mekanismerne i relation til de overordnede intentioner med GloBE og Pillar Two.

5.1 Tilblivelsen af BEPS 2.0

På globalpolitisk niveau præsenterede OECD/G20 i 2013 BEPS-projektet en *action plan*, som havde til formål at imødekomme de voksende offentlige og politiske bekymringer i forhold til skatteunddragelse fra MNE'er¹¹⁷. På baggrund af denne handlingsplan udviklede OECD/G20 og blev enige i 2015 om en omfattende pakke af foranstaltninger, som var designet til at blive implementeret nationalt og gennem traktats bestemmelser sikre en koordineret og målrettet indsats i form af overvågning og styrket gennemsigtighed¹¹⁸. Hertil er det værd at bemærke, at der allerede dengang var en række lande, som havde et ønske om, at ændre principperne for, hvor indkomst skulle beskattes, men der var ikke tilstrækkelig opbakning til at ændre de fælles internationale principper. Det medførte, at aftalen i 2015 udelukket kunne gøre de allerede gældende skatteregler mere robuste mod skatteplanlægning og kunstig flytning af aktivitet til lavskattelande¹¹⁹.

I forlængelse af denne aftale blev IF stiftet i 2016, hvilket gjorde det muligt for interesserede lande og jurisdiktioner at arbejde sammen med OECD/G20 om at udvikle standarder for BEPS relaterede spørgsmål, og efterfølgende gennemgå og overvåge implementeringen af den første BEPS-pakke. For at tilslutte sig IF skal lande og jurisdiktioner forpligte sig til BEPS-initiativerne og deres konsekvente implementering¹²⁰.

I januar 2019 fortsatte IF på opfordring fra G20 deres review af et forslag om en Two Pillar løsning (også refereret til som et "BEPS 2.0"), som var et forslag til en konsensusbaseret, langsigtet løsning på de tilbageværende samt nye eller voksende skattemæssige udfordringer.

Resultatet af dette blev blueprints til Pillar One og Pillar Two, som blev offentliggjort i oktober 2020, som var et omfattende materiale med detaljerede tekniske beskrivelser af både Pillar One og Pillar Two forslagene. Herefter fortsatte arbejde med at adressere de resterende udfordringer, udvikle modelregler, guidelines, internationale regler mv., med henblik at muliggøre gennemførelsen af en sådan konsensusbaseret løsning¹²¹.

¹¹⁷ (OECD, 2013) - *Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting*

¹¹⁸ (OECD, 2017) - *Background brief: Inclusive Framework on BEPS*

¹¹⁹ (Bertelsen, 2021b) - *Historisk aftale om international skat - hvad betyder den for Danmark og danske virksomheder?*

¹²⁰ (OECD, 2017) - *Background brief: Inclusive Framework on BEPS*

¹²¹ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*

Første juli 2021 offentliggjorde OECD en principaftale om BEPS 2.0 som havde tilslutning fra 134 medlemslande. I forbindelse med denne principaftale havde man stadig ikke lagt sig fast på en minimumsskatteprocent, som af aftalen fremgik som *“at least 15 pct.”* og der var heller ikke offentliggjort nærmere detaljer omkring flere tekniske forhold, der ligeledes udestod i forbindelse med de oprindelige blueprints¹²².

Herefter fulgte en endelig aftale den 8. oktober 2021 om BEPS 2.0. Aftalen havde nu tilslutning fra 137 medlemsjurisdiktioner. I denne aftale var der nu kommet afklaring på en række af de kvantitative parametre i specielt Pillar Two, hvor minimumssatsen lå fast på 15 pct., samtidig indeholdte aftalen en mere detaljeret plan for implementering¹²³.

Denne aftale tager skridtet videre fra aftalen i 2015 og går nu ind og ændre på de skattemæssige principper for, hvor værdi skabes, og dermed hvor indkomst skal beskattes¹²⁴.

Efterfulgt af aftalen fra oktober offentliggjorde OECD den 20. december 2021 *Pillar Two Model Rules* som skabelon til anvendelse ved implementering konkrete dele af Pillar Two¹²⁵. Sammen med modelreglerne offentliggjorde OECD ligeledes et summary af reglerne, en oversigt over hovedelementer i modelreglerne og et FAQ-dokument. Med offentliggørelsen af dette materiale kom der afklaring på flere af de udestående tekniske elementer, hvor nogle af dem havde ændret sig væsentlig siden de første blueprints.

I begyndelsen af 2022 vil OECD efter planen udgive tilhørende kommentar til modelreglerne samt adressere sameksistensen med amerikanske Global Intangible Low-Taxed Income (herefter *“GILTI”*) reglerne, som sikrer tilslutning fra USA. Samtidig afventes en implementeringsramme, som primært skal fokusere på administrative, overholdelses- og koordineringsspørgsmål. Derudover arbejder IF fortsat på den resterende del af Pillar Two, som er elementer, der indgår i aftalen om Pillar Two fra oktober, men som ikke er en del af de nu offentliggjorte modelregler. Herunder et multilateralt implementeringsinstrument (herefter *“MLI”*), der skal implementere den resterende del af Pillar Two, som er Subject To Tax Rule (herefter *“STTR”*) i allerede eksisterende bilaterale traktater. Afslutningsvist bemærkes, at der vil blive afholdt en offentlig høring i februar 2022¹²⁶.

¹²² (OECD, 2021h) - *Statement on a Two-Pillar Solution*, Juli 2021

¹²³ (OECD, 2021i) - *Statement on a Two-Pillar Solution*, Oktober 2021

¹²⁴ (Bertelsen, 2021b) - *Historisk aftale om international skat - hvad betyder den for Danmark og danske virksomheder?*

¹²⁵ (OECD, 2021f) - *Model Rules*

¹²⁶ (OECD, 2021k) - *Press release from OECD*, 20. December 2021

5.2 BEPS 2.0 indhold

BEPS 2.0 består af to søljer;

Pillar One fokuserer primært på at adressere de skattemæssige udfordringer, der kan relateres til stigende antal af forretningsmodeller, der er baseret på såkaldte *Automated Digital Services* og *Consumer Facing Business*. Pillar One benytter et nyt nexus for profitallokering, som bevæger sig væk fra det velkendte armslængdeprincip og over mod en kalkule til brug for profitallokering for digital profit¹²⁷.

Pillar Two har fokus på de resterende MNE'er, som ikke falder under scopet af Pillar One. I Pillar Two introduceres regler, som skal sikre en minimumsbeskatning på 15 pct. og dermed forsøge at sætte en stopper for "the Race to the Bottom" ved at fjerne effekten for lande med en lavere selskabsskat¹²⁸. Dette skal således sikre, at MNE'er betaler en minimumsskat uanset hvor underliggende selskaber, aktiver og aktiviteter placeres. Ligeledes skal Pillar Two danne grundlag for større skattransparens og minimere omfanget af usikre skattepositioner som følge af samspillet mellem lokal skattelovgivning¹²⁹.

5.3 Pillar Two

Pillar Two er designet til at sikre at MNE'er betaler et minimumsniveau i skat af den indkomst, der opstår i hver jurisdiktion, hvor de har aktivitet. Dette gøres med henblik på at sikre de enkelte landes skattegrundlag. Indførslen af minimumsbeskatning på 15 pct. under Pillar Two er tidligere estimeret til globalt at generere i omegnen af USD 150 mia. årligt skatteprovenu, hvilket vil medvirke til en stabilisering af nuværende skattesystemer¹³⁰.

Pillar Two vil, såfremt nuværende modelregler og planlagte MLI endelig implementeres, bestå af to dele;

- To indbyrdes forbundne regler; The Income Inclusion Rule (IIR) og Undertaxed Payments Rule (UTPR). Der til sammen udgør Global Anti-Base Erosion Rules (Herefter "GloBE")
- Subject To Tax Rule (STTR)¹³¹

¹²⁷ (OECD, 2021g) - *Brochure: Two-Pillar Solution*, Oktober 2021 og (Bertelsen, 2021b)

¹²⁸ (Bertelsen, 2021b) - *Historisk aftale om international skat - hvad betyder den for Danmark og danske virksomheder?*

¹²⁹ (OECD, 2021i) - *Statement on a Two-Pillar Solution*, Oktober 2021

¹³⁰ (OECD, 2021b) - *FAQs on Model GloBE Rules*, s. 2

¹³¹ (OECD, 2021i) - *Statement on a Two-Pillar Solution*, Oktober 2021

5.3.1 Income Inclusion Rule

IIR er den primære mekanisme, som skal sikre, at MNE'er betaler en minimumsskat på 15 pct., uanset hvilken jurisdiktion de opererer i ved at pålægge top-up skat, der bringer den samlede beskatning op på 15 pct.

IIR anvender en top-down approach, som er med til at sikre, at IIR i forskellige jurisdiktioner ikke kan anvendes på den samme interesse i en lavt beskattet indkomst. Samtidig fremgår det af det oprindelige blueprint, at denne approach skal være med til at reducere problemer forbundet med overholdelse og koordinering for både nationale skatteforvaltninger og selskaber, som er en del af en MNE-koncern¹³². Denne tilgang er i overensstemmelse med anvendelse af moderselskabets regnskabspraksis som udgangspunkt for GloBE og 'jurisdictional blending'-metoden, som er behandlet i senere afsnit.

I udgangspunktet pålægger IIR en top-up skat på en konstituerende enhed (herefter "CE"), som er det ultimative moderselskab (herefter "UPE") i en MNE-koncern, såfremt en af CE'erne er bestemt som værende lavt beskattet efter opgørelsen i henhold til GloBE-modelreglerne¹³³. Top-up skatten betales til den jurisdiktion hvori UPE'en er hjemhørende.

Dette medfører, at jurisdiktionen, hvori en UPE er hjemhørende, har førsteprioritet til anvendelsen af IIR¹³⁴. Anvendelsen af IIR afhænger af, at jurisdiktionen har indført IIR i nationale skatteregler eller en tilsvarende kvalificeret IIR¹³⁵.

I tilfælde, hvor en UPE er placeret i en jurisdiktion, der ikke har implementeret en sådan IIR, pålægges den CE, der er direkte ejet og kontrolleret af UPE'en, at anvende IIR. Og således videre ned i ejerskabshierarkiet¹³⁶.

En undtagelse til top-down approachen gælder i tilfælde, hvor der er delt ejerskab af et moderselskab og hvor mere end 20 pct. er ejet direkte eller indirekte af personer, som ikke er en del af MNE-koncernen¹³⁷.

¹³² (OECD, 2021b) - *FAQs on Model GloBE Rules*, Spm. 12 og (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 115

¹³³ *Model Rules*, Art. 2.1.1

¹³⁴ *Model Rules*, Art. 2.1.3

¹³⁵ Qualified IIR jf. Art. 10.1.1 er et national regelsæt tilsvarende modelreglernes artikel 2.1 til 2.3 (herunder bestemmelser i modelreglerne, som er forbundet med disse), og som er implementeret og administreret på en måde, der er i overensstemmelse med de resultater, der er fastsat i GloBE-reglerne og til hørende kommentarer, og forudsat at den pågældende jurisdiktion ikke giver nogen fordele, der er relateret til et sådan regelsæt.

¹³⁶ *Model Rules*, Art. 2.1.2 og 2.1.3

¹³⁷ *Model Rules*, Art. 10.1.1 s. 62

I disse tilfælde gælder art. 2.1.4 og 2.1.5, som sikrer fuld fordeling af top-up skatten i tilfælde af delte ejerskabsstrukturer. Hvilket således sikrer, at en MNE ikke kan undgå eller planlægge sig ud af en top-up skat som følge af koncernstruktur¹³⁸.

Allokeringen af top-up skatten under IIR sker på baggrund af moderselskabets andel af den lavt beskattede CE¹³⁹, hvilket er i lighed med gældende principper i forbindelse med ejerskabs definition jf. IFRS.

I tilfælde af, at en allokering på baggrund af ovenstående, resulterer i at flere moderselskaber er ansvarlige for den samme top-up skat i en CE, så skal et højere moderselskab reducere sin andel af top-up skat med det beløb, der pålægges et lavere mellemliggende moderselskab¹⁴⁰. Dette sikrer at den samme top-up skat ikke opkræves flere gange.

5.3.2 Under-Taxed Payment Rule

I tilfælde af, at der efter anvendelse af IIR i overensstemmelse med ovenstående metode, stadig er top-up skat, som ikke er opkrævet, vil UTPR aktiveres og sikre, at denne del ligeledes bliver opkrævet og betalt. UTPR er derfor en central del af Pillar Two, da den sikrer lige vilkår og adresserer inversionsrisici, der ellers kunne opstå¹⁴¹.

UTPR tillader, at CE's i en MNE-koncern bliver pålagt en andel af den resterende top-up skat. Allokeringen af den top-up skat sker ud fra en formel, i forhold til den relative andel af aktiver og ansatte¹⁴². Hertil bemærkes det, at en undtagelse i modelreglernes art. 9.3, udelukker anvendelse af UTPR på MNE'er i et tidligt stadie.

MNE'er i et tidligt stadie af deres internationale aktiviteter, er defineret som de MNE'er, der maksimalt har materielle aktiver for EUR 50 mio. i udlandet, og som opererer i højst fem andre jurisdiktioner foruden den jurisdiktion hvori de er hjemhørende.

Modelreglerne lader det være op til de enkelte jurisdiktioner med en UTPR at fastsætte regler for, hvordan en sådan top-up skat vil blive opkrævet¹⁴³.

¹³⁸ (OECD, 2021b) - *FAQs on Model GloBE Rules*, s. 1

¹³⁹ *Model Rules*, Art. 2.2.1 og 2.2.3

¹⁴⁰ *Model Rules*, Art.2.3

¹⁴¹ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint* s. 14

¹⁴² *Model Rules*, Art.2.6.1

¹⁴³ *Model Rules*, Art.2.4

Det bemærkes, at der i forbindelse med offentliggørelsen af modelreglerne er sket en væsentlig konkretisering af UTPR og at der samtidig i langt større grad tilskyndes til, at den enkelte jurisdiktion sikrer sit eget skatteprovenu. Blandt andet som følge af muligheden for indførelse af en kvalificeret national minimums top-up skat¹⁴⁴.

Som det fremgår af ovenstående to afsnit, så betyder IIR og UTPR, at jurisdiktioner kan opkræve top-up skat, som stammer fra indkomst, der ikke umiddelbart er genereret i deres jurisdiktion. Det er muligt såfremt den jurisdiktion, hvor indkomstgrundlaget er oparbejdet ikke selv gør krav på en skat svarende til 15 pct. gennem nationale regler. GloBE-mekanismerne gør det således mindre attraktivt for jurisdiktioner ikke at sikre minimumbeskatning. Det betyder, at GloBE således vil eliminere effekten af nationale skatteincitament, der resulterer i, at en MNE's aktiviteter i en pågældende jurisdiktion bliver beskattet med en effektiv skattesats under 15 pct. Hvor ovenstående sker, vil det kunne ligestilles med, at det skatteprovenu et land giver afkald på som følge af skatteincitament, blot afgives til en anden jurisdiktion, som anvender IIR og UTPR, og dermed ikke kommer MNE-koncernen til gode.

5.3.3 Subject to Tax Rule

STTR, som er den anden del af Pillar Two, skal anvendes på udvalgte koncerninterne transaktioner, hvor nuværende bilaterale traktatmæssige fordele eksisterer og resulterer i at disse betalinger er underlagt ingen eller lave nominelle skattesatser.

Første del af STTR er at justere nuværende bilaterale skattetraktater gennem en MLI. Herefter vil STTR i tilfælde, hvor der ikke allerede er bilaterale skattetraktater, som bliver justeret gennem den planlagte MLI i midten af 2022, finde anvendelse og gøre det muligt for en kildejurisdiktion at tilbageholde forskellen mellem minimumssatsen i STTR på 9 pct. og den faktiske sats ved disse transaktioner. STTR adskiller sig fra IIR og UTPR, da der her er tale om forslag til traktatmæssige ændringer.

STTR har igennem hele forløbet været beskrevet som en regel, der primært ville tilgodese udviklingslandene, da Pillar Two med IIR og UTPR er komplekse i forhold til administration og i nogle tilfælde også for komplekse for disse landes skattemyndigheder.

STTR var oprindeligt tænkt som en simpel regel, der kiggede på selskabsskattesatsen med et par justeringer og sammenholdt med minimumssatsen for denne regel. STTR er blevet indskærpet til et minimum nu, hvor den

¹⁴⁴ (KPMG, 2021) - *KPMG report: Summary and initial analysis on Pillar Two Blueprint*, s. 5

udelukket gælder for lande, hvor der ikke allerede er bilaterale skattetraktater og samtidig er der i modelreglerne indført en række forhold, der skal lette administrationen, hertil nævnes; Substance-Based Income Exclusion¹⁴⁵, Domestic Top-up Tax, Safe Harbours og mulighed for at anvende en simplificeret tilgang til håndtering af tidsmæssige forskelle.

Domestic Top-up Tax tillader en jurisdiktion at indføre en regel, som tager konceptet fra GloBE, men sikrer at skatten opkræves af den lokale jurisdiktion og ikke afstås til en anden jurisdiktion under enten IIR eller UTPR¹⁴⁶. Samtidig tillader denne, at der anvendes lokale regnskabsstandarder såfremt det ikke resulterer i en væsentlig konkurrenceforvridning. Hvis lavskattelande, som fx udviklingslandene vælger at indføre en sådan bestemmelse nationalt, vil det kunne reducere kompleksiteten under mange omstændigheder uden at påvirke det overordnede formål med GloBE¹⁴⁷.

5.4 Scope

Hvor ovenstående afsnit havde til formål at redegøre for de overordnede mekanismer og intentioner med Pillar Two, så vil dette afsnit nærmere definere scopet for GloBE-modelreglerne.

I den forbindelse tages der ligeledes hensyn til, at EU-Kommissionen, i forlængelse af offentliggørelsen af modelreglerne, offentliggjorde et direktivforslag, der skal implementere GloBE-modelreglerne i EU-medlemslandene¹⁴⁸. I direktivforslaget afviges der fra scopet i modelreglerne ved at indskærpe anvendelsesområdet til også at omfatte indenlandske koncerner¹⁴⁹.

GloBE-modelreglerne vil finde anvendelse for CE'er i en MNE-koncern, der har en årlig omsætning på EUR 750 mio. eller mere i det konsoliderede regnskab jf. art. 1.

En MNE defineres som en koncern, der inkluderer én eller flere enheder eller faste driftssteder (herefter "PE"), der ikke er placeret i samme jurisdiktion som koncernens UPE¹⁵⁰. Ligeledes defineres en CE, som værende både selskaber og faste driftssteder tilhørende et CE.

¹⁴⁵ Afhandlingens afsnit 5.5.3.2.1

¹⁴⁶ *Model Rules*, Art.10.1.1 s. 64

¹⁴⁷ (KPMG, 2021) - *KPMG report: Summary and analysis on Pillar Two Blueprint*, s. 2

¹⁴⁸ (Europa-Kommissionen, 2021) - *Fair beskatning*

¹⁴⁹ (European Commission, 2021) - *Questions and answers Questions and Answers on Minimum corporate taxation*

¹⁵⁰ *Model Rules*, Art. 1.2.1

Ydermere defineres en række enheder, som bliver ekskluderet fra at blive omfattet af GloBE-modelreglerne; statslige enheder, internationale organisationer, nonprofitorganisationer, pensionsfonde samt enhver investeringsfond eller ejendomsinvesteringsselskab, der er UPE¹⁵¹.

Ovenstående definitioner vil i forbindelse med EU-direktivforslaget indskræpkes og således omfatte alle selskaber og indenlandske koncerner, som har en omsætning på EUR 750 mio. eller mere.

Den fastsatte grænse er sket ud fra en række overvejelser med henblik på at opnå følgende;

Synergi med CbCR-reglerne¹⁵²

Det forventes, at synergi med CbCR-reglerne i forhold til omsætningsgrænsen og definitioner af begreber, vil være med til at minimere udgifter og kompleksitet i forbindelse med implementeringen og efterfølgende overholdelse og administration af reglerne for både skattemyndigheder og MNE'er¹⁵³.

Brug af finansielle regnskaber

GloBE-beregningen tager udgangspunkt i de finansielle regnskaber på enhedsniveau, der anvendes i forbindelse med udarbejdelsen af koncernregnskabet næsten uden justeringer og med begrænsede justeringer i forhold til regnskabsmæssige til skattemæssige opgørelser¹⁵⁴. En væsentlig del af MNE-koncernerne er allerede forpligtet til at rapportere konsoliderede finansielle oplysninger til investorerne i henhold til IFRS eller tilsvarende standard, hvorfor en lavere tærskel ville betyde, at flere MNE'er, der ikke er forpligtet til at udarbejde koncernregnskaber efter IFRS eller tilsvarende standarder, ville blive omfattet af GloBE, hvilket kunne resultere i, at de ville være nødsaget til at udarbejde regnskaber i henhold til IFRS eller tilsvarende regnskabsstandarder udelukket til brug for anvendelse under GloBE-modelreglerne¹⁵⁵.

Undgå negative konsekvenser for SME'er

Brugen af CbCR-rapporteringstærsklen vil udelukke SME'er, der opererer multinationalt. En anvendelse af GloBE-modelreglerne vil i disse virksomheder være en væsentligt større byrde end hvad det er for de større MNE'er.

¹⁵¹ *Model Rules*, Art. 1.5

¹⁵² Country-by-Country Reporting (Herefter CbCR)

¹⁵³ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 24-25 og (OECD, 2021b) - *FAQs on Model GloBE Rules* spm.11

¹⁵⁴ (OECD, 2021b) - *FAQs on Model GloBE Rules*, spm. 11

¹⁵⁵ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 24-25

I forbindelse med modelreglerne bemærkes det, at ovenstående hensyn er taget med formålet at simplificere reglerne. Det er således under hensyntagen til, at GloBE skal være effektiv i forhold til de globalpolitiske mål, som denne er rettet mod at opnå, samtidig med, at de ikke skal resultere i administrative og omkostningstunge yderlige rapporteringskrav for de MNE'er, som ikke er i scope.

MNE-koncerner, der er omfattet af GloBE på baggrund af den fastsatte tærskel, tjener over 90 % af den globale virksomheds omsætning¹⁵⁶. Hertil bemærkes, at der i forbindelse med EU-direktivet må forventes at der inkluderes yderligere selskaber.

En høj tærskelværdi betyder ligeledes, at der formentligt ikke er behov for, at medlemsjurisdiktioner vil se sig nødsaget til at implementere nationale undtagelsesbestemmelser med henblik på at sikre, at SME'er ikke rammes u hensigtsmæssigt. Samtidig har GloBE ikke til formål at underminere indenlandske skatteincitamenter målrettet SME'er¹⁵⁷. Det fremgår således direkte af blueprints, at GloBE ikke har til hensigt at ophæve de skattefordele, der tilbydes af de enkelte lande gennem skatteincitamenter i form af straksafskrivninger og accelererede afskrivninger, til virksomheder, som ikke er i scope for GloBE¹⁵⁸.

5.5 GloBE-beregning

I forbindelse med IIR og UTPR pålægges en top-up skat, som skal sikre, at den effektive skattesats (herefter "ETR") per jurisdiktion er minimum 15 pct. Indholdet i modelreglerne er med til at definere, hvordan ETR opgøres og efterfølgende hvordan en eventuel top-up skat bliver fordelt.

Nedenstående afsnit har til formål at udlede, hvordan de enkelte dele i GloBE-beregningen skal opgøres med udgangspunkt i modelreglerne.

$$\frac{\text{Omfattede skatter for jurisdiktionen}}{\text{GloBE-nettoindkomst for jurisdiktionen}} = \text{Jurisdiktionens ETR}$$

Figur 1 Beregning af GloBE-ETR på jurisdiktionsbasis¹⁵⁹

¹⁵⁶ (OECD, 2021b) - *FAQs on Model GloBE Rules*, spm. 5

¹⁵⁷ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 40-41.

¹⁵⁸ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 65-66 og s. 85

¹⁵⁹ *Model Rules*, Art.5.1

5.5.1 GloBE-indkomsten eller tabet

GloBE-indkomsten eller tabet opgøres med udgangspunkt i modelreglernes artikel 3¹⁶⁰ og kan opsummeres i følgende trin:

1. Bestem nettoindkomst eller tab for hver CE ved hjælp af de finansielle regnskaber udarbejdet til konsolideringsformål og derfor i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis. Der tages udgangspunkt i finansielle data inden konsoliderings- og andre justeringer på koncernniveau
2. Foretag justeringer for at nå frem til overskuddet (eller tabet) før skat ved at eliminere visse indkomstposter og udelukke visse udgifter fra GloBE-indkomsten eller tabet
3. GloBE-indkomst eller tab allokeres mellem PE og hovedenheden (herefter "ME") eller til de ultimative ejere hvor der er tale om skattemæssige transparente enheder i overensstemmelse med gældende nationale skatteregler

5.5.1.1 Regnskabsmæssig nettoindkomst eller tab

Den regnskabsmæssige nettoindkomst eller tab er baseret på de opgørelser for hver CE, som anvendes i forbindelse med udarbejdelse af koncernregnskabet inden konsolidering (før koncernelimineringer og andre justeringer på koncernniveau), hvilket medfører at disse regnskabsmæssige opgørelser er udarbejdet på baggrund af den af moderselskabet anvendte regnskabspraksis¹⁶¹. I tilfælde, hvor det ikke er praktisk muligt at anvende koncernens regnskabspraksis, giver art. 3.1.3 mulighed for at anvende anden regnskabspraksis såfremt følgende er opfyldt;

- (a) Bogføring i CE sker på baggrund af denne anden regnskabspraksis
- (b) Informationerne er pålidelige
- (c) Permanente forskelle på over 1 mio. euro, der opstår som følge af anvendelsen af et særligt princip eller standard for indtægts- eller udgiftsposter eller transaktioner, der er forskellig fra den anvendte regnskabspraksis ved udarbejdelsen af det konsoliderede regnskab, skal tilpasses¹⁶².

Det fremgår af blueprints, at selvom det ikke er en perfekt løsning, så giver anvendelse af moderselskabets regnskabsstandarder mulighed for at GloBE-reglerne baseres på eksisterende internationale vedtagne standarder og

¹⁶⁰ *Model Rules*, Art.3

¹⁶¹ *Model Rules*, Art.3.1.2

¹⁶² *Model Rules*, Art. 3.1.3

neutraliserer effekten af strukturelle forskelle i beregningen af et skattegrundlag og minimerer uoverensstemmelser i behandlingen af transaktioner mellem CE'er¹⁶³.

Til brug for GloBE-beregningen er IFRS og tilsvarende regnskabsstandarder accepterede standarder¹⁶⁴.

Således afvises brugen af skattereglerne i UPE's jurisdiktion eller enhver anden CE's jurisdiktion. Tanken er i stedet at skabe et globalt ensartet skattegrundlag for at lette bestemmelsen af, om en CE's indkomst er lavt beskattet. Tilblivelsen af et helt nyt GloBE-skattegrundlag er en grundlæggende afvigelse fra eksisterende internationale skattestandarder og en nøgleinnovation i Pillar Two¹⁶⁵.

5.5.1.2 Justeringer til GloBE-indkomsten eller tabet

Den grundlæggende tilgang til at bestemme nettoindkomst eller tab for de enkelte enheder er jf. ovenstående ved at opgøre denne med udgangspunkt i finansielle opgørelse som anvendes i forbindelse med udarbejdelsen af det konsoliderede regnskab.

I dette afsnit redegøres for de justeringer af nettoindkomst eller -tab, som er fundet nødvendige for i større grad at tilpasse og ensrette GloBE-indkomsten eller tabet i GloBE-ETR-beregningen.

Justeringerne er dem, som generelt betegnes *permanente forskelle*, som er kendetegnet ved, at forskellen mellem den regnskabsmæssige- og skattemæssige opgørelse ikke vil udlignes over tid, hvorfor en udeladelse af disse justeringer ifm. GloBE, ville resultere i betydelige forskelle mellem skattegrundlaget i GloBE-beregningen og eksisterende skattestandarder¹⁶⁶.

Justeringer til GloBE-indkomsten eller tabet fremgår af modelreglernes art. 3.2. Hvor 3.2.1 indeholder en række generelle justeringer imens art. 3.2.2-3.2.11 adressere en række specifikke justeringer og 3.3 vedrører international shipping-indkomst og ekskludering heraf.

Væsentlige observationer i forbindelse med justeringerne til GloBE-indkomsten eller tabet i forhold til afhandlingens formål er behandlet nedenfor, og der henvises til bilag 2 for en nærmere beskrivelse af de resterende justeringer.

¹⁶³ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 53-57

¹⁶⁴ *Model Rules*, Art. 10.1.1

¹⁶⁵(KPMG, 2020) - *KPMG report: Summary and analysis on Pillar Two Blueprint*, s. 7

¹⁶⁶(OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 57

Det bemærkes indledningsvist at justeringerne i art. 3.2.1 har stor lighed med, hvad der kendes fra dansk skatteret i forhold til permanente afvigelser.

Samtidig er der gennem justeringerne sikret, at der i GloBE-indkomsten eller tabet ikke medtages beløb, som tilhører de omfattede skatter jf. modelreglerne.

Art. 3.2.1 (h) bestemmer at fejl i tidligere perioder behandles i indeværende år, såfremt der ikke er tale om en fejl, der resulterede i væsentlige ændringer i omfattede skatter¹⁶⁷.

Jf. art. 3.2.4 skal 'Qualified Refundable Tax Credits' behandles som indkomst i GloBE-beregningen. Der henvises til behandling heraf under afsnit 5.5.2.2.1.

Det konstateres afslutningsvist, at der i forbindelse med GloBE ikke synes at eksistere vidtgående justeringer med henblik på at opgøre GloBE-indkomsten eller tabet til brug for GloBE-ETR-beregningen.

5.5.1.3 Allokering af GloBE-indkomst eller tab

GloBE-beregningen finder anvendelse på jurisdiktions basis, hvorfor der skal sikres, at GloBE-indkomsten eller tabet allokeres til den rigtige jurisdiktion. Udgangspunktet er at en CE tilhører den jurisdiktion, hvor til den er skattepligtig. I tilfælde, hvor der er tale om et PE, allokeres der på baggrund af art. 3.4 mens art. 3.5 behandler allokering i forbindelse med skattetransparente enheder.

Overordnet er formålet med denne allokering, at GloBE-indkomsten eller tabet skal allokeres til den jurisdiktion, hvor sådan indkomst- eller tab er skattepligtig.

5.5.2 Omfattede skatter

Omfattede skatter bestemmes med udgangspunkt i modelreglernes artikel 4¹⁶⁸ og kan opsummeres i følgende trin:

1. Bestem skatteudgiften for hver CE med udgangspunkt i den regnskabsmæssige aktuelle skatteudgift
2. Foretag justeringer som følge af midlertidige forskelle og tab
3. Omfattede skatter allokeres til de enkelte CE'er
4. Reguler for justeringer til tidligere år

¹⁶⁷ Se afhandlingens afsnit 5.5.2.5

¹⁶⁸ *Model Rules*, Art.4

Omfattede skatter til brug for GloBE ETR-beregning er for en CE lig med den skat af årets indkomst, som er indregnet til brug for konsolideringsformål under hensyn til definitionen af omfattede skatter i modelreglerne og justeret med¹⁶⁹:

- (a) Nettobeløb af tillæg som fastsat under art. 4.1.2 og fradrag som fastsat under art. 4.1.3;
- (b) Den samlede justering til udskudt skat som opgøres med udgangspunkt i art. 4.4; og
- (c) Enhver stigning eller fald i omfattede skatter indregnet på egenkapital eller over anden totalindkomsts opgørelsen, som er relateret til beløb som er inkluderet i beregningen af GloBE-indkomsten eller tabet, og som vil være skattepligtig i henhold til lokale skatteregler

Efterfølgende afsnit har til formål at nærmere redegøre for omfattede skatter og de af art. 4.1.1 justeringer.

5.5.2.1 Regnskabsmæssigt indregnede skatter for året

Jf. art. 4.1.1 er omfattede skatter for en CE lig med årets skyldige skat som er indregnet i den regnskabsmæssige resultatopgørelse, og følger således udgangspunktet for GloBE-indkomsten eller tabet.

Modelreglerne er ligeledes med til at definere omfattede skatter med følgende kriterier¹⁷⁰:

- (a) Skatter bogført i en CE's resultatopgørelse med hensyn til dens indkomst eller overskud eller dens andel af indkomsten eller overskuddet for en CE, hvori den ejer en ejerandel;
- (b) Skatter på udloddet overskud, formodede overskudsudlodninger og ikke-erhvervs-mæssige udgifter pålagt under et kvalificeret distributionsskattesystem;
- (c) Skatter pålagt in lieu af en generelt gældende indkomstskat; og
- (d) Skatter, der opkræves under henvisning til tilbageholdt overskud og virksomhedskapital, herunder en skat på flere komponenter baseret på indkomst og egenkapital.

Til nærmere redegørelse for de enkelte omfattede skatter er der anvendt definitionerne i modelreglerne og suppleret af blueprints¹⁷¹.

¹⁶⁹ *Model Rules*, Art. 4.1.1

¹⁷⁰ *Model Rules*, Art.4.2 og 10.1.1

¹⁷¹ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s.45-51

Indkomstskatter (a), selvom der ikke er en international generelt accepteret definition af en indkomstskat, så er der som udgangspunkt tale om en skat på netto pengestrømme og værdistigninger¹⁷², hvilket ligeledes er i overensstemmelse med definitionen af indkomstskat, som anvendes til regnskabsmæssige formål jf. IAS 12 (Income Taxes). I art. 4.1.1 anvendes 'current tax' i forbindelse med den regnskabsmæssige resultatopgørelse, hvorfor der kan skelnes til definitionen af 'current tax' i IAS 12.5, "*Current tax is the amount of income taxes payable (recoverable) in respect of the taxable profit (tax loss) for a period.*"

Jf. modelreglerne må der synes overensstemmelse mellem definitionen i IAS 12 og art. 4.2.1 (a).

Skatter på udloddet overskud (b). GloBE bygger på et princip om imødegåelse af midlertidige forskelle, hvorfor tidspunktet for en beskatning ikke har nogen betydning for, hvorvidt en skat er omfattet eller ej. Dette betyder, at skatter, der pålægges for tidspunkt for udlodning frem for på optjeningstidspunktet ligeledes en del af de omfattede skatter, såfremt distributionskattesystemet er kvalificeret jf. definitionen i modelreglerne¹⁷³.

Skatter in lieu for en generelt gældende indkomstskat (c), her menes skatter, som pålægges et selskab i stedet for almindeligt gældende selskabsindkomstskat. Afprøvning af begrebet "in lieu" omfatter skatter, der ikke falder under den generelt gældende indkomstskattedefinition, men som fungerer som erstatning for sådanne skatter¹⁷⁴. Grundlæggende betyder det: én skat, der beregnes på andet grundlag end det regnskabsmæssige resultat (fx kildeskat på udenlandsk indkomst).

Skatter på tilbageholdt overskud og virksomhedskapital (d). Nogle lande pålægger skatter på selskabers nettoegenkapital foruden den almindelige selskabsskat. Sådanne skatter på selskabskapital er for nogle jurisdiktioner en integreret del af det overordnede selskabsbeskatningssystem og ud fra et økonomisk perspektiv kan en skat på nettoegenkapital ses som en ex ante indkomstskat på virksomheden. På baggrund af konstruktion og økonomisk formål bør denne type skatter baseret på virksomhedskapital behandles som en omfattet skat i henhold til GloBE¹⁷⁵.

¹⁷² (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s.45-51

¹⁷³ *Model Rules*, Art.10.1.1

¹⁷⁴ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s.45-51

¹⁷⁵ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 49

Skatter på flere komponenter (d). Nogle jurisdiktioner pålægger skatter, der har flere komponenter til grundlaget. Hvor alle bestanddele af beskatningsgrundlaget falder inden for definitionen af indkomst eller overskud omfattet af GloBE-reglerne, bør skatten som helhed inkluderes i definitionen af omfattede skatter¹⁷⁶.

Modelreglerne omfatter ligeledes definitionen af skatter, som ikke er omfattet¹⁷⁷:

- (a) Top-up Skat påløbet af en moderenhed under en kvalificeret IIR;
- (b) Top-up-skat, som er påløbet af en konstituerende enhed under en kvalificeret indenlandsk minimum-top-up-skat;
- (c) Skatter, der kan henføres til en justering foretaget af en konstituerende enhed som følge af anvendelsen af en kvalificeret UTPR;
- (d) En diskvalificeret refunderbar imputationsskat;
- (e) Skatter betalt af et forsikringselskab i forbindelse med afkast til forsikringstagere.

Punkt a til og med c udelukkes, da der reguleres for disse i forbindelse med opgørelse af en eventuel faktisk top-up skat¹⁷⁸.

Det bemærkes, at der jf. tilhørende publikation til modelreglerne, at ikke-indkomstbaserede skatter som indirekte skatter, lønsskatter (A-skat og AM-bidrag) og ejendomsskatter, ikke indgår i omfattede skatter¹⁷⁹.

5.5.2.2 *Justeringer til omfattede skatter*

Jf. art. 4.1.1 (a) skal der foretages justeringer til de omfattede skatter for indeværende år i overensstemmelse med art. 4.1.2 og 4.1.3.

Tillæg til omfattede skatter følger art. 4.1.2 og omfatter;

- (a) Omfattede skatter, som regnskabsmæssigt er indregnet i resultat før skat
- (b) Ændringer i "GloBE Loss Deferred Tax Asset" jf. art 4.5.3
- (c) I året betalte omfattede skatter i relation til usikre skattepositioner (herefter "UTP'er"), hvor beløbet tidligere har været hensat.
- (d) Kvalificerede refunderbare skatte kreditter "Qualified Refundable Tax Credit", der er indregnet som et fradrag i årets skat

Fradrag til omfattede skatter følger art. 4.1.3 og omfatter;

¹⁷⁶ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s.49

¹⁷⁷ *Model Rules*, Art.4.2.2

¹⁷⁸ *Model Rules*, Art.5

¹⁷⁹ (OECD, 2021d) - *Pillar Two Model Rules in a Nutshell* s. 3

- (a) Aktuel skat på indkomst, som ikke indgår i GloBE-Indkomst eller tab
- (b) Et hvert beløb i form af fradrag eller refundering som relateres til en "Non-Qualified Refundable Tax Credit", der ikke er bogført som en reduktion i årets skyldige skat
- (c) Omfattede skatter refunderet eller tilbageført, undtagen enhver "Qualified Refundable Tax Credit", der ikke regnskabsmæssigt er indregnet i årets aktuelle skat
- (d) Regnskabsmæssige indregnet hensættelser vedrørende skat i forbindelse med UTP'er
- (e) Indregnede skatteudgifter for året, som ikke forventes at blive betalt indenfor tre år efter sidste dag i regnskabsåret

Det udledes af ovenstående, at disse justeringer har til formål at sikre, at der er sammenhæng mellem tælleren og nævneren i GloBE-ETR-brøken.

Samtidig konstateres det, at hensættelse til og efterfølgende betaling af skatter i relation til UTP'er reguleres. Denne observation kommenteres yderligere i forbindelse med afhandlingens afsnit 5.5.2.3.

I forbindelse med ovenstående er det fundet relevant at se nærmere på de såkaldte 'Refundable Tax Credits'.

5.5.2.2.1 Qualified Refundable Tax Credit

I forbindelse med afhandlingens formål er det fundet væsentlig at nærmere redegøre for begreber og definitioner i forbindelse med 'Tax credit' mfl.

Tax credit er som udgangspunkt ikke defineret direkte i modelreglerne og tidligere blueprint giver heller ikke en klar definition heraf, men sidestiller 'Tax credit' med 'Grants'¹⁸⁰, som man i Danmark vil betragte som tilskud fra fx innovationsfonden.

Der er derfor søgt afklaring i Frascati-Manualen andre nyere udgivelser fra OECD, som vedrører skatter og R&D skatteincitament¹⁸¹.

I en publikation fra 2021 omkring 'R&D Tax incentives' fundet følgende definition:

"Tax credits versus allowances: Any form of tax relief can be provided as an allowance, exemption, deduction, or credit. Tax allowances, exemptions and deductions effectively subtract from the tax base before the tax liability

¹⁸⁰ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 67-70

¹⁸¹ Der henvises til bilag 3, hvor der er indsat udsnit fra de pågældende publikationer

is computed, reducing the taxable amount before assessing the tax. A tax credit is an amount subtracted directly from the tax liability due from the beneficiary unit after the liability has been computed."¹⁸²

Publikationen understreger imidlertid, at grænsen mellem 'tax credit' og 'allowances' er svær, da de kan konverteres ind i hinanden for at blive ækvivalente.

Ovenstående er i lighed med Frascati-Manualen¹⁸³, og det må derfor udledes, at en 'tax credit' er noget, der er givet efter at skatten er beregnet med udgangspunkt i gældende regler for beregning af indkomstskatten.

Da det findes at 'Tax credit' og 'allowances' kan være ækvivalente, så er det ligeledes søgt at se, hvad der kan defineres som 'allowances', men henblik på at forsøge at skelne de to begreber fra hinanden.

Jf. Frascati-Manualen udledes at 'Tax allowances, exceptions and deductions' konverteres til en 'Tax credit', såfremt lovgivningen gør den 'refundable'¹⁸⁴.

Med dette defineret lidt tydeligere må der således redegøres for, hvad der menes med 'refundable'. I den forbindelse er modelreglerne mere klare omkring hvornår en 'refundable tax credit' er kvalificeret jf. modelreglerne eller ej. Men der gives ikke nærmere definition af, hvad 'refundable' alene betyder.

Refundable betyder med udgangspunkt anden OECD-publikation: *"A tax credit becomes "payable", "non-wastable" or refundable, when any credit excess on top of the tax liability can be paid in full or in part to the taxpayer.*"¹⁸⁵

Det synes således at prioritere, at der er en udbetaling til den skattepligtige.

Sammenfattende er det således konstateret, at en 'refundable tax credit' er en udbetaling til en skattepligtig, som opgøres efter beregning af årets indkomstskat efter gældende skatteret.

¹⁸² (OECD, 2021c) - *OECD R&D tax incentives database, 2021 edition* s. 8

¹⁸³ (OECD, 2015) - *Frascati-manual*, s. 345

¹⁸⁴ (OECD, 2015) - *Frascati-manual*, s. 345

¹⁸⁵ (Appelt et al., 2016) - *R&D Tax Incentives: Evidence on design, incidence and impacts*, s. 9

Således kan der nu ses på, hvad der er en kvalificeret 'refundable tax credit' jf. modelreglerne. I dette henseende fremgår definitionen direkte i modelreglerne som:

*"Qualified Refundable Tax Credit means a refundable tax credit designed in a way such that it must be paid as cash or available as cash equivalents within four years from when a Constituent Entity satisfies the conditions for receiving the credit under the laws of the jurisdiction granting the credit. A tax credit that is refundable in part is a Qualified Refundable Tax Credit to the extent it must be paid as cash or available as cash equivalents within four years from when a Constituent Entity satisfies the conditions for receiving the credit under the laws of the jurisdiction granting the credit..."*¹⁸⁶

Modsætningsvist vil en 'Non-Qualified Refundable Tax Credit' være en 'refundable tax credit', der ikke er kvalificeret, men som kan refunderes helt eller delvist¹⁸⁷.

Qualified synes derfor at kunne ligestilles med, at den *"must be paid as cash or available as cash equivalents within four years from when a Constituent Entity satisfies the conditions for receiving the credit under the laws of the jurisdiction granting the credit"*¹⁸⁸.

Vurderingen af, hvorvidt en 'refundable tax credit' kan betragtes som kvalificerede beror på om den er tilgængelige for virksomheden indenfor 4 år efter den retlige erhvervelse¹⁸⁹, samt om den er tilgængelig i form af *cash eller cash equivalent*.

Da GloBE-modelreglerne bygger på IFRS regnskabsstandarder, må det derfor synes relevant at anvende disse i forbindelse med definitionen af *cash and cash equivalents*.

Jf. IAS 7 omfatter *cash and cash equivalents*, kontanter og anfordringsindskud samt likvide midler, hvilket betyder aktiver, der let kan konverteres til kontanter, og som er underlagt en ubetydelig risiko for værdiændringer¹⁹⁰.

Der bemærkes igen, at der lægges vægt på, at omfattede skatter i GloBE-beregningen må indeholde en vis sikkerhed og at tidsperspektivet for realisering af disse transaktioner er væsentligt.

¹⁸⁶ *Model Rules*, Art.10.1.1

¹⁸⁷ *Model Rules*, Art.10.1.1

¹⁸⁸ *Model Rules*, Art.10.1.1

¹⁸⁹ *Model Rules*, Art.10.1.1

¹⁹⁰ IAS 7 Statement of Cash Flows § 6 (Definition). Anvendelse af definition i IAS 7 sker med begrundelse i, at GloBE bygger på finansielle regnskaber efter IFRS-standarder.

Behandling af tax credit under GloBE-beregningen

Behandlingen af sådanne 'tax credit' i forhold til GloBE-beregningen sker i overensstemmelse med den regnskabsmæssige behandling jf. blueprint¹⁹¹. Selvom IAS 12 (Income Taxes) ekskluderer 'investment tax credit'¹⁹², så er det praksis, at disse IAS 12 bestemmelsen anvendes analogt. Samtidig så behandles de midlertidige forskelle i forbindelse med 'tax credits' efter IAS 12, hvilket betyder, at de indgår i forbindelse med opgørelsen af udskudte skatter.

Jf. art. 3.4.2 skal en 'refundable tax credit' indregnes som GloBE-indkomst, hvilket betyder, at de kvalificerede refunderbare skattecreditter må justeres i de tilfælde, hvor de reducerer den indregnede skatteforpligtelse jf. nationale skatteregler. Dette gøres ved at tilbageføre denne reduktion i forbindelsen med de omfattede skatter jf. 4.1.2 (d).

Er der tale om "Non-qualified refundable tax credits", ekskluderes denne fra GloBE-indkomst eller tab jf. art. 3.2.4 og i stedet behandles som en reduktion af skatteforpligtelsen jf. 4.1.3 (b).

5.5.2.3 Justeringer som følge af midlertidige forskelle

I modelreglernes artikel 4.4 behandles justeringer som følge af midlertidige forskelle.

Midlertidige forskelle opstår som følge af tidsmæssige forskelle mellem den regnskabsmæssige og skattemæssige indregning.

Midlertidige forskelle håndteres som oftest ved hjælp af det "udskudt skatteregnskab", som ligeledes omfatter fremførbare skattemæssige underskud. Modelreglerne baserer sig på eksisterende regnskabsprincipper for udskudt skat med visse justeringer, for at beskytte integriteten af Pillar Two¹⁹³.

Derudover giver modelreglerne mulighed for anvendelse af en forenklet metode, hvorved "GloBE losses" effektivt fremføres¹⁹⁴, jf. afhandlingens afgræsning behandles denne ikke yderligere.

Udgangspunkt

¹⁹¹ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s.68

¹⁹² IAS 12.4

¹⁹³ (OECD, 2021d) - *Pillar Two Model Rules in a Nutshell* s. 3-4 og (OECD, 2021b) - *FAQs on Model GloBE Rules*, Spm. 8+9

¹⁹⁴ *Model Rules*, Art. 4.5

I årets omfattede skatter indgår jf. art. 4.1.1 (b), årets regulering af udskudt skat som opgjort jf. artikel 4.4, hvor udgangspunktet er den regnskabsmæssige regulering af udskudt skat jf. art. 4.4.1.

Såfremt den udskudte skatteforpligtelse er indregnet med en skattesats under 15 pct., fastholdes værdien, hvorimod udskudte skatteforpligtelser indregnet med højere skat (som tilfældet vil være for danske skattepligtige enheder med 22 pct.) skal omarbejdes til 15 pct. satsen.

Regulering

Ligeledes skal regulering af den udskudte skat justeres jf. artiklerne 4.4.1, 4.4.2 og 4.4.3 med;

Ekskludering jf. art. 4.4.1 af; (a) udskudt skat på poster, der er udelukket fra GloBE-indkomsten eller tabet, (b) udskudt skat vedrørende Disallowed Accrual og Unclaimed Accruals, (c) Regnskabsmæssige værdireguleringer af udskudte skatteaktiver, (d) reguleringer som følge af ændringer i gældende indenlandsk skattesats, og (e) reguleringer i udskudte skatteomkostninger med hensyn til generering og brug af 'tax credit'.

Forhøjelse som følge af art. 4.4.2; (a) faktiske betalinger vedr. Disallowed Accrual eller Unclaimed Accruals, (b) betalinger af skatter vedr. Recaptured Deferred Tax Liability fra tidligere år og (c) Værdien af et udskudt skatteaktiv som følge af årets skattemæssige underskud, men hvor denne ikke er indregnet skattemæssig som følge af at regnskabsmæssige indregningskriterierne ikke er mødt.

Disallowed accrual betyder en hensættelse, der relaterer sig til en UTP eller skat i forbindelse med udlodning af udbytter¹⁹⁵.

Unclaimed accrual er en udskudt skatteforpligtelse, som ikke forventes at blive betalt inden for en femårig periode og derfor efter valg ikke er medtaget¹⁹⁶. Dette er i lighed med, hvad også blev konstateret i forbindelse med årets indkomstskat, som ikke kan medtages, såfremt den ikke forventes betalt indenfor en 3-årig periode¹⁹⁷.

Disallowed accruals og unclaimed accruals medtages i omfattede skatter i det år, hvor de faktisk betales og ikke året for hensættelse.

¹⁹⁵ *Model Rules*, Art. 4.4.6

¹⁹⁶ *Model Rules*, Art. 4.4.7

¹⁹⁷ *Model Rules*, Art. 4.1.3 (e)

Recaptured Deferred Tax Liability: I det omfang en udskudt skatteforpligtelse er medregnet i overensstemmelse med art. 4.4.1 til 4.4.3, og forpligtelsen ikke indfries inden for de fem efterfølgende regnskabsår, skal forpligtelsen tilbageføres¹⁹⁸.

Den tilbageførte forpligtelse skal fradrages i årets omfattede skatter det femte år efter den blev indregnet og ETR og top-up skat for sådan et år skal genberegnes iht. Art. 5.4.1¹⁹⁹.

I forbindelse med ovenstående er der i modelreglerne en undtagelse, som betegnes som 'Recapture Exception Accrual' og findes i art. 4.4.5.

Recapture Exemption Accrual: Denne regel omfatter hensatte skatteforpligtelser, som kan relateres til udvalgte omkostninger, hvor (a) *Cost recovery allowances on tangible assets*, giver mulighed for, at midlertidige forskelle fra investeringer i anlægsaktiver ikke skal tilbageføres efter fem år, hvilket vil være i tilfælde, hvor der er afskrevet over en længere periode regnskabsmæssigt end skattemæssigt (c) er *Research and development expenses*, hvilket betyder, at udskudte skatter som følge af F&U-udgifter ikke skal tilbageføres efter 5 år.

Ovenstående tilsiger et udgangspunkt, som ikke tillader en udskydelse af skattebetalingen mere end 5 år, selvom lokale skatteregler tillader dette. Et selskab kan derfor enten vælge helt at undlade at tage det med i GloBE-beregningen eller tilbageføre hensættelsen og dermed få en lavere ETR i året for tilbageførsel i stedet for i året hvor forskellen opstår.

Dette resulterer i, at hensigten med Pillar Two ikke undermineres som følge af skattemæssige regler, der tillader udskydelse af beskatningstidspunktet mere end rimeligt.

5.5.2.4 Allokering af omfattede skatter

Når der er foretaget opgørelse og justeringer af de omfattede skatter til brug for GloBE-ETR-beregningen, så skal det sikres, at disse skatter ligeledes allokeres til de rigtige jurisdiktioner.

¹⁹⁸ *Model Rules*, Art.4.4.4

¹⁹⁹ Beregning af GloBE.ETR behandles i særskilt afsnit

Allokeringen følger modelreglernes art. 4.3., og finder anvendelse for allokering af omfattede skatter vedrørende faste driftssteder, skattetransparente enheder og hybride enheder samt fordeling af CFC-skatter og skatter på udlodninger fra en CE til en anden²⁰⁰.

Omfattede skatter i en CE allokeres til et PE i lighed med GloBE-indkomsten. Kildeskatter som pålægges en CE allokeres til den udloddende CE, som en del af dennes omfattede skatter. I relation til enheder, der er underlagt en CFC-ordning allokeres omfattede skatter til den CE, der tjente den tilhørende GloBE-indkomst.

5.5.2.5 *Reguleringer i tidligere år*

Udgangspunktet er, at justeringer i skatteforpligtelsen i tidligere år, skal foretages i det år, hvor den regnskabsmæssigt er indregnet.²⁰¹

Afvigelse fra dette udgangspunkt sker i tilfælde af, at reguleringen vedrører et indkomstår, hvori der er et fald i de omfattede skatter. I sådan et tilfælde skal GloBE-ETR og top-up skat genberegnes for året reguleringen tilhører, da reguleringen medfører at omfattede skatter og eventuel GloBE-nettoindkomst vil reguleres.²⁰² Såfremt nødvendigt skal mellemliggende perioder ligeledes genberegnes.

Hvor den samlede effekt af en sådan justering er mindre end EUR 1 mio. på jurisdiktionsbasis tillades dog at der ikke foretages regulering i tidligere år, men at reguleringen indgår i det år, hvor den er indregnet regnskabsmæssigt.²⁰³

Det konstateres således, at reguleringer til tidligere år, såfremt de overstiger EUR 1 mio. må korrigeres tilbage i tid. Umiddelbart synes denne væsentlighedsgrænse forholdsvis lav men i overensstemmelse med hvad der tidligere er konstateret, nemlig at der ikke skal være mulighed for, at GloBE-ETR påvirkes væsentligt af regnskabsmæssige skøn over omfattede skatter. Det synes imidlertid at lede til, at der i forbindelse med opgørelsen af de finansielle tal til brug for koncernregnskabet, vil være behov for, at der anvendes lavere væsentlighedsniveau i forhold til de enkelte enheders rapportering.

²⁰⁰ *Model Rules*, Art. 4.3.1

²⁰¹ *Model Rules*, Art. 4.6.1 og 5.4.1

²⁰² *Model Rules*, Art. 5.4.1

²⁰³ *Model Rules*, Art. 4.6.1

5.5.3 Beregning af ETR og Top-up Tax

På baggrund af ovenstående to afsnit er der således redegjort for, hvorledes de to variable *GloBE-Indkomst eller tab* samt *Omfattede skatter* fastlægges.

Herefter følger følgende steps med henblik på at bestemme den faktiske top-up skat, som kan opsummeres som følger:

- 1) Bestem jurisdiktionens ETR og beregn en eventuel top-up skatteprocent
- 2) Bestem jurisdiktionens 'Excess profit', herunder beregn eventuel carve-out beløb som følge af 'Substance Based Income Exclusion' mekanismen
- 3) Beregn jurisdiktionens top-up skat under hensyn til minimums ekskludering

I de efterfølgende afsnit gennemgås de enkelte steps.

5.5.3.1 Jurisdiktionens ETR og top-up skatteprocent

Med udgangspunkt i disse to parametre; GloBE-indkomst eller tab samt omfattede skatter opgjort, opgøres så ETR på jurisdiktionsbasis jf. artikel 5.1 i modelreglerne.

$$\frac{\text{Omfattede skatter for jurisdiktionen}}{\text{GloBE-nettoindkomst for jurisdiktionen}} = \text{Jurisdiktionens ETR}$$

Figur 2 Beregning af GloBE-ETR på jurisdiktionsbasis²⁰⁴

På baggrund af dette kan man således bestemme, hvilke jurisdiktioner, der er Low-Tax Jurisdictions, som er jurisdiktioner med en ETR < minimumssatsen på 15 pct.

Såfremt det konstateres, at der er tale om en Low-Tax Jurisdiction er første skridt at beregne top-up skatteprocenten for den pågældende jurisdiktion²⁰⁵:

$$\text{Top-up Tax \%} = \text{Minimum rate} - \text{GloBE-ETR}$$

5.5.3.2 Excess Profit

Næste skridt er at bestemme den overskydende indkomst for jurisdiktionen, som top-up skatteprocenten finder anvendelse på:

²⁰⁴ Model Rules, Art. 5.1

²⁰⁵ Model Rules, Art. 5.2.1

Excess Profit = Net GloBE Income – Substance based Income Exclusion

Inden dette kan gøres, foretages en substansbaseret carve-out jf. GloBE-modelreglernes kapitel 5.3.

5.5.3.2.1 Substance-Based Income Exclusion

Carve-out'en består af to dele; en lønbaseret komponent og den materielle aktivkomponent²⁰⁶.

Lønkomponent

Den lønbaserede komponent er for en CE 5 pct²⁰⁷ af de kvalificerede lønomkostninger for en berettiget medarbejder med undtagelse af aktiverede lønomkostninger og lønomkostninger, der kan henledes til shipping-aktivitet²⁰⁸.

Kvalificerede lønomkostninger betyder udgifter til den ansattes compensation og berettiget medarbejder bredt formuleret og omfatter ansatte, deltidsansatte samt tredjeparts personel, der deltager i den ordinære driftsaktivitet under ledelse og kontrol af MNE'en²⁰⁹.

Materielle aktiver-komponent

Den materielle aktivkomponent er for en CE 5 pct.²¹⁰ af den bogførte værdi²¹¹ af berettiget materielle aktiver, som omfatter; (a) materielle anlægsaktiver, (b) naturressourcer, (c) materielle leasing aktiver og for alle gælder at de beliggende i den pågældende jurisdiktion, og (d) en licens eller lignende ordning fra regeringen til brug af fast ejendom eller udnyttelse af naturressourcer, der medfører betydelige investeringer i materielle aktiver. Materielle aktiver ikke omfatte ejendomme, der er til salg, udlejning eller investering og heller ikke såfremt aktiverne bliver brugt i forbindelse med shipping virksomhed²¹².

Komponenterne fratrækkes i den jurisdiktion, hvor de er placeret i overensstemmelse med allokering af GloBE-indkomsten jf. artikel 3.

²⁰⁶ *Model Rules*, Art. 5.3

²⁰⁷ Se bilag 2

²⁰⁸ *Model Rules*, Art. 5.3.3

²⁰⁹ *Model Rules*, Art. 10.1.1 s. 56

²¹⁰ Se bilag 2

²¹¹ Art. 5.3.5 bestemmes den regnskabsmæssige værdi for regnskabsåret som værende gennemsnittet.

²¹² *Model Rules*, Art. 5.3.4

I blueprint til Pillar Two fremgik det, at den substansbaserede carve-out havde til hensigt at fokusere GloBE-modelreglerne "... on "excess income", such as intangible-related income, which is most susceptible to BEPS risks"²¹³.

Den substansbaserede carve-out foretages på baggrund et løn- og et materielle aktiver -komponent, med baggrund i, at disse faktorer forventes at være mindre mobile og mindre tilbøjelige til at føre til skatteinducerende forvridninger²¹⁴.

Samtidig med, at en sådan udskillelse vil have til formål at imødekomme de skatteincitament, der er givet for at tilskynde til væsentlig økonomisk aktivitet²¹⁵. Heraf udledes, at nationale skatteincitament, der har et national økonomisk mål for øje, accepteres.

Effekten er at tillade en jurisdiktion at fortsætte med at tilbyde skattemæssige incitament, der reducerer skatter på rutinemæssigt afkast fra investering i væsentlige aktiviteter uden at det udløser en GloBE top-up skat²¹⁶.

5.5.3.3 Jurisdiktionens top-up skat

Top-up skatten for en jurisdiktion bestemmes ud fra følgende beregning:

Jurisdiktionens Top-up Tax = (Top-up Tax procent x Excess Profit) + Additional current Top-up Tax – Domestic Top-up Tax

Additional current Top-up Tax, som er et beløb, der tillægges i tilfælde af: (a) at en jurisdiktion uden GloBE-nettoindkomst, omfattede skatter er mindre end nul og mindre end forventet jf. 4.1.5 eller (b) korrektion jf. art. 5.4.1, som inkluderer top-up skat for et tidligere regnskabsår enten påkrævet eller tilladt som valg i henhold til en artikel om ERT-justeringer²¹⁷.

Domestic Top-up Tax, som er skyldig top-up skat som følge af en minimumsskat indført i nationale skatteregler som; (a) bestemmer den overskydende fortjeneste for CE, beliggende i jurisdiktionen på en måde, der svarer til GloBE-modelreglerne, (b) fungerer med hensigt på at øge indenlandsk skattepligt med hensyn til indenlandsk

²¹³ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 15, pkt. 18

²¹⁴ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 95

²¹⁵ (OECD, 2021g) - *Statement on a Two-Pillar Solution, October 2021*

²¹⁶ (OECD, 2021b) - *FAQs on Model GloBE Rules*, spm. 7

²¹⁷ ETR-justeringer omfatter artiklerne: 3.2.6, 4.4.4, 4.6.1, 4.6.4 og 7.3

overskud til minimumssatsen for hvert regnskabsår; og (c) implementeres og administreres på en måde, der er i overensstemmelse med de resultater, der er fastsat i GloBE-reglerne og kommentarerne, og forudsat at den pågældende jurisdiktion ikke giver nogen fordele, der er relateret til et sådan regelsæt²¹⁸.

På baggrund af ovenstående formel er beløbet til allokering således fastsat, og kan fordeles til de enkelte CE i den pågældende jurisdiktion ud fra følgende formel²¹⁹:

$$\text{Top up Tax of a CE} = \text{Jurisdictional Top up Tax} \times \frac{\text{GloBE Income of the CE}}{\text{Aggregate GloBE Income of all CEs}}$$

5.5.3.3.1 De minimis exclusion

Artikel 5.5 indeholder mulighed for, at en CE kan vælge at anse top-up skat jf. tidligere beregning som værende 0, hvis følgende betingelser er opfyldt; (a) gns. GloBE Revenue ikke overstiger EUR 10 mio., og (b) gns. GloBE Income or Loss ikke overstiger EUR 1 mio²²⁰.

Fordelingen sker herefter med udgangspunkt i IIR og dernæst UTPR som gennemgået i afsnit 5.3.1 og 5.3.2.

5.6 Sammenfatning

I forbindelse med ovenstående er der redegjort for væsentlige aspekter i GloBE og tilhørende tekniske dele af GloBE-beregningen med henblik på at udlede intentionen bag GloBE og Pillar Two som helhed og mere specifikt for at kunne fortolke de tekniske dele af GloBE-modelreglerne med henblik på efterfølgende komparative analyse.

Indledningsvist konstateres, at det overordnede formål med GloBE-modelreglerne er at sikre, at der kan indføres en global minimumsbeskatning på 15 pct.

IIR og UTPR-mekanismerne er designet på en sådan måde, at det vil være ugunstigt for en jurisdiktion ikke at implementere GloBE i national lov, da GloBE vil underminere effekten af skatteincitament, der resulterer i en ETR under 15 pct. Her bemærkes dog, at UTPR ikke kan anvendes på MNE'er i opstart af international aktivitet, hvilket gør det muligt for en jurisdiktion at tilbyde skatteincitament til sådanne MNE'er, selvom det resulterer

²¹⁸ *Model Rules*, Art. 10.1.1

²¹⁹ *Model Rules*, Art. 5.2.4

²²⁰ *Model Rules*, Art. 5.5.1

i en ETR under 15pct. Hvoraf det udledes, at skatteincitamenter til virksomheder i en opstartsfasen ikke bør rammes af GloBE.

Hertil bemærkes, at man i forbindelse med fastsættelse af scope, har haft til intention at sikre, at SME'er ikke ville rammes unødigt i form af både administrative byrder, samt at den administrative omkostning forbundet med disse regler for både skattepligtige og skattemyndigheder ikke må overstige den merskat, som det eventuelt vil resultere i. Samtidig fremhæves det, at GloBE ikke skal resultere i, at medlemsjurisdiktioner har behov for at implementere nationale undtagelsesbestemmelser med henblik på at sikre, SME'er ikke påvirkes u hensigtsmæssigt. Hertil at nationale skatteincitamenter målrettet SME'er ikke skal undermineres af GloBE.²²¹

I forbindelse med offentliggørelsen af modelreglerne i den nuværende form, er sket en markant konkretisering af UTPR og de enkelte jurisdiktioner opfordres i større grad til at sikre eget skatteprovenu fx med en Domestic Top-up Tax igennem en Domestic Qualified IIR. Dette vil ligeledes være med til at reducere omfanget af GloBE ift. administration for både MNE'er og skattemyndigheder.

De to ovenstående forhold er således medvirkende til, at man undgår at GloBE-modelreglerne implementeres i for mange forskellige afarter. Indenfor EU vil det sikres som følge af, at der på nuværende tidspunkt er lagt op til, at implementering vil ske igennem et EU-direktiv. Ved implementering gennem EU-direktiv vil reglerne fortolkes med samme udgangspunkt indenfor EU og dermed gøre denne fortolkning mere ensrettet og samtidig blive nemmere for MNE'er at navigere i.

Det må samtidig udledes, at GloBE formentligt ikke kommer til helt at stoppe skatteplanlægning/optimering, da det formentligt stadig vil kunne betale sig at sigte efter at ramme en ETR på 15 pct., men incitamentet til at gøre dette reduceres betydeligt. Samtidig bemærkes det, at GloBE-modelreglerne har en række indbygget mekanismer, der formentligt har haft til formål at reducerer mulighederne for skatteoptimering yderligere, blandt andet ved at sikre, at regnskabsmæssige skøn, specielt i forbindelse med skatter, ikke kan anvendes som led i at få ETR bragt op på 15 pct. Samtidig vil det heller ikke være muligt at indregne en lavere skat i et år, med henblik på så blot at benytte den året efter, da reguleringer til tidligere år skal justeres tilbage i tid, hvis denne overstiger EUR 1 mio.

²²¹ Afhandlingen afsnit 5.4

GloBE-reglerne blev indledningsvist præsenteret som simple og letanvendelige, baseret på regnskabsmæssige værdier med enkelte justeringer. Ovenstående redegørelse synes umiddelbart ikke at efterlade et indtryk af, at modelreglerne er så simple, som der oprindeligt blev lagt op til. GloBE er unik i den henseende, at der er opnået konsensus om én metode, som skal anvendes på tværs af nationale skattesystemer, hvilket givetvis må resultere i, at der vil være behov for at modelreglerne tager højde for langt flere forhold. Samtidig er der en række af undtagelser og muligheder, som formentligt er et udtryk for, at man har forsøgt at imødekomme alle parter med henblik på at opnå en bredest mulig tilslutning.

I forbindelse med ovenstående gennemgang blev det konstateret, at i forbindelse med GloBE-modelreglernes håndtering af midlertidige forskelle, skal udskudte skatteforpligtelser reguleres til 15 pct., men det fremgår umiddelbart ikke, hvorledes håndtering af forskellen mellem de 15 pct. jf. GloBE og de fx i Danmark 22 pct., skal behandles, når den udskudte skat realiseres. Samtidig synes denne omregning af udskudte skatter til en minimumssats at skabe et behov for, at MNE'er holder et separat "GloBE Skatteregnskab".

Ligeledes gav ovenstående anledning til at konstatere, at der formentligt samtidig er behov for nærmere definitioner ift. 'tax credit'. OECD har selv i flere publikationer adresseret, at specielt skatteincitamentet til R&D bliver mere og mere udbredte og at sammensætningen af disse ordninger varierer væsentligt på tværs af lande.

Afslutningsvist konstateres, at der på nuværende tidspunkt endnu ikke er offentliggjort de til modelreglerne hørende kommentar.

I næste og sidste afsnit af afhandlingen vil samspillet mellem danske skatteincitamentet til F&U og GloBE afdækkes og samtidig vil der redegøres for, hvorledes der synes at eksistere grundlag for at intentionerne med danske skatteincitamentet vil være i strid mod det overordnede formål med GloBE og Pillar Two

6 Danske skatteincitamentet i samspil med GloBE

Følgende afsnit har til formål at redegøre for samspillet mellem nuværende danske skatteincitamentet til F&U og GloBE. Indledningsvist beskrives kort hvorledes implementering af GloBE i Danmark kan foregå, hvorefter de enkelte skatteincitamentet først teknisk sættes i kontekst af GloBE og dernæst i forhold til intentionerne bag de enkelte incitamentet.

6.1 Implementering af GloBE

På nuværende tidspunkt er det en klar forventning, at implementering af GloBE vil ske igennem et EU-direktiv jf. EU-kommissionens direktivforslag²²².

EU-medlemslandene har ikke overdraget kompetence til EU ift. skattepolitiske beslutninger, hvorfor vedtagelsen af et skatteretligt direktiv vedrørende direkte beskatning kræver enstemmighed jf. TEUF 115²²³.

I forbindelse med EU-direktivforslaget bemærkes det, at EU-medlemmer af OECD IF allerede støtter den globale aftale fra oktober, som direktivforslaget har til formål at gennemfører. Cypern er, som det eneste EU-medlemsland, ikke medlem af IF, og har dermed ikke formelt forpligtet sig aftalen. I forbindelse med offentliggørelsen af EU-direktivforslaget udmelder EU-kommissionen, at det er forventningen at Cypern støtter forslaget²²⁴. Hvorfor implementeringen gennem EU-direktiv synes at blive en realitet²²⁵.

Implementering af GloBE gennem et EU-direktiv vil formentlig betyde mere harmonisering sammenlignet med en situation, hvor de enkelte medlemslande implementere GloBE-modelreglerne direkte i nationale skatteregler²²⁶.

6.2 Danske skatteincitamenters effekt på GloBE

I forbindelse med nedenstående afsnit, hvor danske skatteincitamenters sættes i teoretisk forhold til GloBE-modelreglerne, er der taget udgangspunkt i simple eksempler, med henblik på at udlede effekten uden påvirkning, som følge af koncern- og enheds specifikke forhold.

Ved at anvende den tilgang, er det muligt at få en indikation på omfanget af påvirkningen af de enkelte incitamenters ift. GloBE og dermed udlede i hvilket omfang de enkelte incitamenters synes forenelige med GloBE. De enkelte antagelser og simplificeringer ifm. eksemplerne er beskrevet indledningsvist i de enkelte afsnit.

²²² (Europa-Kommissionen, 2021) - *Fair beskatning*

²²³ (Schmidt, 2020) - *Challenges Arising from EU Primary Law* s. 991 og (Bertelsen, 2020) - *Sammen om fælles internationale*

²²⁴ (European Commission, 2021) - *Questions and answers Questions and Answers on Minimum corporate taxation*

²²⁵ (Bertelsen, 2021b) - *Historisk aftale om international skat - hvad betyder den for Danmark og danske virksomheder?*

²²⁶ (Schmidt, 2020) - *Challenges Arising from EU Primary Law* og (Bertelsen, 2021a) - *Over 130 lande i epokegørende principaftale om international skat*

6.2.1 Merfradrag for F&U-udgifter

Merfradrag for F&U udgifter er behandlet i afhandlingens afsnit 4.1.1 - 4.1.6. Beregningen tager udgangspunkt i hhv. merfradrag på 130 pct (2022), 108 pct. (2023) og 110 pct. (2026 og fremadrettet).

I udgangspunktet er det antaget; (a) Selskabet er overskudsgivende, og (b) fradraget benyttes fuldt ud²²⁷.

Jf. GloBE tages der udgangspunkt i de regnskabsmæssige værdier for hhv. indkomsten før skat jf. art. 3 og årets skat jf. art. 4 og tilhørende justeringer jf. disse artikler som gennemgået i afhandlingens afsnit 5.5.1 og 5.5.2 samt underliggende afsnit. Beregningen foretages i overensstemmelse med art. 5 som gennemgået i afhandlingens afsnit 5.5.3 og underliggende afsnit.

Det er ikke fundet, at art. 3 at indkomsten skal reguleres direkte som følge af, at der skulle være justeringer som har til formål at regulere F&U-udgifter generelt.

Omfattede skatter er i udgangspunktet årets indkomstskat som indregnet regnskabsmæssigt. Det vil for en til Danmark skattepligtig virksomhed betyde, at der indregnes skat af årets resultat som følge af en skatteberegning i overensstemmelse med dansk skatteret, hvori der jf. LL § 8 B, stk. 4 medtages merfradrag for F&U-omkostninger. Justeringer til årets skat sker jf. artiklerne 4.1.2 og 4.1.3, hvor der ikke er konstateret justeringer, der generelt relateres til F&U-fradrag eller merfradrag.

Rent teoretisk, så vil et fradrag på mere end 100 pct., betyde at der genereres et fradrag, der er større end den faktiske udgift. Det resulterer i, at den effektive skattesats alt andet lige, vil reduceres.

Hvor det i forbindelse med gennemgangen af GloBE jf. tidligere afsnit er det fundet, at intentionen ikke har været at påvirke jurisdiktionernes muligheder for at tilbyde skattemæssige incitament, så længe der samtidig sikres, at dette ikke resulterer i en ETR under 15 pct. efter GloBE-beregningen.

Det vil således være af væsentlig betydning, hvor stor en andel F&U-udgifter udgør af de samlede omkostninger. Jf. Bilag 6 er der lavet et eksempel, som viser, at merfradraget på formentligt ikke vil påvirke ETR i en sådan grad, at det vil få den samlede ETR til at falde under minimumssatsen. Hertil bemærkes, at det for den enkelte virksomhed vil kunne have en væsentlig effekt specielt, hvor der er tale om et selskab, som; (a) har forholdsmæssige

²²⁷ I forbindelse med dette eksempel antages, at fradraget tages i det år, hvor omkostningerne er afholdt. Hvorfor muligheden for at afskrive over en fireårig periode jf. LL § 8 B, stk. 1. 1 pkt. ikke benyttes.

I forhold til at benytte fradraget over en periode, så behandler afhandlingens afsnit 4.6.2 det tidsmæssige perspektiv.

høje F&U-udgifter i forhold til ikke-F&U-udgifter, (b) store permanente forskelle, eller (c) virksomheder som har lav eller ingen profit.

Disse tre forhold gør sig ofte gældende i virksomheder, som er i opstartsfasen herunder specielt F&U-virksomhed, hvor den såkaldte opstartsfasen er væsentligt længere.

Til ovenstående skal det bemærkes, at der i forbindelse med GloBE er mulighed for at foretage 'substance-based income exclusion' jf. kapitel 5.3 i den efterfølgende opgørelse af top-up skatten²²⁸.

I forbindelse med tidligere gennemgang af F&U-udgifter, blev det konstateret, at de mest almindelige udgifter, der falder under definitionen F&U er lønudgifter og udgifter til leje af lokaler og driftsmidler, hvorfor 'substance-based income exclusion', som gennemgås i afsnit 5.3, formentligt vil gøres gældende for en stor del af selskaberne, der anvender danske skatteincitamer til F&U og samtidig er omfattet af GloBE.

Ovenstående indikerer, at skatteincitamentet vil reducere ETR i forbindelse med en GloBE-beregning, men samtidig er det fundet, at GloBE-modelreglerne har en række indbyggede mekanismer, som synes at reducere denne effekt.

Ved at se nærmere på intentionerne bag skatteincitamentet og GloBE kan samspillet yderligere belyses.

I forbindelse med indførelsen af merfradraget i 2017 blev det fra lovgivers side bemærket, at merfradraget har til formål at skabe incitament til at danske virksomheder foretager mere F&U, med henblik på at gavne virksomhederne selv, men samtidig bemærkes det, at virksomhedernes F&U giver anledning til overførselseffekter og samfundsøkonomiske gevinster som følge heraf. Når dette sættes i perspektiv af GloBE, så er netop 'substance-based income exclusion'-mekanismen interessant, da intentionen hermed er at sikre, at GloBE ikke skal hindre skatteincitamentet, der har et nationaløkonomisk mål for øje.

Ligeledes blev der i forbindelse med det midlertidige merfradrag indført et loft, som udelukket vil have betydning for store selskaber, da de ved højere F&U-udgifter begrænses i anvendelse af merfradraget, hvilket betyder, at effekten på GloBE-ETR bremses. Denne begrænsning har altså haft til hensigt at begrænse incitamentets tilgængelighed for større virksomheder i lighed med, at GloBE har til hensigt udelukket at omfatte de største MNE'er. I tilfælde, hvor en dansk MNE rammes af en top-up skat som følge af de danske skatteincitamentet kunne det

²²⁸ Se afhandlingen afsnit 5.5.3.3.1

overvejes, om det er at betragte som værende lige netop i overensstemmelse med intentionen som lovgiver havde, da loftet blev indsat i bestemmelsen. I den forbindelse vil det være relevant, at det overvejes, hvorvidt der bør indføres en 'Domestic Top-up Tax'²²⁹ i dansk lovgivning med henblik på at sikre, at denne yderligere skat tilfalder Danmark.

På baggrund af ovenstående synes det derfor ikke at kunne konstateres, at intentionerne med merfradraget for F&U-udgifter er modstridende med GloBE.

Afslutningsvist bemærkes det, at der i forbindelse med blueprint, blev lagt op til, at der skulle gøres yderligere overvejelser i forhold til at sikre, at 'emergency government assistance' ikke skulle give anledning til top-up skat som følge af GloBE²³⁰. Det midlertidige merfradrag i forbindelse med covid-19 vil synes at betragte, som en sådan 'emergency government assistance'.

Det er imidlertid ikke et forhold, der i forbindelse med modelreglerne er adresseret yderligere, hvorfor det må afventes, hvorvidt det skulle blive omfattet af kommende kommentar til modelreglerne eller i forbindelse med de planlagte høringsprocesser.

6.2.2 Accelererede-, forhøjet- og straksafskrivninger

Driftsmidler til F&U-virksomhed er behandlet i afhandlingens afsnit 4.1.7 – 4.1.9. Her af fremgår, at der er mulighed for accelererede og straksafskrivning begge med et forhøjet grundlag.

I forbindelse med, at nedenstående vurdering af samspillet af disse bestemmelser og GloBE er der taget udgangspunkt i et tilfælde uden forhøjet grundlag, hvilket er gjort ud fra den betragtning, at effekten af det forhøjede grundlag vil som udgangspunkt være identisk med, hvad der sker i forbindelse med merfradraget. Der vil afslutningsvist i dette afsnit kommenteres på den samlede effekt.

Udgangspunktet er at udlede effekten af det tidsmæssige perspektiv, hvilket ligeledes kan overføres til tilfælde, hvor en virksomhed vælger at afskrive F&U-udgifter jf. LL § 8 B over en fireårig periode.

Omfattede skatter i forbindelse med en GloBE-beregning følger modelreglernes art. 4, hvor der i årets omfattede skatter indgår jf. art. 4.1.1 (b), årets regulering af udskudt skat som opgjort jf. art. 4.4, hvor udgangspunktet er

²²⁹ Jf. Afsnit 5.3.3

²³⁰ (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 71-72

den regnskabsmæssige regulering af udskudt skat jf. art. 4.4.1., dog med forhold, at en udskudt skatteforpligtelse omarbejdes til 15 pct.

Jf. art. 4.4 er der ligeledes en række andre forhold, som er fundet relevante i forhold til at udlede effekten, hertil nævnes;

Art. 4.4.1 (e) som bestemmer regulering af den udskudte skat som følge af "oparbejdelse og udnyttelse" af 'tax credit'. Det er i afhandlingens afsnit 5.5.2.2.1 konstateret, at grænsen mellem 'tax credit' og 'allowances' kan være flydende. Med reference til Frascati-Manualen²³¹ og en OECD-publikation fra 2021, der omhandler danske R&D tax incentives, udledes at merfradraget er en 'enhanced allowance' *ikke* 'tax credit'²³². Er det derfor fundet, at det forhøjede grundlag ikke er omfattet af art. 4.4.1 (e). I forhold til accelererede og straksafskrivninger og ligeledes i forbindelse med LL § 8 B driftsudgifter, der vælges afskrevet.

Det bemærkes, at der jf. art 4.4.4 sker en tilbageførsel af udskudte skatteforpligtelser, som ikke realiseres indenfor de efterfølgende 5 år. I forhold til at vurdere effekten af straks- og accelererede afskrivninger i forbindelse med F&U-udgifter findes undtagelsen til art. 4.4.4 relevant.

Undtagelsen findes i art. 4.4.5, som betyder, at de udskudte skatteforpligtelser, der relateres til en række konkrete udgifter ikke tilbageføres efter 5 år.

Her er specielt pkt. (a) og (c) relevant, da de vedrører henholdsvis investeringer i materielle anlægsaktiver og R&D omkostninger. Hvor (a) specifikt omhandler materielle anlægsaktiver generelt, så må det fortolkes, at (c) betyder F&U omkostninger uagtet hvad de er brugt på. Hvilket betyder, at art. 4.4.4 ikke vil kunne gøres gældende for tidsmæssige forskelle som opstået som følge af AL § 6, stk. 1, pkt. 3. I den forbindelse fortolkes det samtidig, at det ligeledes må gøres gældende som følge af udskudte skatteforpligtelser opstået under LL § 8 B. Jf. ovenstående vil effekten af straks- og accelererede afskrivninger udelukket relateres til, at den udskudte skatteforpligtelse omarbejdes til 15 pct. i stedet for 22 pct. Hvilket i år 1, vil resultere i, at ETR reduceres. Såfremt der ikke er forhøjet grundlag, gør mekanismen, at denne omarbejdelse ikke vil resultere i, at ETR reduceres til under 15 pct. Effekten af en beregning med udgangspunkt i ovenstående er illustreret i bilag 7.

²³¹ (OECD, 2015) - *Frascati-manual 2015*, s. 345, afsnit 13.6

²³² (OECD, 2021e) - *R&D Tax Incentives: Denmark, 2021*, s. 1

I eksemplet er efterfølgende år justeret med 15 pct., hvorfor forskellen mellem 15 pct. og 22 pct. skal placeres. Jf. art. 4.6.1 kan justeringer til tidligere års omfattede skatter ske i året efter, hvilket så vil betyde, at ETR i dette år vil være højere end 22 pct., hvilket umiddelbart ikke synes hensigtsmæssigt. Der henvises til afsnit 6.3, hvor dette kommenteres yderligere.

Ovenstående betyder således at skatteincitament i form af straks- og accelererede afskrivninger er forenelige med GloBE. Hvorfor disse skatteincitament er udelukket som følge af det forhøjet grundlag vil, påvirkes af GloBE.

Der henvises således til ovenstående afsnit i forhold til vurderingen af, hvorvidt størrelsen på det forhøjet grundlag synes at indikere modstridende intentioner. Ligeledes findes betragtninger i forhold til 'substance-based carve-out' tilsvarende gældende blot med fokus på den komponent, der vedrører materielle aktiver.

Til grund for at fortolke forenelighed som følge af samspillet mellem intentionerne ligger at, tidsmæssige forskelle som oftest opstår ved, at der skatteretlig hjemmel til, at en pågældende udgift kan fradrages skattemæssigt forud for, at denne er udgiftsført regnskabsmæssigt. Dette skyldes, at en virksomhed i forbindelse med kapitalinvesteringer vil binde likviditet i materielle aktiver. Når der så gives mulighed for skattemæssigt at tage fradraget hurtigere end regnskabsmæssigt (gennem regnskabsmæssige afskrivninger) betyder det, at likviditet frigives, da skatteforpligtelsen i året reduceres og der så blot opstår en tilsvarende langfristet forpligtelse. Derfor er der tale om et skattemæssigt incitament, der tilsigter investeringer i materielle aktiver i form af produktionsanlæg, driftsmidler mv., hvilket er med til at sikre økonomisk vækst. Overførselseffekter sker på national plan i form af mere produktion, potentielt køb af materielle anlægsaktiver fra andre virksomheder i landet og ikke mindst generering af arbejdspladser. Hvilket er i overensstemmelse med en af de intentioner, der ligger til grund for tilstedeværelsen af disse bestemmelser i dansk skattelov og samtidig hvad der er konstateret i forbindelse med afsnit 5.5.3.2.1.

6.2.3 Skattekreditordningen og GloBE

Den danske skattekreditordning er behandlet i afhandlingens afsnit 4.1.10 - 4.1.12.

Skattekreditordningen betyder, at der udbetales en del af det fremførebare skattemæssige underskud, som efterfølgende års skattepligtige indkomst ellers ville være modregnet i. I forbindelse med udbetalingen reduceres således dette fremførebare underskud. Hvilket medfører at det udskudte skatteaktiv reduceres.

I forbindelse med gennemgangen af GloBE-modelreglerne blev definitionen af en 'tax credit' jf. GloBE nærmere udledt, se afsnit 5.5.2.2.1. Her blev det konstateret at en 'tax credit' er "*noget, der er givet efter at skatten er beregnet med udgangspunkt i gældende regler for beregning af indkomstskatten*". Ligeledes blev det konstateret, at 'tax credit' blev ligestillet med 'grants' ifm. blueprints.

Når man sammenholder disse to forhold, må det udledes, at værdien af skattekreditordningen formentligt ikke er et 'tilskud', da der tilsvarende sker en reduktion af det udskudte skatteaktiv. Hvorfor skattekreditordningen ikke synes direkte at kunne ligestilles med 'tax credit' jf. GloBE-modelreglerne.

Tvivlen opstår som følge af; (1) den danske skattekreditordning udbetales, og (2) i en publikation fra OECD omtales den danske skattekreditordning som en 'tax credit'²³³ og, (3) der er risiko for at virksomheden aldrig kommer til at blive overskudsgivende.

Når det er konstateret, så fortolkes der alligevel, at skattekreditordningen ikke skal behandles som en 'tax credit', til grund for dette lægges; (a) den fratrækkes før årets skat er opgjort, (b) Ved udbetaling reduceres fremførebare underskud, og (c) kun udbetaling af faktiske omkostninger.

Der er i forbindelse med GloBE-modelreglerne ligeledes fundet en række forhold, som tilsiger, at skattekreditordningen bør betragtes som en midlertidig forskel;

1. GloBE-modelreglerne synes at tillade, at der ikke sker en begrænsning at udskudte skatteforpligtelser, der relaterer sig til R&D jf. art. 4.4.5 (c),
2. Art. 4.4.1 (c) der ekskluderer regnskabsmæssige værdireguleringer af udskudte skatteaktiver, og
3. Art.4.4.2 (c) som tillader regulering af udskudt skat som følge af årets skattemæssige underskud til fremførsel, uagtet at dette tab opfylder kriterier for regnskabsmæssig indregning.

Dette synes at adressere elementet med usikkerheden omkring hvorvidt det forventes at virksomheden bliver overskudsgivende. I forhold til usikkerheden vedr. omtale som 'tax credit' i en OECD-publikation har det ikke været muligt at komme dette nærmere.

Såfremt skattekreditordningen må behandles som en midlertidig forskel følger konklusionen omkring forenelighed med GloBE afsnit 6.2.2.

²³³ (OECD, 2021e) - *R&D Tax Incentives: Denmark, 2021*, s. 1

Hvorfor værdien af incitamentet, umiddelbart ikke er et tilskud, men i stedet har mere tilfælles med en tidsmæssig forskel jf. som beskrevet i ovenstående afsnit vedr. accelererede skattemæssige afskrivninger.

Hvis man kigger på selve intentionen bag den danske skattecreditordning, så synes det ligeledes at være adresseret virksomheder, som ikke vil ende i scope for GloBE, hvorfor dette ikke adresseres nærmere her. Men henvises til betragtningerne generelt nedenfor.

6.3 Sammenfatning af samspillet mellem danske skatteincitamenter og GloBE

I forbindelse med gennemgangen af de danske skatteincitamenter til F&U-aktivitet jf. afsnit 3, blev det konstateret, at til trods for, at der af nogle af forarbejderne indgår henvisninger til forbedring af den danske konkurrenceevne, så blev det fundet, at meningen formentligt var på generelt niveau og ikke som Danmarks konkurrenceevne i forhold til den omtalte skattek konkurrence.

Ovenstående afsnit, hvor de danske skatteincitamenter sættes i forhold til en GloBE-beregning indikerer, at skatteincitamentet i forhold til accelererede og straksafskrivninger ikke vil resultere i en effekt på GloBE-ETR, som vil føre til en eventuel top-up skat og dermed underminere effekten af skatteincitamentet. Hertil bemærkes, at der ifm. håndtering af de tidsmæssige forskelle synes at skabes u hensigtsmæssige reguleringer, når udskudte skatter omarbejdes til 15 pct., da den efterfølgende håndtering ikke umiddelbart kan udledes som følge af modelreglerne eller blueprint og andre tilhørende publikationer. Såfremt det sker ved korrektion i tidligere år, vil det administrative arbejde synes omfattende og hvis det sker i efterfølgende år, er der en risiko for, at det vil give en uønsket påvirkning af GloBE-ETR.

Når man ser på hhv. merfradrag og forhøjet afskrivningsgrundlag sker der en reducere ring af GloBE-ETR negativt. Påvirkningen synes dog at være begrænset selv ved det midlertidige merfradrag og forhøjet afskrivningsgrundlag på 130 pct. Begge vil, som det ser ud på nuværende tidspunkt, dog være bortfaldet, når GloBE træder i kraft i 2023 (såfremt nuværende tidsplan fastholdes). Samtidig vil effekten af disse på en GloBE-beregning afhænge af konkrete forhold i de pågældende virksomheder, herunder; forholdet mellem F&U- og ikke-F&U-udgifter og virksomhedens generelle overskudsgrad mv.

I forhold til skattekreditordningen blev det bemærket at denne synes vanskelig at placere i GloBE med udgangspunkt i modelreglerne. På baggrund af ovenstående overvejelser, er det ikke forventningen, at den vil have indflydelse på GloBE-ETR, da den vil kunne håndteres i lighed med almindelige tidsmæssige forskelle.

Afslutningsvist bemærkes, at ovenstående praktiske gennemgang synes at underbygger konstateringen fra afsnit 5, om at GloBE-modelreglerne umiddelbart er mere omfattende i kompleksitet end forventet.

7 Konklusion og perspektivering

På baggrund af de i afhandlingen behandlet underspørgsmål konkluderes det, at en implementering af GloBE-modelreglerne i dansk skatteret vil være forenelig med nuværende skatteincitamenter til F&U-aktiviteter.

Dette baseres på, at der i forbindelse med redegørelse og analyse af de enkelte skatteincitamenter i afhandlingens afsnit 4, blev konstateret, at intentionen med indførslen af disse bestemmelser primært er et fremme F&U-aktiviteter med henblik på at skabe langsigtet produktions- og økonomisk national vækst.

Hertil er der i GloBE-modelreglerne indført en række forhold, der har til hensigt at sikre, at skatteincitamenter, som har nationale økonomiske mål ikke vil blive undermineret som følger af GloBE. Blandt andet 'Substance-Based Income Exclusion', der i forbindelse med GloBE-beregningen reducerer den 'Excess Profit' på baggrund af en lønkomponent og et materielle aktiver-komponent. Hertil blev det bemærket, at F&U-aktiviteter i stor grad udgøres af viden og innovation, hvilket relateres til medarbejderne og dermed lønkomponenten.

Derudover er udskudte skatteforpligtelser vedr. R&D-omkostninger en del af 'Recapture Exemption Accrual', hvilket betyder, at de ikke tilbageføres i tilfælde, hvor de ikke realiseres inden for en 5-årig periode.

Hertil konstateres det samtidig, at der i forbindelse med anvendelse af R&D-begrebet ifm. 'Recapture Exemption Accrual' og såfremt lovgiver i Danmark ønsker yderligere at sikre, at skatteincitamenterne til F&U ikke skal påvirkes af GloBE, selvom ovenstående ikke giver anledning dette, så vil det synes hensigtsmæssigt, at der kommer mere guidance ift. definition og ikke blot af praksis af F&U-begrebet. Samtidig kunne en større forbindelse til Frascati-Manualen ønskes, hvilket jf. afhandlingens afsnit 4 allerede er et emne, der er blevet mere relevant i forbindelse med skatteincitamenterne til F&U.

I forbindelse med afsnit 6 blev det konstateret, at merfradrag og forhøjet afskrivningsgrundlag betyder, at GloBE-ETR reduceres, som følge af at det skattemæssige fradrag overstiger den faktiske afholdte omkostning. Denne

effekt forekommer at være forholdsvis lille og må ses ift. den nuværende selskabsskat på 22 pct., og minimumssatsen er 15 pct. Det vil dog i høj grad afhænge af andre og mere virksomhedsspecifikke faktorer.

Når det så stadig konkluderes, at der er forenelighed mellem danske skatteincitamentter til F&U og GloBE, skyldes det, at hvor GloBE er målrettet MNE'er, så er de danske skatteincitamentter til F&U målrettet SME'er og start-ups, hvorfor der ligeledes i forbindelse med disse skatteincitamentter er indført en række begrænsninger i disse bestemmelser, hvor det er konstateret at intentionen med dette netop var at sikre, at store virksomheder ikke ville kunne anvende bestemmelserne til at oparbejde og fremføre store skattemæssige underskud.

Pillar Two og GloBE er resultatet af en banebrydende international aftale og såfremt det lykkes at implementere GloBE og STTR i alle de lande, som har tilsluttet sig aftalen, så vil det ændre spillereglerne drastisk for MNE'er. Her bemærkes det, at succes for Pillar Two i stor grad afhænger af tilslutning fra EU og US. Ved gennemførelse i EU via et direktiv, vil det betyde, at der kan undgås en lang række forskellige afarter af reglerne.

Som det også fremgår af udmeldinger fra OECD, så kommer Pillar Two ikke til at sætte en stopper for skattekonkurrencen og dermed forsvinder incitamentet til profitoptimering gennem skatteplanlægning for MNE'er heller ikke. Men det kommer til at betyde, at aggressiviteten af sådan aktivitet begrænses. Dette afhænger imidlertid ikke blot af en implementering men lige så meget af den efterfølgende kontrol og opfølgning på overholdelse af disse regler. Samtidig synes modelreglerne mere komplekse og omfattende end først antaget, hvilket kan medføre, at resultatet og succesen med indførslen væsentlig forringes som følge af uklarheder mv.

Afslutningsvist bemærkes det, at der i forbindelse med udarbejdelsen af afhandlingen endnu ikke er offentliggjort de til GloBE-modelreglerne tilhørende kommentar og ligeledes afventes en planlagt høringsproces. Begge forhold, som kan resultere i, at der skabes mere afklaring omkring fortolkningen af modelreglerne, specielt på de områder, hvor der i forbindelse med afhandlingen har været gjort brug af subjektiv fortolkning. Hertil nævnes 'tax credit' hvor fortolkning og afklaring er søgt i andre OECD-publikationer, der bevæger sig væk fra GloBE-modelreglerne og blueprints. Hertil kommer håndteringen af tidsmæssige forskelle i forhold til at udskudte skatter omarbejdes til 15 pct. frem for en lokal højere skattesats, som giver anledning til tvivl i forbindelse med håndtering af forskelle når den udskudte skat aktualiseres.

Perspektivering

Hvor afhandlingen har afdækket sameksistens mellem danske skatteincitamenter til F&U og GloBE med udgangspunkt i de på nuværende tilgængelige modelregler og blueprints mv., så udestår der stadig en række forhold, som forhåbentligt vil kunne afklares i forbindelse med udgivelsen af kommentar og den efterfølgende høringsproces, hvortil det vil være nærliggende at vurdere, hvorvidt afhandlingens fortolkning af modelreglerne synes i overensstemmelse hermed.

Det blev samtidig fundet, at hvor der på nuværende tidspunkt synes at mangle en tydeligere definition af F&U-begrebet i dansk skatteret, så vil implementering af GloBE skabe yderligere behov for afklaring af F&U jf. dansk lov og overensstemmelse med R&D jf. Frascati-Manualen. Med en forventelig implementering af GloBE i sigte og den umiddelbare høje opbakning til internationalisering på det skattepolitiske område, vil det derfor synes som en oplagt mulighed med en opgradering af LL § 8 B både for at ensrette med international praksis, hvor en lang række lande allerede i dag anvender Frascati-Manualen i forbindelse med nationale bestemmelser omkring F&U. Men ligeledes også af hensyn til de danske skatteincitamenter, som primært er målrettet SME'er og start-ups, hvor det at navigere i uklare definitioner må antages omkostningsfuldt og tidskrævende.

Hvor denne afhandling primært har beskæftiget sig med de danske skatteregler vedrørende F&U, så vil der i forbindelse med implementering være behov for at undersøge, hvorvidt der er andre områder i dansk skattelovgivning, som vil påvirkes u hensigtsmæssigt og dermed resultere i, at danske MNE'er, datterselskaber og filialer ligeledes rammes heraf.

Denne afhandling har kun berørt en lille del af, hvad der sker på globalt politisk niveau lige for tiden og der vil derfor være grundlag for en række spændende studier i forbindelse med og som opfølgning på implementering af GloBE og den resterende del af Pillar Two.

Litteraturfortegnelse

Bøger

- Blume, P. (2016). *Retssystemet og juridisk metode* (3. udgave). Jurist- og Økonomforbundets Forlag
- Lando, O. (2009). *Kort indføring i komparativ ret* (3. udgave). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Schmidt, P. K., Tell, M., & Weber, K. D. (2020). *International skatteret - i et dansk perspektiv* (1. Udgave). Hans Reitzels Forlag.
- Tvarnø, C. D., & Nielsen, R. (2021). *Retskilder og retsteorier* (6. udgave). Djøf Forlag.

OECD Rapporter mv.

- Appelt, S., Bajgar, M., & Wyckoff, A. (2016). R&D Tax Incentives: Evidence on design, incidence and impacts. *OECD Science, Technology and Industry Policy Papers*, 32. <https://doi.org/10.1787/5jlr8fldqk7j-en>
- Cinta, A., Cabral, G., Appelt, S., & Hanappi, T. (2021). Corporate effective tax rates for R&D: The case of expenditure-based R&D tax incentives. *OECD Taxation Working Papers*, 54. <https://doi.org/10.1787/ff9a104f-en>
- OECD. (2003). *Tax incentives for research and development: Trends and issues*. <https://www.oecd.org/science/inno/2498389.pdf>
- OECD. (2013). Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting. In *Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting* (Vol. 9789264202719). Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). <https://doi.org/10.1787/9789264202719-en>
- OECD. (2015). *Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development*, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities, OECD Publishing, Paris. <https://doi.org/10.1787/9789264239012-en>
- OECD. (2017). *Background Brief: Inclusive Framework on BEPS*. <https://www.oecd.org/tax/beps/background-brief-inclusive-framework-for-beps-implementation.pdf>
- OECD. (2020). *Tax Challenges Arising from Digitalisation – Report on Pillar Two Blueprint: Inclusive Framework on BEPS*, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/abb4c3d1-en>
- OECD. (2021a). *Corporate Tax Statistics*, OECD, Paris, www.oecd.org/tax/beps/corporate-tax-statisticsdatabase.htm.
- OECD. (2021b). *FAQs on Model GloBE Rules*. <https://oe.cd/pillar-two-model-rules>

- OECD. (2021c). *OECD R&D tax incentives database, 2021 edition*. <https://www.oecd.org/sti/rd-tax-stats-database.pdf>
- OECD. (2021d). *Pillar Two Model Rules in a Nutshell*. <https://oe.cd/pillar-two-model-rules>
- OECD. (2021e). *R&D Tax Incentives: Denmark, 2021*. www.oecd.org/sti/rd-tax-statsdenmark.pdf
- OECD. (2021f). *Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy – Global Anti-Base Erosion Model Rules (Pillar Two)*, OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, Paris
<https://www.oecd.org/tax/beps/tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-global-anti-base-erosion-model-rules-pillar-two.htm>.
- OECD. (2021g). *Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy, October 2021*. OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, Paris
<https://www.oecd.org/tax/beps/brochure-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.pdf>
- OECD. (2021h). *Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising From the Digitalisation of the Economy - July 2021*. OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, Paris
<https://www.oecd.org/tax/beps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-july-2021.pdf>
- OECD. (2021i). *Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy - October 2021*. OECD/G20 Inclusive Framework on BEPS, OECD, Paris
<https://www.oecd.org/tax/beps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.pdf>
- OECD. (2021j). *Overview of the Key Operating Provisions of the GloBE Rules*. <https://oe.cd/pillar-two-model-rules>
- OECD. (2021k, December 20). OECD releases Pillar Two model rules for domestic implementation of 15% global minimum tax. *Press Release*. <https://www.oecd.org/tax/beps/oecd-releases-pillar-two-model-rules-for-domestic-implementation-of-15-percent-global-minimum-tax.htm>

Artikler og publikationer

- Bertelsen, S. H. (2020). Sammen om fælles internationale skatteregler. *Taxo*.2020.07.
- Bertelsen, S. H. (2021a). Over 130 lande i epokegørende principaftale om international skat. *Taxo*. 2012.06.
- Bertelsen, S. H. (2021b). Historisk aftale om interntional skat - hvad betyder den for Danmark og danske virksomheder? *Taxo*.2021.08.

- Bloom, N., van Reenen, J., & Williams, H. (2019). A toolkit of policies to promote innovation. In *Journal of Economic Perspectives* (Vol. 33, Issue 3, pp. 163–184). American Economic Association.
<https://doi.org/10.1257/jep.33.3.163>
- Bolander, J. (2021). Kommentarer til udvalgte afgørelser - Ligningslovens § 8 B, stk. 1 – Forsøgs- og Forskningsudgifter, ligningslovens § 8 X – Udbetaling af skattecredit. *SR-Skat 2021.229*.
- Cotrut, M., & Munyandi, K. (2018). *Tax Incentives in the BEPS Era*. IBFD. <http://ebookcentral.proquest.com/lib/kbhnhh-ebooks/detail.action?docID=6176446>
- EY Global. (2021). *Worldwide Corporate Tax Guide 2021*. https://www.ey.com/en_gl/tax-guides/worldwide-corporate-tax-guide
- Gimsing, B. (2012). L 173 - styrkelse af indsatsen mod nulskatteselskaber. *SR Skat 2012.228*.
- Hall, B., & van Reenen, J. (2000). How effective are fiscal incentives for R&D? A review of the evidence. In *Research Policy* (Vol. 29). www.elsevier.nl/locate/econbase
- KPMG. (2020). *KPMG report: Summary and initial analysis on Pillar Two Blueprint*. <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/us/pdf/2020/10/tnf-kpmg-report-pillar-two-blueprint-oct12-2020.pdf>
- KPMG. (2021). *Inclusive Framework BEPS Agreement*. <https://assets.kpmg/content/dam/kpmg/ie/pdf/2021/12/ie-policy-perspectives-oecd-december-release-analysis-2.pdf>
- Mortensen, F. N., & Rasmussen, S. H. (2018). Skattemæssig behandling af forsøgs- og forskningsudgifter. *SR-Skat 2018.391*.
- Parsons, M., & Phillips, N. (2007). *An Evaluation of the Federal Tax Credit for Scientific Research and Experimental Development*. https://publications.gc.ca/collections/collection_2008/fin/F21-8-2007-8E.pdf
- Schmidt, P. K. (2020). A General Income Inclusion Rule as a Tool for Improving the International Tax Regime – Challenges Arising from EU Primary Law. *Intertax*, 983–997. <http://www.kluwerlawonline.com/api/Product/CitationPDFURL?file=Journals\TAXI\TAXI2020100.pdf>
- What Works Centre for Local Economic Growth. (2015). Innovation: R&D tax credits. *Evidence Review*, 9.
- Winther-Sørensen, N. (2021). Kommentarer til udvalgte afgørelser - Forskning og udvikling. *Revision & Regnskabsvæsen, 2021.02*.
- Zee, H. H., Stotsky, J. G., & Ley, E. (2002). Tax Incentives for Business Investment: A Primer for Policy Makers in Developing Countries. *World Development*, 30(9), 1497–1516. www.elsevier.com/locate/worlddev

Meddelelser fra EU-Kommissionen og Ministerier

Europa-Kommissionen. (2021, December 22). *Fair beskatning: Kommissionen foreslår hurtig gennemførelse af den internationale aftale om minimumsbeskatning af multinationale selskaber*. [https://ec.eu-](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_21_7028)

[ropa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_21_7028](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_21_7028)

European Commission. (2021). *Questions and answers Questions and Answers on Minimum corporate taxation*.

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_21_6967

Skatteministeriet. (2020). *Skatteudgifter - samlet liste ultimo 2018-2021*. [https://www.skm.dk/skattetal/statis-](https://www.skm.dk/skattetal/statistik/skatteudgifter/skatteudgifter-samlet-liste-ultimo-2018-2021/)

[tik/skatteudgifter/skatteudgifter-samlet-liste-ultimo-2018-2021/](https://www.skm.dk/skattetal/statistik/skatteudgifter/skatteudgifter-samlet-liste-ultimo-2018-2021/)

Skatteministeriet. (2021). *Notat om aftale i OECD om beskatning af den digitale økonomi*.

<https://www.ft.dk/samling/20211/almdel/EUU/bilag/21/2462158.pdf>

Uddannelses- og Forskningsministeriet. (2020, September 16). *Danske forskningsmålsætninger*.

<https://ufm.dk/forskning-og-innovation/statistik-og-analyser/hvad-er-forskning-innovation-og-udvikling/danske-forskningsmalsaetninger>

Love og bekendtgørelser:

Lov 1987-12-18 nr. 835 - Ændring af ligningsloven (Forbedring af konkurrenceevnen)

Lov 1977-12-14 nr. 607 – Ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten

Lov 2011-12-18 nr. 1379 – Ændring af ligningsloven (Skatte kreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter)

Lov 2012-06-18 nr. 591 - Ændring af selskabsskatteloven, kildeskatteloven, skattekontrolloven, skatteforvaltningsloven og forskellige andre love

Lov 2018-06-08 nr. 722 - Ændring af afskrivningsloven og ligningsloven

Lov 2020-05-05 nr. 572 - om rentefrie lån svarende til angivet moms og lønsumsafgift og fremrykket udbetaling af skatte kreditter m.v. i forbindelse med covid-19

Lov 2020-12-29 nr. 2219 - Ændring af afskrivningsloven og ligningsloven

Lov 2021-04-19 nr. 672 - Ændring af afskrivningsloven, ligningsloven, pensionsafkastbeskatningsloven og lov om afgift af svovl

IFRS-standarder

IAS 12 (Income taxes)

IAS 7 (Statement of Cash Flows)

Lovforarbejder, lovforslag og vejledninger:

LFF 1973-05-17 nr. 95 - Forslag til lov om ændring af ligningsloven

LFB 1973-06-11 nr. 95 – Betænkning over forslag til lov om ændring af ligningsloven

LFF 1987-12-13 nr. 6 - Ændring af ligningsloven (Forbedring af konkurrenceevnen)

LFF 2011-11-21 nr. 29 - Forslag til lov om ændring af ligningsloven

LFF 2012-04-25 nr. 173 - Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven, kildeskatteloven, skattekontrolloven, skatteforvaltningsloven og forskellige andre love. Herunder svar til spørgsmål 8 stillet af Dennis Flydtkjær (DF)

LFF 2018-04-25 nr. 227 - Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven og ligningsloven

LFF 2011-11-21 nr. 29 - Forslag til lov om ændring af ligningsloven (Skattekreditter for forsknings- og udviklingsaktiviteter) Herunder høringskema – Svar til Dansk Erhverv og Danish Venture Capital and Private Equity Association

LFF 2020-10-07 nr. 30 - Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven, ligningsloven og selskabsskatteloven (Midlertidig forhøjelse af fradrag for udgifter til forsøgs- og forskningsvirksomhed og af bundfradrag ved udlejning af fritidsboliger samt selskabsskattefritagelse af Fonden). Herunder høringskema – Svar til Dansk Erhverv.

LFF 2021-02-24 nr. 178 - Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven, ligningsloven, pensionsafkastbeskatningsloven og lov om afgift af svovl. Herunder høringskema – Svar til Dansk Erhverv

Cirkulære og vejledninger.

Ligningscirkulæret 1996-04-17 nr. 72

JV 2021-07-30 Den juridiske vejledning 2021-2

Domme, afgørelser og bindende svar:

TfS 1993, 7H

TfS 1996, 845

TfS 1996, 776

SKM2004.502.LSR

SKM2012.624.SR

LSRM 1983, 98

Bilag 1 – Økonomiske betragtninger i forhold til skatteincitament

I forbindelse med afhandlingen behandles danske skatteincitament til F&U-aktiviteter med henblik på at af-dække samspil mellem sådanne bestemmelser og GloBE.

De økonomiske betragtninger kan således supplere den retsdogmatiske analyse i forbindelse med at udlede reg-lernes formål de der er tale om regler, som delvist har et økonomisk formål.²³⁴ De økonomiske betragtninger er derfor med til at supplere den juridiske bevidsthed²³⁵. Dette betyder, at ved denne supplerig, vil det være muligt at komme intentionerne bag danske F&U skatteincitament nærmere med henblik på at analysere, i hvilket omfang intentionerne bag nuværende danske regler for F&U er modstridende med intentionen bag GloBE-mo-delreglerne.

OBSERVATIONER

På baggrund af nedenstående gennemgang af de danske skatteincitament til F&U-virksomhed er det konsta-teret, at de nuværende incitament rettet mod F&U ikke synes værende af en generøsitet, der kunne lede til, at virksomheder udelukket på baggrund af disse vil foretage væsentlige strategiske beslutninger i relation til omfanget af F&U-aktiviteter.

Hvor de danske skatteincitament har til hensigt at øge den samlede andel af BNP, der anvendes på F&U, så konstateres det, at der ikke umiddelbart synes at kunne identificeres væsentlige ændringer i F&U som andel af BNP i forlængelse af indførslen af de nuværende incitament.

I sammenligning med andre lande, som tilsvarende har indført skatteincitament rettet mod F&U synes de dan-ske incitament mindre generøse, hvilket leder til, at såfremt en virksomhed, uden hensyn til andre forhold, skulle vælge et land at placere F&U-aktiviteter i, så er Danmark mindre attraktiv.

Der synes derfor ikke at eksistere grundlag for at antage, at de danske skatteincitament til F&U har til formål at positionere Danmark som en væsentlig bidrager til den globale skattekonkurrence ved at tiltrække F&U-akti-vitet ved at tilbyde attraktive beskatningsforhold.

²³⁴ (Tvarnø & Nielsen, 2021) - *Retskilder og retsteorier*, s. 525

²³⁵ (Tvarnø & Nielsen, 2021) - *Retskilder og retsteorier*, s. 531

Fremgangsmåde for supplerende økonomiske betragtninger

I forbindelse med udarbejdelsen af de supplerende økonomiske betragtninger er bilaget bygget op med følgende struktur, der danner grundlag for den ovenstående observation.

1. Beskrivelse af anvendte data og indikationer til brug for analysen
2. Økonomisk analyse af danske F&U incitamerter: Herunder; (a) sammenhæng mellem skatteincitamerter og private investeringer i F&U og (b) generøsiteten af danske F&U skatteincitamerter
3. Redegørelse for danske skatteincitamerter i internationalt perspektiv

1. Data til brug for økonomiske betragtninger

I forbindelse med økonomiske analyse af danske incitamerter til F&U, anvendes data fra OECD's R&D Tax incentive database, herunder de indikatorer, der er opgjort med udgangspunkt i indsamlet data og udviklede eksperimentelle metoder.

Databasen og de eksperimentelle metoder er resultatet af et 10-årigt samarbejde med et netværk af officielle eksperter fra OECD-landene og partnerøkonomier, koordineret af *OECD Working Party of National Experts on Science and Technology Indicators* (herefter "NESTI"), under OECD's *Committee for Scientific and Technological Policy*. I de senere år er denne indsats yderligere intensiveret som følge af støtte fra EU's *Horizon 2020 Programme*²³⁶, som har bidraget med øget hyppighed af dataindsamling mv.

Seneste offentliggjorte statistikker bygger på data, der er indsamlet i forbindelse med *OECD-NESTI R&D tax incentives survey* udført i efteråret 2021 af nationale eksperter i videnskabs- og teknologiindikatorer i samarbejde med offentlige finans- og skattemyndigheder²³⁷.

Med udgangspunkt i en vurdering af uafhængigheden mellem nationale interesser og globale interesser synes data indsamlet og udarbejdet af NESTI pålidelige. Reliabiliteten påvirkes af, at der i forbindelse med

²³⁶ Horizon 2020 er EU's rammeprogram for forskning og innovation, der blandt andet giver forsknings- og innovationsmidler til multinationale samarbejdsprojekter.

²³⁷ (OECD, 2021c) - *OECD R&D tax incentives database, 2021 edition*

dataindsamling og definitionen af R&D anvendes OECD's Frascati Manual²³⁸, hvilket ikke svarer til definitionen af F&U i dansk lovgivning.

Det er dog fundet, at sådanne afvigelser må være uden væsentlig betydning, og da disse analytiske data primært har til formål at bidrage med supplerende økonomiske betragtninger til afhandlingens synspunkter og observationer.

1 minus B-indeks

I forbindelse med anvendelse af data fra OECD's R&D tax incentives database anvendes 1 minus B-indekset, som er en indikator, der har til hensigt at måle generøsiteten af et lands skatteincitamenter til F&U.

I forbindelse med opgørelsen af 1 minus B-indekset, har det været nødvendigt at foretage en række antagelser og kvantificeringer af kvalitative oplysninger, hvorfor denne indikator må fortolkes med de begrænsninger, der følger ved disse antagelser og kvantificeringer²³⁹.

Reliabiliteten, påvirkes som følge af disse begrænsninger og betyder ligeledes at den efterfølgende sammenligning af 1 minus B-indeks mellem landene må ske under hensyntagen til denne observation. Som det ligeledes fremgår ovenfor, så er dette ikke fundet at give anledning til væsentlige begrænsninger i det dette data anvendes til at belyse tendenser og indikationer.

2. Økonomisk analyse af danske F&U incitamenter

Følgende afsnit har til formål at redegøre for de danske skatteretlige incitamenter i forbindelse med F&U-aktiviteter ud fra et økonomisk perspektiv. Indledningsvist redegøres for det teoretiske forhold mellem F&U skatteincitamenter og private F&U investeringer hvorefter dette anvendes til en nærmere forståelse af effekten ved de danske skatteincitamenter. Denne effekt søges yderligere belyst ved at vurdere generøsiteten af de pågældende skatteincitamenter, hvorfor der først redegøres for anvendt metode for måling af generøsiteten af skatteincitamenter og derefter analyse af tilgængelige data for danske skatteincitamenter. Afslutningsvist ses de danske skatteincitamenter i et internationalt perspektiv, hvilket sker ved at sammenholde tilgængelige data med henblik på at vurdere intensiteten af danske skatteincitamenter sammenlignet med andre lande.

²³⁸ Se ligeledes afsnit 3.3 i afhandlingen

²³⁹ (OECD, 2021e) - *R&D Tax Incentives: Denmark, 2021*, Annex C

Sammenhæng mellem skatteincitamenter og private investeringer i F&U

Effektiviteten af F&U skatteincitamenter til at øge private F&U-investeringer kan måles ved analyse af den private F&U-priselasticitet. Priselasticiteten udtrykker den procentvise ændring i F&U som følge af skattelettelsen for hver procentvise ændring i dens pris efter skat ("the user cost of R&D") eller ved at estimere den "inkrementelle ratio", som måler ændringen i F&U-investering pr. krone af mistede skatteindtægter, der bruges på F&U skatteincitamentet²⁴⁰.

De fleste studier på området finder, at skatteincitamenter til F&U fører til øgede private F&U-investeringer på niveau tilsvarende det tabte skatteprovenu. Ifølge en evaluering af forskellige studier, finder 10 ud af 17 metodiske forsvarlige studier positive effekter omkring en elasticitet på -1, fem studier kommer frem til blandende resultater og kun to studier finder ingen statistiske signifikant sammenhæng mellem skatteincitamenter og private F&U-investeringer²⁴¹.

I forhold til størrelsen af effekterne har en artikel fra 2007 samlet estimater fra studier i USA, Canada og andre OECD-lande i perioden 1990-2006, og finder en F&U-priselasticitet på langsiget er -1,09²⁴².

Der findes en lang række litteratur på området og den generelle tendens synes at indikere, en omtrent priselasticitet på -1, og at effekterne på længere sigt er større end på kort sigt²⁴³.

Tilsvarende findes indikationer på, at de incitamenter, der primært er målrettet SME'er synes at have en større elasticitet, således at de incitamenter, der er målrettet SME'er vil give mere F&U-aktivitet når de tilbydes end hvis de store virksomheder får dem²⁴⁴.

Det teoretiske grundlag tilsiger således, at når danske skatteincitamenter implementeres, så vil det resultere i en stigning i F&U-investeringerne i den private sektor. Nedenstående *figur 1*, illustrerer F&U-udgifterne i perioden 2007 til 2020 fordelt på erhvervslivet (privat) og den offentlige sektor.

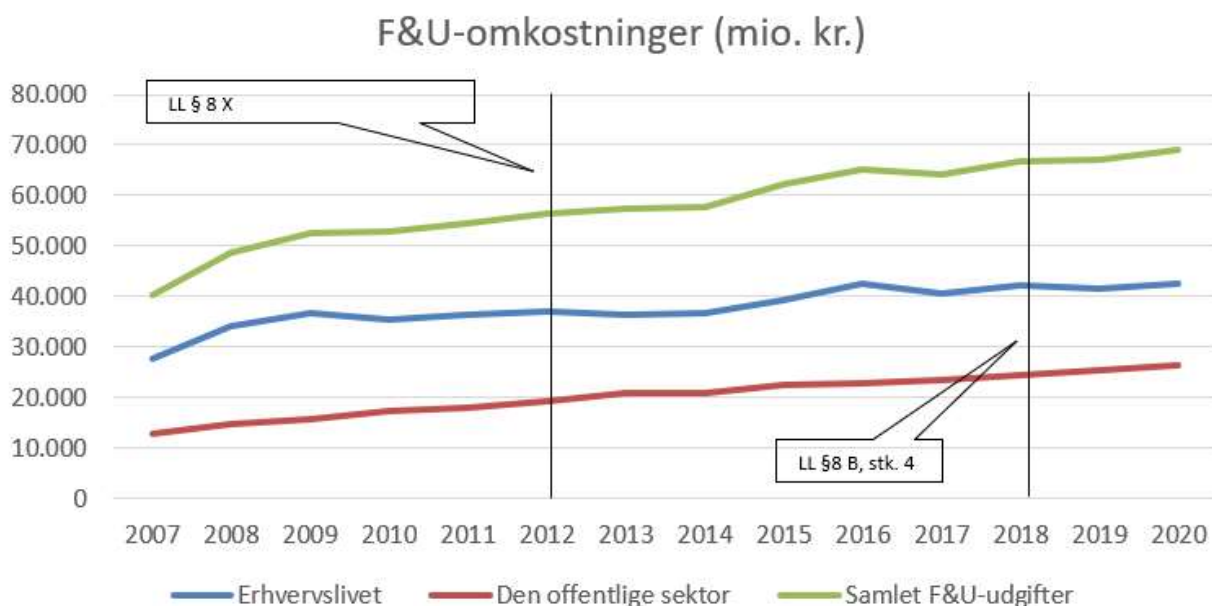
²⁴⁰ (Appelt et al., 2016) - *R&D Tax Incentives: Evidence on design, incidence and impacts*, s. 16

²⁴¹ (What Works Centre for Local Economic Growth, 2015) - *Innovation: R&D tax credits*, s. 24

²⁴² (Parsons & Phillips, 2007) - *An Evaluation of the Federal Tax Credit for Scientific Research and Experimental Development*, s. 9

²⁴³ (Hall & van Reenen, 2000) - *How effective are fiscal incentives for R&D? A review of the evidence*, s. 467

²⁴⁴ (Appelt et al., 2016) - *R&D Tax Incentives: Evidence on design, incidence and impacts*

Figur 3 - F&U-udgifter (mio. kr.)²⁴⁵

Af ovenstående figur synes det umiddelbart svært at udlede en væsentlig stigning i erhvervslivets afholdte F&U-udgifter i forlængelse af indførelsen af LL § 8 X (skattekreditordningen) samt LL § 8 B, stk. 4 (Merfradrag)²⁴⁶.

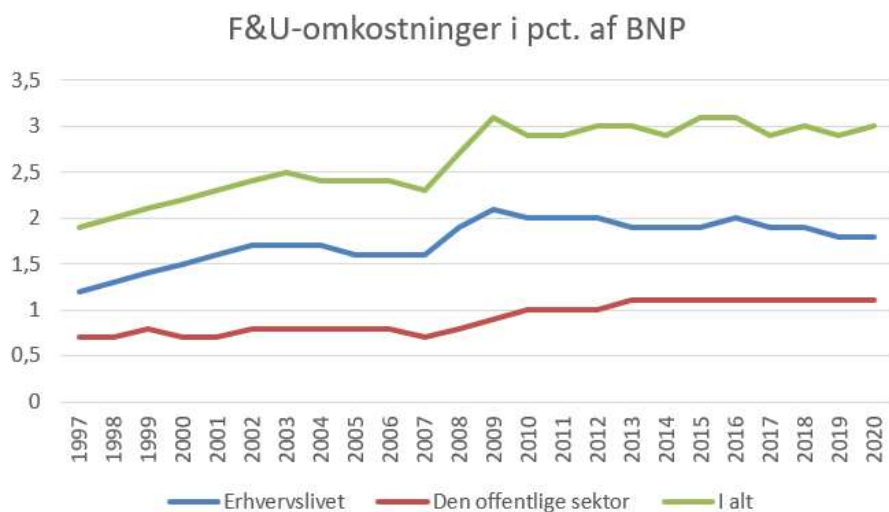
I forbindelse med tidligere gennemgang af de danske skatteincitamenter til F&U, så blev det konstateret, at intentionerne med disse er at bidrage til en stigning i F&U aktiviteter i den private sektor som led i opnåelse af en målsætning om, at der årligt skal udføres F&U for 3 pct. af BNP²⁴⁷, hvoraf 1/3 skal udføres i den offentlige sektor, hvilket betyder, at den resterende del skal komme fra den private sektor.

Overordnet fremgår det af nedenstående figur 1, hvorledes F&U-udgifterne i pct. af BNP har udviklet sig i perioden 1997 til 2020 samlet og fordelt på erhvervslivet og den offentlige sektor.

²⁴⁵ Baseret på data fra Danmarks Statistik. Tabel FORSK01 og FOUOFF07

²⁴⁶ Det bemærkes at tal for 2020 foreløbige

²⁴⁷ (Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2020)

Figur 4 - F&U-udgifter i pct. af BNP (Danmark)²⁴⁸

Det kan konstateres, at de samlede F&U-udgifter i pct. af BNP lever op til målsætningen på 3 pct. Ser man derimod på den andel, der afholdes af erhvervslivet, så er denne del faldet med 0,3 pct. point fra 2009 til 2020, hvor der i samme periode har været en stigning på 0,2 pct. point i den offentlige andel. Så hvor den offentlige andel synes at ligge over målsætningen, så er den tilsvarende del i erhvervslivet under. For nærmere at tydeliggøre omfanget af denne kløft mellem faktiske F&U-omkostninger og målsætningen for erhvervslivet er følgende figur 3 udarbejdet:

mio. kr. i løbende priser	2017	2018	2019	2020	Est 2021*	Mål	Forskel	
							mio. kr.	pct.
Erhvervslivet	40.757	42.187	41.571	42.494	43.098	56.000	12.902	30%
Den offentlige sektor	23.524	24.647	25.374	26.498	27.615	27.615		
Samlet F&U-udgifter	64.281	66.834	66.945	68.992	70.712	83.615		
Erhvervslivet pct. Stigning fra året før		4%	-1%	2%				
Den offentlige sektor pct. Stigning fra året før		5%	3%	4%				
Gns. 2017-2020			1%					
Gns. 2017-2020			4%					

*Beregnet på baggrund af gennemsnitlig udvikling i perioden 2017-2020

**Med udgangspunkt i uændret procentuelle stigning i den offentlige andel af F&U-udgifter og for at opnå en andel på 2/3.

Figur 5 - F&U-udgifter i mio. kr. (løbende priser)²⁴⁹

Ovenstående Figur 3 viser, udviklingen i F&U-udgifter i perioden 2017-2020 og et estimat for 2021 som er baseret på gns. Udvikling i perioden 2017-2020. Såfremt målsætning om en andel på 2/3 af de samlede udgifter til F&U

²⁴⁸ Baseret på data fra Danmarks Statistik. Tabel CFABNP.

²⁴⁹ Baseret på data fra Danmarks Statistik. Tabel FORSK01 og FOUOFF07.

så vil det betyde, at erhvervslivet i 2021 burde investere ca. 56 mia. kr. i F&U, hvilket vil svare til yderligere 30 pct. end hvad der er estimeret.

I forbindelse med, at der i 2020 blev indført yderligere merfradrag til F&U investeringer, så ville forventningen være, såfremt incitamenterne er succesfulde, at der ville ses en stigning. Det virker imidlertid til at være usandsynligt, at dette merfradrag skulle resultere i en så markant stigning, og det bemærkes samtidig, at der ligeledes er en lang række andre faktorer i spil, som kan påvirke erhvervslivets incitament til F&U investeringer.

Af ovenstående *Figur 3*, synes det umiddelbart ikke at indikere, at LL § 8 X eller LL § 8 B, stk. 4 har resulteret i en bemærkelsesværdig stigning i erhvervslivets afholdte F&U-udgifter. Hvilket kan indikere, at incitamenterne ikke har været stærke nok til at resultere i en bemærkelsesværdig vækst.

Generøsitet af F&U skatteincitamenter

Til at måle generøsiteten af skatteincitamenterne tages der udgangspunkt i det såkaldte 1 minus B-indeks, dette er en metode, som løbende er udviklet af OECD og andre internationale organisationer. Anvendelsen af denne model er med til at skabe et overblik og kvantificere kvalitative og kvantitative data ved at anvende en generisk tilgang til måling af disse.

B-indekset specificerer den indkomst før skat, der er nødvendig for, at en pågældende repræsentativ virksomhed kan break-even på en marginal monetær enhed af F&U-udgifter, under hensyntagen til bestemmelser i skattesystemet, der giver mulighed for en forbedret behandling af F&U-udgifter²⁵⁰.

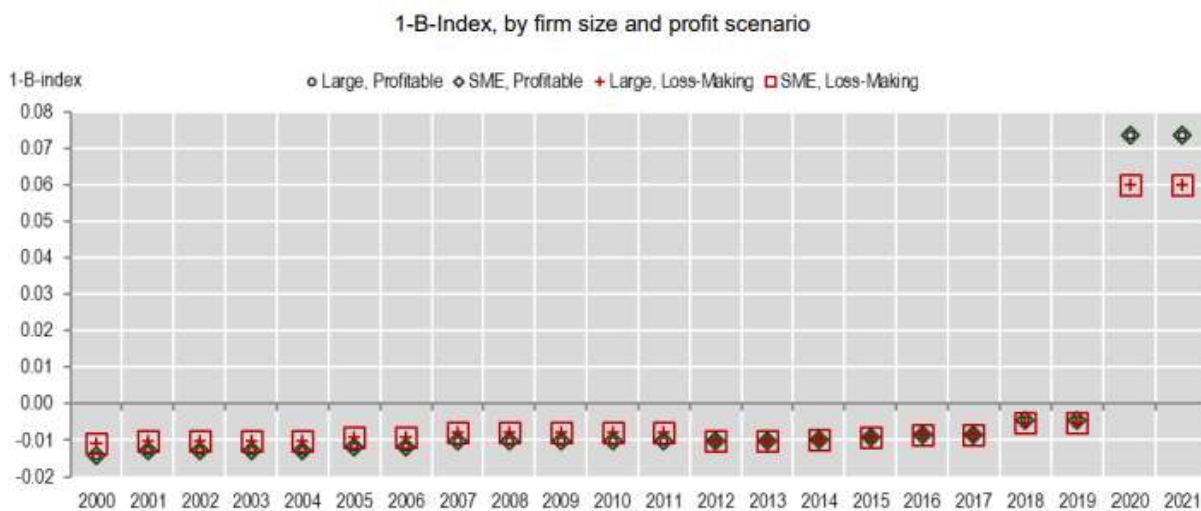
B-indeks på 1 betyder således, at der er fuld fradragsret for afholdte F&U-udgifter, da 1 minus B-indeks således er 0. Dette kan opsummeres til *”Jo større 1 minus B-indeks, jo mere generøse skatteincitamenter”*.

OECD offentliggjorde i december 2021 en rapport, der redegør for 1 minus B-indekset for en lang række af medlemslandene, herunder Danmark, hvilken der bliver taget udgangspunkt i.

Nedenstående tabel viser udviklingen i 1 minus B-indeks i Danmark for perioden 2000 til 2021²⁵¹.

²⁵⁰ (OECD, 2021c) - *OECD R&D tax incentives database, 2021 edition*, Afsnit 3

²⁵¹ (OECD, 2021e) - *R&D Tax Incentives: Denmark, 2021*

Figur 6 Implicitte skattetilskudssatser på F&U-udgifter: Danmark (OECD)

I perioden 2000 til 2019 kan man se, at 1 minus B-indekset er negativt, hvilket skyldes, at der er F&U-udgifter, som ikke an fuldt fradrages i året hvor disse afholdes. Dette relateres til kapitalinvesteringer, som behandles efter AL, som ikke tillader straksfradrag for alle F&U-kapitalinvesteringer jf. tidligere afsnit.

I forbindelse med indførslen af skattecreditordningen i 2012 (LL § 8 X) forsvinder forskellen mellem overskudsgivende og tabsgivende virksomheder, hvilket skyldes, at der i metoden til opgørelsen anvendes en antagelse om, at ikke alle tabsgivende virksomheder vil blive profitable og dermed på senere tidspunkt at kan anvende de fremførte F&U-underskud²⁵². Med skattecreditordningen bliver tabet kompenseret i forbindelse med en udbetaling og derfor ligestilles de to typer virksomheder.

I 2018 indføres merfradraget i LL § 8 B, stk. 1 på 1,5 pct., hvilket betyder, at generøsiteten af danske skatteincitamentener øges en anelse. Ovenstående graf er dog med til at illustrere, at dette merfradrag synes at have en meget begrænset effekt på den samlede generøsitet af de danske skatteincitamentener. Dette underbygges ligeledes af udviklingen i 2020 og 2021, hvor der sker en væsentligt større ændring som følge af den midlertidig yderligere forøgelse af fradraget jf. LL 8 B, stk. 4.

Ved hjælp af 1 minus B-indekset kan det konstateres, at generøsiteten af tidligere F&U skatteincitamentener synes at være væsentligt begrænset i omfang, hvilket kan være medforklarende i, at effekten af hhv. skattecreditordningen og merfradraget ikke umiddelbart giver udslag i figur 1 og at der i figur 2 ikke er umiddelbare indikationer på, at disse skatteincitamentener har resulteret i en væsentlig påvirkning af erhvervslivets investeringer i F&U.

²⁵² (OECD, 2021e) - *R&D Tax Incentives: Denmark, 2021*

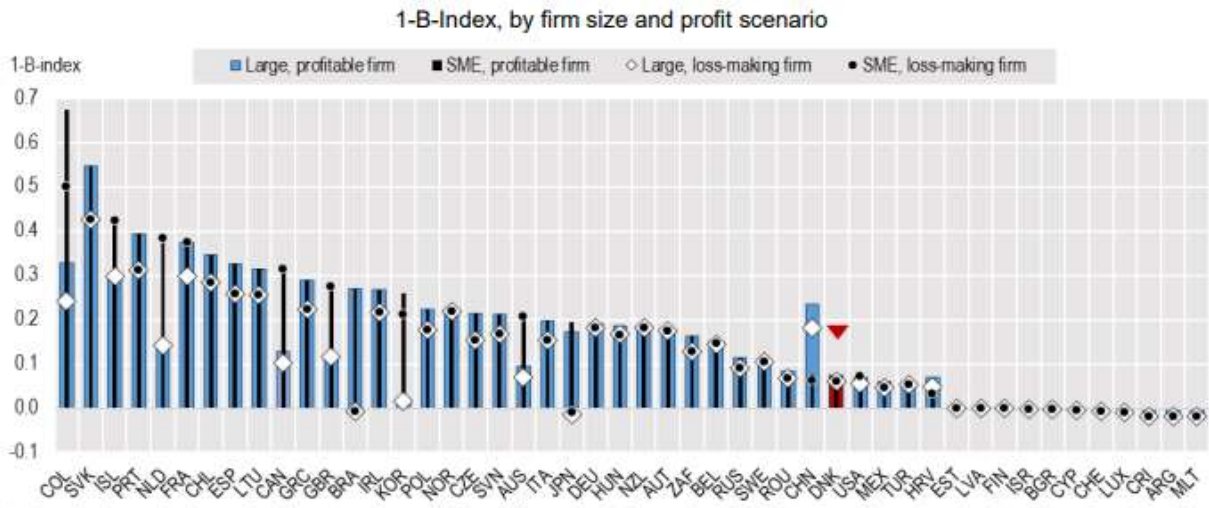
Samtidig er ovenstående lave generøsitet af danske skatteincitamenter i perioden før den midlertidig forhøjelse af fradraget i LL § 8 B, stk. 4, ligeledes med til at fremhæve, at F&U-aktiviteter ikke gives væsentlige skattemæssige afvigelser sammenholdt med virksomheder, der ikke er primære beskæftiget med F&U.

3. Danske skatte incitamenter i international sammenhæng

Ved at kigge på 1 minus B-indekset for Danmark synes de danske skatteincitamenter ikke at være bemærkelsesværdigt generøse eller differentierende i forhold til den generelle skattemæssige regulering af virksomheder.

For at vurdere generøsiteten af de danske skatteincitamenter er det fundet relevant se på denne i forhold til andre lande, da dette er med til at skabe perspektiv samt at udlede, hvorvidt de danske skatteincitamenter er mere eller mindre aggressive sammenlignet med andre lande og således indirekte indikere, hvorvidt der har været tale om politiske tiltag, der har til hensigt at gøre F&U i Danmark ikke blot attraktivt men direkte konkurrencedygtig som følge af danske skatteincitamenter.

Igen bemærkes det, at der anvendes en indikator, der er baseret på en række forudsætninger og kvantificeringer af kvalitative data fra de enkelte lande. Samtidig er det jf. afsnit omkring skatteincitamenter generelt, konstateret, at der findes lige så mange nuancer af disse, som der findes lande. I konstateringen af, at det ikke er det mest optimale datagrundlag, så er det fundet tilstrækkeligt anvendeligt i forhold til afhandlingens formål.

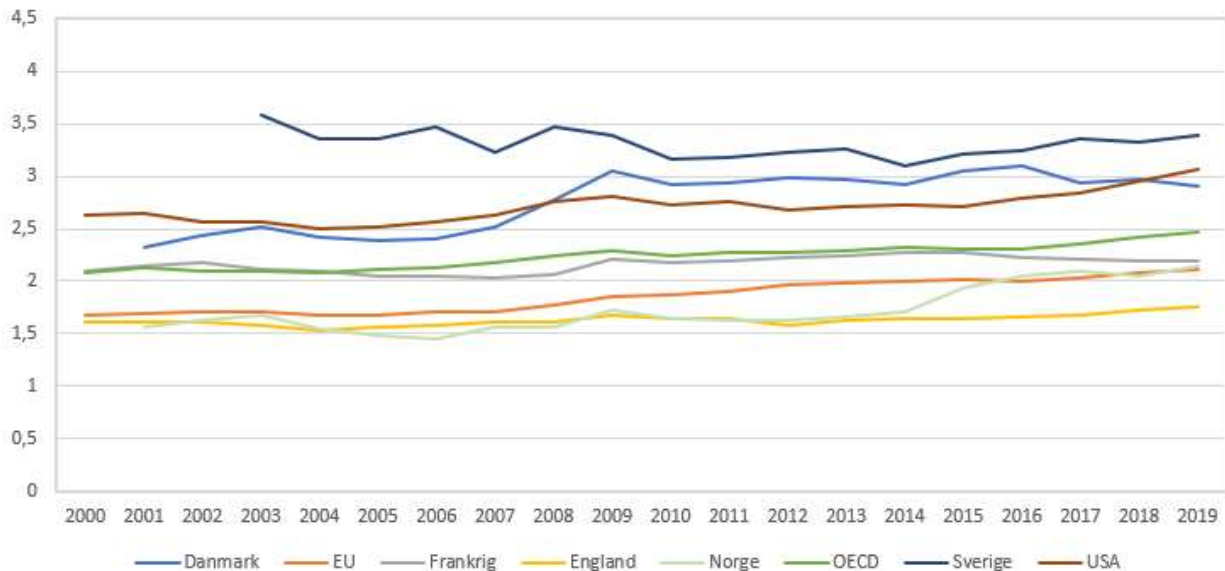
Figur 7 Implicitte skattetilskudssatser på F&U-udgifter (OECD) sammenligning²⁵³

Af ovenstående figur 7 fremgår det, at i 2021 er F&U skattetilskudssatsen for SME'er og store virksomheder i Danmark estimeret til 0,07 og 0,06 i henholdsvis overskuds- og underskudsscenerierne. Disse satser ligger væsentligt under OECD-medianen på 0,2 (0,18) og 0,17 (0,15) for henholdsvis profitable (tabsgivende) SME'er og store virksomheder²⁵⁴. Dette er tydeligt med til at illustrere, at de danske skatteincitamerter for F&U ikke synes væsentlig generøse sammenlignet med andre lande.

Når man så kigger på landenes F&U-udgifter i pct. af BNP, så er det værd at bemærke, at Danmark her ligger i højere end gennemsnittet for både OECD og EU men ligeledes i forhold til lande som Norge, Sverige og Frankrig.

²⁵³ (OECD, 2021e) - R&D Tax Incentives: Denmark, 2021
²⁵⁴ (OECD, 2021e) - R&D Tax Incentives: Denmark, 2021, s. 1

F&U-omkostninger i pct. af BNP

Figur 8 Landes udgiftsandel til F&U i pct. af BNP²⁵⁵

Det kan altså udledes, at selvom Danmark ligger i toppen af investering af pct. af BNP i F&U, så betyder det ikke, at de danske skatteincitamenter er mere generøse end andre lande. Hvorfor der altså ikke synes indikationer på, at et en målsætning omkring at bruge 3% af BNP på F&U giver anledning til en antagelse om, at Danmark har til intention at skabe F&U aktivitet og vækst gennem konkurrence på skatteområdet med henblik på at øge F&U aktiviteterne.

²⁵⁵ Baseret på OECD – Gross domestic spending on R&D (2000-2018) <https://data.oecd.org/rd/gross-domestic-spending-on-r-d.htm>

Bilag 2 – Modelreglerne Artikel 3

Nedenstående redegør for de dele af GloBE-modelreglernes artikel 3, som af hensyn til afhandlingens formål og problemstilling ikke er behandlet yderligere.

Artikel 3.2.1

Nedenstående repræsenterer den fulde liste af korrektioner til GloBE-indkomsten eller tabet som følge af modelreglernes art. 3.2.1.

Nedenstående justeringer fremgår af art. 3.2.1²⁵⁶.

- (a) Nettoskatteudgifter, som betyder nettobeløbet af:
 - a. Alle 'Omfattede skatter' påløbet som en omkostning og eventuelle aktuelle og udskudte dækkede skatter inkluderet i indkomstskatteudgiften, herunder dækkede skatter på indkomst, der er udelukket fra GloBEs indkomst- eller tabsberegning;
'Omfattede skatter' (de omfattede skatter en del af ETR-formlens tæller og skal følgelig ikke indgå i skattegrundlaget. Skatter som ikke kvalificerer som en omfattet skat vil indgå i skattegrundlaget fx. Moms, lønsumsafgifter og ejendomsskatter)
 - b. Ethvert udskudt skatteaktiv, der kan henføres til et underskud for regnskabsåret;
 - c. Enhver hensat 'Qualified Domestic Minimum Top-up Tax'²⁵⁷
 - d. Skatter, der opstår i henhold til GloBE-modelreglerne og er påløbet som en udgift
 - e. Ikke-kvalificerede refunderbare imputationsskatter, der er påløbet som en udgift i den pågældende CE
- (b) Ekskluderede udbytter, som betyder dividender eller andre udlodninger modtaget eller indregnet i forbindelse med en ejerandel, men undtagelse af:
 - a. Kortsigtet aktieportefølje
 - b. En ejerandel i en investeringsenhed, der er genstand for et valg jf. art. 7.6
- (c) Ekskluderet egenkapitalgevinst eller -tab, indregnet i nettoindkomst eller -tab og hidrører fra;

²⁵⁶ (OECD, 2021f) – *Model Rules* art.3.2.2 samt definitioner jf. art. 10.1

²⁵⁷ Qualified Domestic Minimum Top-up Tax jf. art. 10.1.1 er en minimumsskat indført i nationale skatteregler som; (a) bestemmer den overskydende fortjeneste for CE, beliggende i jurisdiktionen på en måde, der svarer til GloBE-modelreglerne, (b) fungerer med hensigt på at øge indenlandsk skattepligt med hensyn til indenlandsk overskud til minimumssatsen for hvert regnskabsår; og (c) implementeres og administreres på en måde, der er i overensstemmelse med de resultater, der er fastsat i GloBE-reglerne og Kommentarerne, og forudsat at den pågældende jurisdiktion ikke giver nogen fordele, der er relateret til et sådan regelsæt.

- a. Dagsværdireguleringer af en ejerandel, med undtagelse af en porteføljeaktiebeholdning
 - b. Værdireguleringer på en ejerandel, der er indregnet efter indre værdis metode; og
 - c. Gevinster og tab ved afhændelse af en ejerandel, med undtagelse af afhændelse af porteføljeaktieandel.
- (d) Inkluderet omvurderingsmetode gevinst eller tab, som betyder nettogevinsten- eller -tabet, med tillæg eller fradrag af eventuelle omfattede skatter, som vedrører den regnskabsmæssige behandling af materielle anlægsaktiver, som²⁵⁸;
- a. Regelmæssigt justerer den regnskabsmæssige værdi af en sådan ejendom til dens dagsværdi;
 - b. Indregner ændringerne i værdi i anden totalindkomst; og
 - c. Ikke efterfølgende indregner gevinster eller tab fra anden totalindkomst over resultatopgørelsen
- (e) Gevinst eller tab ved afhændelse af aktiver og passiver udelukket i henhold til art. 6.3²⁵⁹;
- (f) Asymmetriske valutagevinster eller -tab, betyder valutagevinster eller -tab for en enhed, hvis regnskabsmæssige og skattemæssige funktionelle valutaer er forskellige, og som er:
- a. Inkluderet i beregningen af en CE's skattepligtige indkomst eller tab og kan henføres til udsving i kursen mellem dennes regnskabsmæssige funktionelle valuta og skattemæssige funktionelle valuta
 - b. Inkluderet i beregningen af en CE's regnskabsmæssige nettoindkomst eller -tab og kan henføres til udsving i kursen mellem dennes regnskabsmæssige funktionelle valuta og skattemæssige funktionelle valuta;
 - c. Inkluderet i beregningen af en CE's regnskabsmæssige nettoindkomst eller -tab og kan henføres til udsving i kursen mellem en tredje udenlandsk valuta og dens regnskabsmæssige funktionelle valuta; og
 - d. Kan henføres til udsving i kursen mellem en tredje udenlandsk valuta og dens skattemæssige funktionelle valuta, uanset om en sådan valutagevinst eller -tab er inkluderet i den skattepligtige indkomst eller ej²⁶⁰

²⁵⁸ Værdireguleringer over anden totalindkomst som ikke efterfølgende indregnes i resultatopgørelsen

²⁵⁹ Vedrører bestemmelser i forbindelse med 'transfer of assets' mellem to CE'er i den samme MNE.

²⁶⁰ Den skattemæssige funktionelle valuta er den funktionelle valuta, der bruges til at bestemme en CE's skattepligtige indkomst eller tab for skat i den jurisdiktion, hvor den er beliggende. Den regnskabsmæssige funktionelle valuta er den funktionelle valuta, der bruges til at bestemme en CE's finansielle regnskabsmæssige nettoindkomst eller -tab. En tredje udenlandsk valuta er en valuta, der ikke er den skattemæssige eller regnskabsmæssige funktionelle valuta.

- (g) Politiske ikke tilladte udgifter, som betyder:
 - a. udgifter påløbet af en CE til ulovlige betalinger, herunder bestikkelse og returkommission; og
 - b. udgifter påløbet af en CE til bøder og sanktioner, der er lig med eller overstiger 50.000 euro.
- (h) Fejl i tidligere perioder og ændringer i regnskabsprincipper, som betyder alle ændringer i åbningsbalancen for en CE, der kan henføres til:
 - a. En korrektion af en fejl i tidligere regnskabsår, der påvirkede indtægterne eller udgifterne inkluderet i beregningen af GloBE-indkomst eller -tab for det pågældende regnskabsår, undtagen i det omfang en sådan fejlkorrektion resulterede i en væsentlig reduktion i en skyldig 'omfattede skatter' omfattet af reglerne i art. 4.6; eller
 - b. En ændring i regnskabspraksis eller regnskabsmæssige skøn, der påvirker indtægter eller udgifter, som er inkluderet i beregningen af GloBE-indkomst eller tab.
- (i) Påløbne pensionsudgifter, som betyder forskellen mellem beløbet for pensionsforpligtelsesudgifter inkluderet i den finansielle regnskabsmæssige nettoindkomst eller -tab og det beløb, der indbetales til en pensionskasse for regnskabsåret.

Valgmuligheder (Artikel 3.2.2, 3.2.5, 3.2.6 og 3.2.8)

Artikel 3.2.2, 3.2.5, 3.2.6 og 3.2.8 indeholder bestemmelser om valgmuligheder i forhold til behandlingen af aktiebaseret aflønning, dagsværdireguleringer af aktiver og passiver, gevinst ved afhændelse af aktiver samt konsolidering af konstituerende enheder indenfor en national sambeskatning, i forbindelse med opgørelsen af GloBE-indkomst eller tab.

I forhold til aktiebaseret aflønning, så skyldes dette valg, at der er store forskelle i skattemæssig behandling af sådanne ordninger, samt at der kan være tale om væsentlige beløb. I Danmark er sådanne ordninger ikke lige så udbredt som i andre lande, hvilket til dels skyldes, at både beskatning i forbindelse med tildeling og udlodning for en virksomhed er forholdsvist administrativt tungt. Samtidig er den personlige indkomst fra sådanne ordninger ligeledes kompliceret for en medarbejder, der er skattepligtig i Danmark af sådan en indkomst enten jf. §28 eller §7P.

3.2.5 gør det muligt at fravige regnskabsmæssige dagsværdimåling af aktiver og forpligtelser og i stedet bruge realisationsprincippet i forbindelse med beregningen af GloBE-indkomst eller tab, hvilket kan være med til at reducere væsentlige og u hensigtsmæssige udsving i GloBE-ETR.

Sidste valgmulighed fremgår af art. 3.2.8, som gør det muligt at sprede indkomst og skat i forbindelse med afhændelse af aktiver over en periode.

Koncerninterne forhold

Artikel 3.2.3 medfører, at transaktioner mellem CE'er i forskellige jurisdiktioner, som ikke er blevet indregnet med samme beløb i begge CE'er, eller hvor transaktionerne ikke er indregnet i overensstemmelse med armslængdeprincippet, skal justeres. Justering skal ske til samme beløb, som derudover skal være i overensstemmelse med armslængdeprincippet.

Artikel 3.2.7 ekskluderer fra GloBE-indkomst eller -tab enhver udgift, der kan henføres til en koncernintern finansieringsordning, som med rimelighed kan forventes, over en forventede varighed af arrangementet at; (a) Øge mængden af udgifter, der tages i betragtning ved beregning af GloBE-indkomsten eller -tabet for lavskatteenheden og (b) Uden at resultere i en tilsvarende stigning i den skattepligtige indkomst for den højere beskattede modpart.

Specifikke typer af virksomheder

Artikel 3.2.9 vedrører forsikringselskaber og art. 3.2.10 vedrører behandlingen af AT1 kapital i finansielle virksomheder.

Indkomst fra international shipping aktivitet ekskluderes fra GloBE jf. art. 3.3, som nærmere definerer begreberne i forbindelse med international shipping med henblik på at klarlægge hvornår, der er tale om international shipping indtægter og dertil relaterede omkostninger²⁶¹. Ekskluderingen af international shipping indkomst fra GloBE skyldes, at karakteren af den internationale shipping industri har fået en lang række jurisdiktioner til at indføre alternative eller supplerende beskatningsordninger, særregler, som betyder, at international shipping ofte opererer udenfor reglerne om almindelig selskabsskat, og en inkludering i GloBE vil derfor være uhensigtsmæssigt²⁶².

²⁶¹ (OECD, 2021f) – *Model Rules*, art. 3.3

²⁶² (OECD, 2020) - *Report on Pillar Two Blueprint*, s. 40

Bilag 3 – Modelreglerne Artikel 6 til 8

Nedenstående redegør kort for GloBE-modelreglernes artikel 6,7 og 8, som af hensyn til afhandlingens formål og problemstilling ikke er behandlet yderligere.

Artikel 6 Corporate Restructurings and Holding Structures

Art. 6 indeholder bestemmelser i forbindelse med *Acquisitions, disposals and joint ventures*.²⁶³

Art. 6.1 supplerer art. 1.1 med yderligere regler for bestemmelse af indtægten på koncern niveau i tilfælde af, at der i den forudgående periode har været fusioner eller spaltninger i koncernen. Og artikel 6.2 indeholder regler i forbindelse med at en CE indtræder eller forlader en MNE i løbet af et regnskabsår og art. 6.4 vedrører behandling af Joint Ventures enheder i forbindelse med GloBE.

Artikel 6.3 indeholder regler i forbindelse med interne overførsler af aktiver mellem CE'er i samme MNE samt regler i forbindelse med reorganiseringer og afslutningsvist indeholder artikel 6.5 de særlige regler i forbindelse med MNE-koncerner, som har flere ultimative ejere.

Artikel 7 Tax neutrality and distribution regimes

Artikel 7 vedrører anvendelse af GloBE-modelreglerne på *certain tax neutrality and other distribution regimes*. Samtidig indeholder art. 7.4 til 7.6 regler som vedrører investerings enheder.

Artikel 8 Administration

Denne artikel vedrører de administrative aspekter i forbindelse med GloBE-modelreglerne efter implementeringen, hvor det konstateres, at der er flere områder, der stadig er udestående på nuværende tidspunkt. Herunder art. 8.2 som vedrører såkaldte *Safe Harbours* muligheder, der skal bestemme, at en eventuel top-up skat som beregnet i overensstemmelse med art. 5 skal reduceres til 0, som følge af anvendelse af denne bestemmelse. Artikel 8 indeholder flere af de områder, som der i øjeblikket arbejdes videre på i forbindelse med den såkaldte *Implementation Frame*²⁶⁴, først er planlagt afsluttet ved udgangen af 2022²⁶⁵.

²⁶³ Oversat til dansk "Opkøb, frasalg og Joint Ventures" (ikke officiel oversættelse)

²⁶⁴ Dansk: Implementeringsrammen (ikke officiel oversættelse)

²⁶⁵ (OECD, 2021i) - *Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy*, 8. oktober 2021

Bilag 4 – Modelreglerne Artikel 9 Transition rules

I forbindelse med afhandlingen inddrages der referencer til denne artikel. Primært i forbindelse med, at der i denne artikel findes en reglen, som udelukker anvendelse af UTPR på MNE'er i et tidligt stadie.

Indholdet i artikel 9 er gengivet nedenfor.

Artikel 9.1 Skatter i forbindelse med overgang

Jf. artikel 9.1 synes GloBE-modelreglerne at ligge op til, at skattemæssige værdier indgår på baggrund af opgjorte regnskabsmæssige værdier i implementeringsåret med den undtagelse, at disse indregnes til minimumssatsen på 15 pct., såfremt de regnskabsmæssig er indregnet med en skattesats større end dette, hvilket formentligt vil lette overgangen betydeligt som det ligeledes er intentionen.²⁶⁶

Artikel 9.2 Substance-based Income Exclusion

Substance-based Income Exclusion carve-out jf. art. 5.3 og som nærmere behandlet i afhandlingens afsnit 5.5.3.2.1 vil være genstand for gradvis nedsættelse i en 10-årig periode fra implementeringen jf. art. 9.2.1 for lønkomponenten og 9.2.2 for komponenten tilknyttet materielle aktiver.

I praksis betyder dette, at der i forbindelse med beregningen af top-up skatten kan fratrækkes mere fra den overskydende profit end hvad der er tilfældet i udgangspunktet.

Artikel 9.3 Udelukkelse for anvendelse af UTPR på MNE-koncerner i et tidligt stadie af deres internationale aktivitet

MNE'er i et tidligt stadie af deres internationale aktiviteter, er defineret som de MNE'er, der har maksimalt har materielle aktiver for EUR 50 mio. i udlandet, og som opererer i højst fem andre jurisdiktioner foruden den jurisdiktion hvori de er hjemhørende jf. art. 9.3.2.

For MNE'er, der er omfattet af GloBE-modelreglerne, når de træder i kraft, starter perioden på 5 år på det tidspunkt, hvor UTPR-reglerne træder i kraft jf. art. 9.3.4.

²⁶⁶ (OECD, 2021d) - *Pillar Two Model Rules in a Nutshell*

Bilag 5 – Definitioner af 'Tax Credits'

I forbindelse med definitionen af 'Tax credit' som foretages i afhandlingen er der anvendt en række uddrag af forskellige publikationer. Hvor der i afhandlingen indgår dele af relevante afsnit, fremgår de fulde afsnit nedenfor.

'Frascati-Manualen'

"13.5 Tax relief measures are incentives that reduce the amount of tax owed by institutional units such as business enterprises or other eligible organisations subject to different types of taxes (IMF, 2014; EC et al., 2009). The extent to which units can reduce their tax liability may be related to the amount of eligible R&D expenditures incurred in the reference period. This type of relief is defined in this manual as tax relief for R&D expenditures and the level of financial resources (in terms of forgone revenue and added expenditure) dedicated to this as tax expenditures for R&D.

13.6 In general, tax relief can take the form of a tax allowance, an exemption, a deduction or a credit. Tax allowances, exemptions and deductions are subtracted from the tax base before the tax liability is computed – they reduce the taxable amount before assessing the tax. For example, in the case of an R&D special tax allowance, a monetary unit of spending on R&D expenditures can be deducted from taxable profits by a factor in excess of one.

13.7 A tax credit is an amount subtracted directly from the tax liability due from the beneficiary unit after the liability has been computed

13.8 Tax credits can be payable or non-payable. Under a payable tax credit system,, when the tax credit exceeds the tax liability, this excess amount may be paid in full or in part to the beneficiary. The payable credits may be awarded to beneficiaries regardless of their tax-paying status. In contrast, tax credits that are non-payable (sometimes called "wastable") are limited at most to the amount of the tax liability of the taxpayer. When the credit is non-payable, the taxpayer may be allowed to carry-over the unclaimed amount into the future.

13.9 Allowances, exemptions and deductions can also exceed the taxable base of the taxpayer. In that case, authorities may approve provisions for the said excess to be converted into a payable or refundable credit, or to be carried-over (back or forward) under normal or special conditions. A similar treatment may apply to unused, non-payable credits."²⁶⁷

²⁶⁷ (OECD, 2015) – Frascati-manual, s. 345

OECD-publikation fra 2021 'R&D Tax incentives'

*"Tax credits versus allowances: Any form of tax relief can be provided as an allowance, exemption, deduction, or credit. Tax allowances, exemptions and deductions effectively subtract from the tax base before the tax liability is computed, reducing the taxable amount before assessing the tax. A tax credit is an amount subtracted directly from the tax liability due from the beneficiary unit after the liability has been computed. The choice between credits and allowances is largely a formal one, as they can be converted into each other to be made equivalent. However, the value of the tax benefit will react differently to changes in the tax rate, the value of R&D tax allowances being directly linked to the level of the corporate income tax rate. In the case of R&D, the normal default or benchmark position is to allow R&D expenses to be fully deducted, regardless of the fact that they represent (risky) investments in knowledge assets. Therefore, the term "enhanced allowance" is used to identify provisions that represent a deduction rate of more than 100% over eligible expenses".*²⁶⁸

OECD-publikation af artikel fra 2016 'R&D Tax Incentives: Evidence on design, incidence and impacts'

Tax credits versus allowances

*"Any form of tax relief can be provided as an allowance, exemption, deduction or credit. Tax allowances, exemptions and deductions effectively subtract from the tax base before the tax liability is computed, reducing the taxable amount before assessing the tax. A tax credit is an amount subtracted directly from the tax liability due from the beneficiary unit after the liability has been computed. In the case of R&D, the normal default or benchmark position is to allow R&D expenses to be fully deducted, regardless of the fact that they represent (risky) investments in knowledge assets. Therefore, the term enhanced allowance is used to identify provisions that represent a deduction rate of more than 100% over eligible expenses. Most countries provide fiscal incentives for R&D through tax credits or enhanced allowances. A tax credit becomes "payable", "non-wastable" or refundable, when any credit excess on top of the tax liability can be paid in full or in part to the taxpayer".*²⁶⁹

²⁶⁸ (OECD, 2021c) - *OECD R&D tax incentives database, 2021 edition*, s. 8

²⁶⁹ (Appelt et al., 2016) - *R&D Tax Incentives: Evidence on design, incidence and impacts* s. 9

Bilag 6 – ETR-beregning med merfradrag

Finansielle regnskab (IFRS)

	130 pct	108 pct	110 pct
Resultatopgørelse			
Indtægter	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Omkostninger (ikke F&U)	-500.000	-500.000	-500.000
Omkostninger (F&U)*	-150.000	-150.000	-150.000
Resultat før skat	350.000	350.000	350.000
Årets skat	-67.100	-74.360	-73.700
Årets resultat	282.900	275.640	276.300
Skat af årets resultat	67.100	74.360	73.700
Regulering af udskudt skat	0	0	0
Skat i resultatopgørelsen	67.100	74.360	73.700

*F&U i pct. af omsætning

Skatteregnskab

	130 Pct.	108 Pct.	110 Pct.
Regnskabsmæssig resultat før skat	350.000	350.000	350.000
<i>Permanente forskelle</i>			
Merfradrag for F&U (-)	-45.000	-12.000	-15.000
Skattepligtig indkomst	305.000	338.000	335.000
Skat af årets resultat (22 pct)	67.100	74.360	73.700

Antagelser

- 1) Selskabet er overskudsgivende
- 2) Selskabet anvender det fulde fradrag i indeværende år
- 3) Der sker ikke begrænsning jf. LL § 8 B, stk. 4, 3. pkt.
- 4) F&U-udgifter er 15 pct. af omsætningen, hvilket er i den højere ende

ETR	130 Pct.	108 Pct.	110 Pct.
Årets skat	67.100	74.360	73.700
Resultat før skat	350.000	350.000	350.000
ETR	19,2%	21,2%	21,1%

